UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01162307 1

PURCHASED FOR THE

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

FROM THE

CANADA COUNCIL SPECIAL GRANT

FOR

CATALAN LANGUAGE & LITERATURE

40 CANÇONS POPULARS CATALANES

S'ha fet d'aquesta obra un tiratge especial
de 50 exemplars en paper satinat

40 CANÇONS POPULARS CATALANES

PRIMERA SERIE

SEGONA EDICIÓ

BARCELONA
BIBLIOTECA POPULAR DE «L'AVENÇ»
1909

PC
3929
Q37
1909

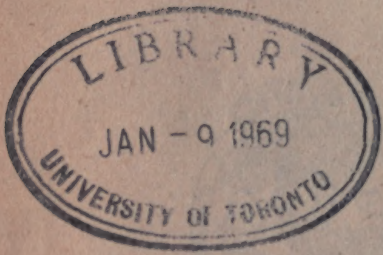

Tipografia «L'Avenç», Rambla de Catalunya, 24

QUATRE PARAULES

Publiquem aquest recull de cançons populars creient fer un bé a la literatura musical catalana donant-ne 40 de les més hermoses, acompanyades de la lletra. Les melodies han estat revisades pel jove mestre Jaume Llobera

D'aquesta colecció podriem dir-ne «les perles de la cançó popular», perquè hem procurat que s'hi trobin les més inspirades melodies conegudes, escullides entre les moltes variants de cadascuna. Això mateix hem fet amb la lletra, triant la millor entre les publicades desde en Briz fins ara, fòra de les que ja nosaltres teniem recullides.

Fer historia de tots els reculls i meritissims estudis que s'han publicat sobre aquesta hermosa branca folk-lorica seria feina llarga, i aquests quatre mots, posats

sols amb l'intent de presentar aquest nou recull, s'allargarien massa. Solament fem constar que no tenim la vanitat de dir que la present colecció sigui una cosa perfecta: ens ha guiat senzillament el bon intent d'oferir un tresor de cançons a tothom, en general, a molt bon preu. Donem no més la melodia sola, pura com els llavis de les noies que la canten, ajudant a la seva senzillesa pagesivola l'inspirada poesia que li fa companya, pera que tots els que ja·n canten alguna puguin apendre-n de noves per breçolar els nens, per distreure la pensa emboirada o per taral·lejar-les durant el treball per fer més entretinguda la feina. I si algun d'aquests intents nostres s'acompleix, donarem per ben corresposta la nostra tasca, senzilla i ben agradosa de fer.

LA MALA NOVA

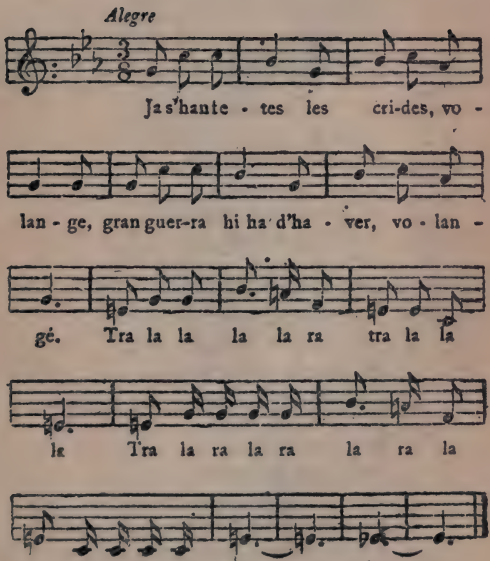
Alegre
Ja s'hante - tes les cri-des, vo -
lan - ge, gran guer-ra hi ha d'ha - ver, vo - lan -
gé. Tra la la la la ra tra la la
la Tra la ra la ra la ra la
tra la ra la ra la la.

Ja s'han fetes les crides,
volange,
gran guerra hi ha d'haver,
volangé.
El rei mana que hi vagin
comtes i cavallers.
Si hi han d'anar els nobles,
els que no ho són també.
Aquell que hi farà falla
escapsat n'ha de ser.
El comte de l'Aronge
n'es capità primer.
Hi ha d'anar per força
amb els soldats que té.
Casat de nou lo comte,
deu deixar la muller.
Li reca de deixar-la
de tant bonica que es.
El comte de l'Aronge,
per més que li sab greu,
un bon matí se lleva
i fa cridar sa gent.
Ne fa albardar les mules
pels moços bagatgers,
i al pati les carreguen
de tot lo menester.
Fa aparellar ses armes
mellors a l'escuder,
i ja ha manat als patges
que ensellin el corcer
—Adéu, gentil comtessa;
gentil comtessa, adéu

Me·n vaig ara a la guerra
per obeir al rei.
—Ai, comte, lo bon comte,
per què així me deixeu?
Si teniu de deixar-me,
digueu: quan tornareu?
— Per la Pasqua florida,
comtessa, tornaré,
i si no es per Pasqua,
per Sant Joan que ve.—
Les Pasqües són passades
i Sant Joan també:
el comte de l'Aronge
de la guerra no ve.
La dama cascun dia
de gales se vesteix
i se·n puja a la torra
més alta del castell.
Ja veu venir sos patges,
sos patges i escuders.
Vestits de dol arriben,
gramalles fins als peus.
—Ai, patges, els meus patges,
quines noves porteu?
—Ai, comtessa, la nova
no la volgueu saber.
Quan la vos haurem dita
les robes mudareu;
despullant-vos les gales,
de dol vos vestireu.
Entreu's-en a la cambra,
que ja us ho explicarem

senteu-vos en cadira:
tot vos ho contarem.
Lo comte de l'Aronge
mort i soterrat es. —
Quan sent la trista nova
la dama s'esmorteix.
Després plora i més plora
son mal sense remei:
no pot aconsolar-se·n
i torna a plorar més.
—Ai, patges, els bons patges,
ont té l'enterrament?
—Li han fetes les fosses
dessota un taronger.
A la branca més alta
hi canta l'esparver,
hi canta la calandria,
i el rossinyol també.
—Que malhaja la guerra
i el qui la va fer fer,
engany de les donzelles
i mort de cavallers.

ELS ESTUDIANTS DE TOLOSA

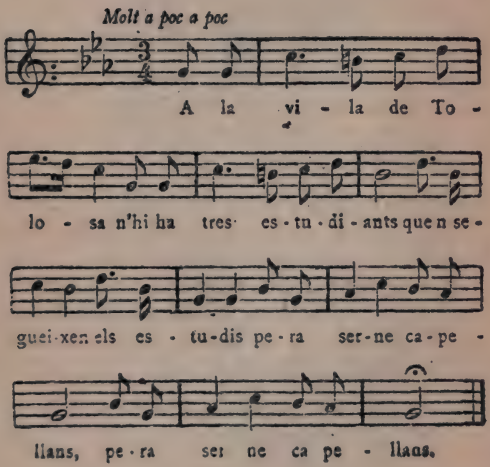

A la vila de Tolosa
n'hi ha tres estudiants
que 'n segueixen els estudis

pera ser-ne capellans.
Ja n'encontren tres ninetes,
tres ninetes molt galants.
Comencen a tirar xanxes,
xanxetes vénen i van.
Les ninetes són traidores:
justicia van reclamant.
No triga l'espai d'una hora
que a la presó·ls van portant.
El més petit sempre plorg,
el mitjancer ja no tant,
el més gran els aconsola:
—Germans meus, no ploreu tant
que tenim un germà a França,
cavaller del Duc de Rohan.
Demanaré papê i ploma
per escriure-li a l'instant.
Així que·n sabrà la nova
el tindrem ací volant.
Matarà jutges i batlles
i també a llurs escrivans.
—Calleu-ne, calleu-ne, presos,
que d'aquí ja us en treuran.
Aquí teniu papê i ploma
per escriure a qui vulgau.'—
A les dues de la tarda
ja·ls en donen paper blanc;
a les quatre de la tarda
a la forca·ls van portant.
Quan són al peu de la forca
el seu germà està arribant.
Ja pregunta a l'hostalera:

— Tanta gent allí què hi fan?
— Es que pengen i despengen
tres pobrets estudiants
que seguien els estudis
pera ser-ne capellans.
— Calleu, calleu, hostalera,
que són de la meva sang.
¿No·m dirieu, hostalera,
per ont hi seria abans?
— Passeu per la càrretera
o per les prades i camps —
Ja baixa del cavall negre
i se·n puja al cavall blanc.
De tant que·l cavall corria
les pedres van foguejant.
Ne desenveina l'espasa,
pica l'esperó al cavall.
Quan es al peu de la forca
ja han fet el darrer badall
Amb la punta de l'espasa
els hi va tallar els dogals:
els fa un bés a cada galta
— Déu vos perdó, els meus germans!
Se gira a' batlle i al jutge
que·ls havien sentenciat:
— ¿No·m dirieu, jutge i batlle,
per què heu mort als estudiants?
— Cavaller, deixeu els morts:
ja no pateixen cap dany.
Eren burladors de nines,
robadors de camí ral.
— Mentiu pel coll, els mals jutges!

Mos germans no ho foren mai.
Per llur mort les vostres testes
penjaran sobre·ls portals. —
¡Ai, Déu, vila de Tolosa,
bé te·n veuras de treballs!
Aparteu·s, dònes prenyades,
si voleu salvà·ls infants,
perquè també hi reberien
els que no mereixen mal.
Ai tu, vila de Tolosa,
de mi te·n recordaràs!
Persones, cases i places
han d'anar a foc i sang.
De la sang del senyor jutge
els carrers se·n regaran;
en la sang de les ninetes
els cavalls hi nedaran;
de les testes dels teus homes
montanyes se n'alçaran.
Adéu, vila de Tolosa,
no t'hagués conegut mai!

CAPITEL-LO

Moderat

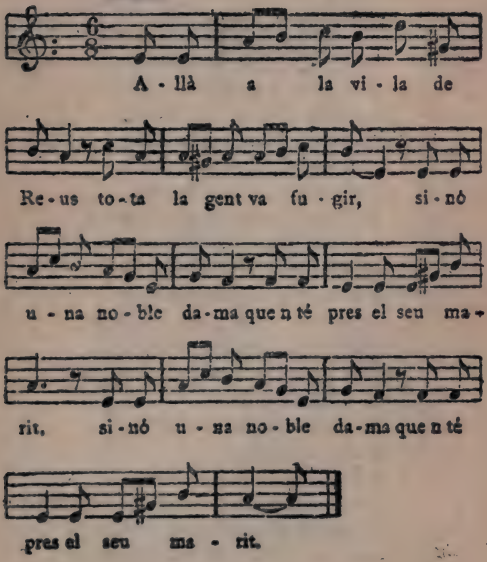

Allí a la vila de Reus
tota la gent va fugir,
sinó una noble dama
que·n té pres el seu marit.
La dama plora i més plora
i sospira dia i nit
Set anys ha que l'en té pres,
i altres sét que no l'ha vist.
Se·n va a trobâ·l Capitel-lo,
que li torni·l seu marit.
—Déu lo guard, lo Capitel-lo:
si vol treure·l meu marit?
—Sí, per cert, la noble dama,
si ve amb mi a dormí una nit.
—Calli, calli·l Capitel-lo,
que ho diré al meu marit.—
Ella se·n gira i s'entorna
a contar-ho al seu marit.
De tant lluny com la va veure:
—Noble dama, què t'ha dit?
—M'ha dit que sí te·n treuria
si hi volgués dormí una nit.
—Fes-ho, fes-ho, noble dama
fes-ho per amor que·t tinc,
que quan jo de presó surti.
se recordarà de mi.
Posa-t el vestit de seda,
o sinó lo de setí.
A l'entrar-se·n a la cambra
noble dama fa un sospir.
—Què·n sospira, noble dama,
què·n sospira aquesta nit?

Sospira la noble dama
els amors del seu marit?
—Sí, per cert, lo Capitel-lo,
els amors del meu marit.
—No s'espanti, noble dama:
ja·l veurà demà al matí.
Abans no serà de dia,
el marit ja tindrà aquí.—
Fins cap a la matinada
la dama no pot dormir.
Noble dama es matinera:
a les quatre del matí,
quan tot just apunta l'auba,
noble dama en finestra ix.
Ja·n veu les forques plantades:
veu penjat el seu marit.
—Calli, calli·l Capitel-lo,
ja·s recordarà de mi:
n'ha llevat la honra meva,
n'ha penjat el meu marit.
—No t'espantis, noble dama:
no·t faltarà pas marit:
tres fills ne tinc a la guerra:
triaras el més bonic,
i, si aquestos no t'agraden,
jo seré lo teu marit.
Tinc la dòna al llit malalta,
que s'acaba de morir,
i, si ella no·s moria,
jo l'ajudaré a morir.
—Calli, calli·l Capitel-lo:
lo mateix faria amb mi.

Deixeu-la viure, Capitel-lo,
deixeu-la viure per mi. —
Ella se·n gira i s'entorna;
de volant se·n va a vestir;
quan de volant s'es vestida,
an el rei se·n va a servir.
Un dia, venint de missa,
Capitel-lo veu venir.
— Hola, hola, Capitel-lo:
t'has de recordar de mi.
Atureu-vos, Capitel-lo,
que ara es hora de morir.
— Tinga pietat la dama,
tinga pietat de mi.
— La pietat que tenieu
al penjar lo meu marit. —
Ja li·n dóna punyalada:
la primera·l va ferir,
la segona cau en terra,
la tercera va morir.
— Déu te perdó, Capitel-lo,
a tu i an el meu marit.

LA PLOMA DE PERDIU

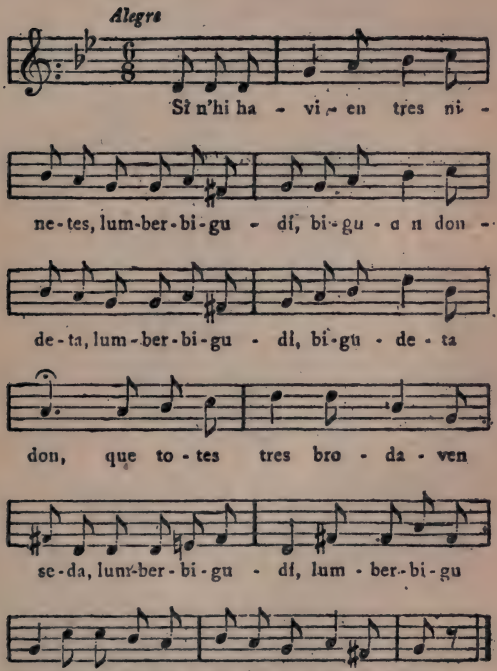

Si n'hi havien tres ninetes,
lumberbigudí bigudon dondeta,
lumberbigudí bigudeta don,
que totes tres brodaven seda,
lumberbigudí, lumberbigudon,
lumberbigudí bigudeta don.
L'una groga i l'altra verda,
i l'altra n'era vermelleta.
Lo fill del Rei s'hi paseja.
Ja-ls en demana un bri de seda.
—Què·n voleu fer del bri de seda?
—El vui per una llaçadeta.
—Per què·n voleu la llaçadeta?
—Pera agafà una perdiueta.
—Per què·n voleu la perdiueta?
—Pera arrancar-li una plometa.
—Què·n voleu fer de la plometa?
—Hi vui escriure una carteta.
—Què·n voleu fer de la carteta?
—Vui enviar-la a l'amoreta.
—Què·n voleu fer de l'amoreta?
—Vui fer-li una abraçadeta.

LA DAMA D'ARAGÓ

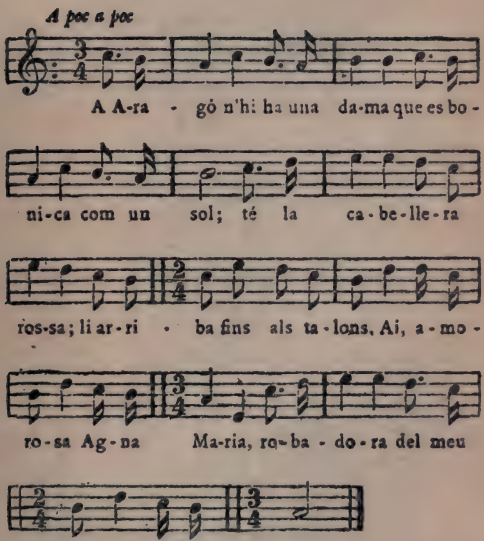

A Aragó n'hi ha una dama
que es bonica com un sol;
té la cabellera rossa:
li arriba fins als talons.
Ai, amorosa Agna Maria,
robadora del meu cor.
Ai de l'amor!
Sa mare la pentinava
amb una pinteta d'or;
sa tia los hi esclaria
los cabells de dos en dos.
Cada cabell, una perla,
cada perla, un anell d'or;
cada anell d'or, una cinta
que li volta tot el cos.
Sa germana·ls hi entrenava
amb una cinteta d'or;
sa padrina los hi untava
amb aigua de nou olors;
sa germana més petita
li baixava·l lligador;
el lligadó que li baixa
es un floc de nou colors;
sa cunyada·ls hi lligava
amb un floc de nou colors;
son germà se la mirava
amb un ull tot amorós.
— No fossim germans, Maria,
nos casariem tots dos:
ara, com que som germans.
jo t'he buscat aimador.
A la fira se l'emporta,

a la fira de Lyó.
De tants anells que n'hi compra
li cauen del mocador.
Els criats van al darrera
plegant-los de dos en dos.
—Senyora Maria, tinga,
tinga, tinga·ls anells d'or.—
Mentres estan a la fira
toquen a missa major.
—Germà meu, anem a missa,
anem a missa major.
A l'entrar ella a l'iglesia
les piques se tornen flors;
per pendre l'aigua benèita
tenia un canonet d'or.
Quan es al mig de l'iglesia
los altars llueixen tots.
Les dames, quan la van veure,
totes li varen fer lloc.
Les dames seuen en terra,
i ella en cadireta d'or.
Capellà que diu la missa
n'ha perduda la lliçó;
escolà que l'ajudava
no li·n sab donar raó.
—De qui es aquella dama
que llença tant resplendor?
—N'es filla del rei de França,
germana del d'Aragó;
i si acàs no ho voleu creure,
mireu-li lo sabató:
veureu les tres flors de lliri
i les armes d'Aragó.

EL TESTAMENT D'AMELIA

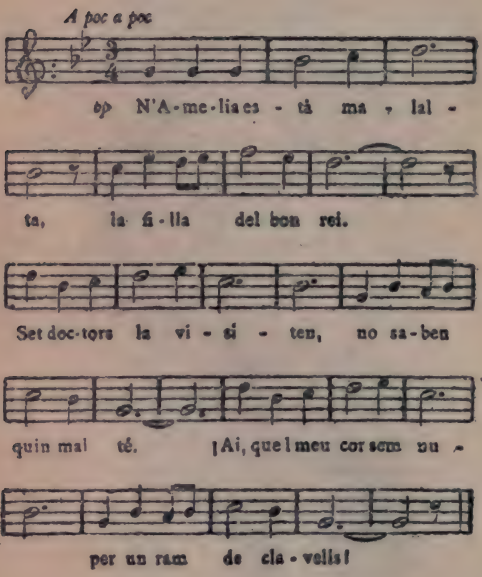

N'Amelia està malalta,
la filla del bon rei.
Set doctors la visiten.
No saben quin mal té.
Ai, que·l meu cor se·m nua
per un ram de clavells.
Les dames la van a veure,
cavallers i gent del rei.
També hi ha pujat sa mare
en la companyia d'ells.
—Ai filla, la meva filla,
el vostre mal quin deu ser?
—Ai mare, la meva mare,
bé prou que vós el sabeu:
metzines m'haveu donades
dintre d'un ram de clavells.
—Ai filla. la meva filla,
no he tingut mai tal intent.
Quan ne sereu combregada,
tindreu de fer el testament.
– Del testament que he fet, mare,
poca alegria·n tindreu:
set castells que tinc a França
tots estan al poder meu.
Ne jaquesc tres al meu pare;
tres a Carles, germà meu;
l'altre·l jaquesc per almoines
an els pobres i als romeus.
La creu, collar i manilles
són per la Mare de Déu;
les altres joies, pels frares
que enterraran el cos meu.

— Ai filla, la meva filla,
doncs a mi no·m jaquiu re?
— A vós la caputxa oldana,
que encara no mereixeu.
— Ai filla, la meva filla,
i re més no·m jaquireu?
— Vós jaquesc, mala madrastra,
per sempre lo marit meu,
perquè·l tingueu en cambra
tot'hora que volgueu,
que ara no·us faré nosa
l'hora que l'abraceu.
Ai, que·l meu cor se·m nua
per un ram de clavells.

LA PRESÓ DE LLEIDA

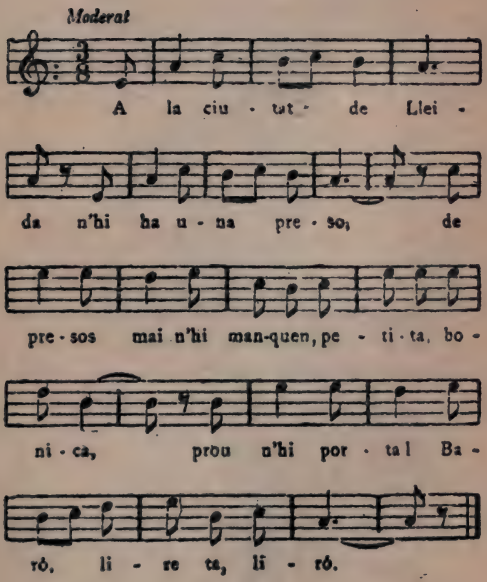

A la ciutat de Lleida
n'hi ha una presó:
de presos mai n'hi manquen,
petita bonica,
prou n'hi porta·l baró,
lireta liró.
Hi ha trenta tres presos;
canten una cançó.
l'ha treta i l'ha dictada
lo més jove de tots.
La nina se·ls escolta
de dalt del mirador,
a cada posadeta
ne devalla un graó
Los presos se n'adonen
i paren la cançó
—Canteu, canteu, bons presos
canteu-ne la cançó
—Com cantarem, senyora
si estem en greu presó?
—Que us falta menjá o beure
o us quiten la racció?
—No·ns falta menja i beure,
ni·ns quiten la racció.
lo que·ns falta, senyora,
les claus de la presó.
—Canteu, canteu-ne, presos,
acabeu la cançó;
acabeu-la, bons presos,
que me·n captiva·l sò.
Aniré al meu pare:
recaptaré·l perdó.

Qui es que l'ha dictada
tant bonica cançó?
—Lo del barretet negre,
lo més jóve de tots.—
Ja se'n va an el seu pare
a demanar-li un do.
—Ai pare, lo meu pare,
jo vos deman un do:
no vos deman Valencia,
ni tampoc Aragó,
ni tampoc Barcelona,
ciutat de gran valor.
—Ai filla Marguerida,
quin do vols que jo 't dó.
—Ai pare, lo meu pare,
les claus de la presó.
—Ai filla Marguerida,
això no pot ser, no:
los presos fugirien.
Com quedaria jo?
Digues per què vols, filla,
les claus de la presó?
—Ai pare, lo meu pare,
per treure-n l'aimador.
—Ai filla Marguerida,
quin es ton aimador?
—Ai pare, lo meu pare,
lo més petit de tots.
—Ai filla Marguerida,
això no pot ser, no:
han cremat La Garriga,
Conflent i Rosselló.

—Dels presos que allà canten,
digau, què·n fareu vós?
—S'acosta·l sant dissabte:
los penjaran à tots.
—Ai pare, lo meu pare,
no pengeu l'aimador.
—Ai filla Marguerida,
serà·l primer de tots:
les cordes són filades
que·n costen a pes d'or.
—Ai pare, lo meu pare,
pengeu-m'hi a mi i tot;
feu les forques de plata,
feu-ne los dogals d'or,
i a cada cap de forca
poseu-hi un pom de flors
perquè la gent que passi
sentin la bona olor,
resin un pare nostre
per l'ànima dels dos,
i diguen: «¡Ai la trista
que ha mort per l'aimador!
Déu la perdó, floreta,
jardí de cada flor».
—Qui es aquesta donzella
que es morta per amor?
—Néta es del rei d'Hungria,
parenta d'Aragó.—
Déu l'haja perdonada
la filla del baró.

BLANCAFLOR

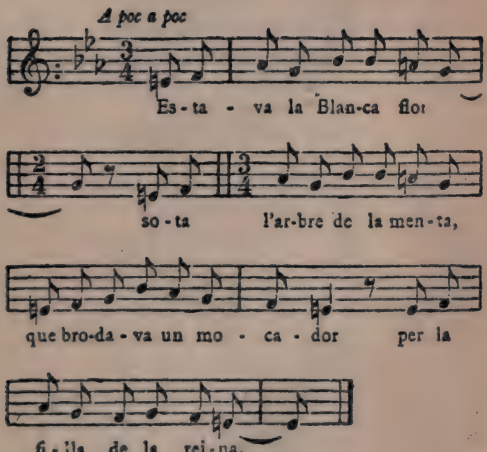

Estava la Blancaflor
sota l'arbre de la menta
que'n brodava un mocador

per la filla de la reina.
El mocador n'era d'or
i de seda l'en broda ella.
Aixís que l'or li faltà
posà de sa cabellera:
de sa cabellera a l'or
no hi ha molta diferencia.
Girà 'ls ulls devés el cel
per conèixer quin temps feia;
girà 'ls ulls devés la mar
veu venir l'ona brunsenta,
veu venir fustes i naus
i galeres més de trenta.
Les veles veu arriar
d'una nau que n'es vinguda,
mira devés el camí
i veu molta gent que hi puja
Veu venir un cavaller
que ve a cavall d'una mula.
Sella i brida ne són d'or,
i també les ferradures;
un gran acompanyament
de senyors darrera duia.
De tant lluny com la veu
el cavaller la saluda
—Cavaller, bon cavaller,
si veniu de part de França,
haveu vist el meu senyor,
a qui Déu guard de desgracia?
—Jo l'he vist i conegut,
i amb ell tinc força amistança.
N'es el més gran servidor

que té a França 'l rei d'Espanya.
Quan vaig partir me donà
per vós, dama, una comanda:
diu que us cerqueu aimador,
que ell amada s'ha cercada:
la filla del rei francès
per esposa li han donada.
— Benbaja qui presa l'ha,
malbaja qui li ha dada.
Gentil dama ne só jo,
i ell per altra m'ha deixada.
Set anys el som esperat
com a dòna ben casada,
altres set l'esperaré
com una viudeta honrada.
Si al cap d'aquest temps no ve,
per monja seré tancada,
monja d'un sant monestir
que's nomena Santa Clara.
— No vos feu monjeta, no,
que foreu malaguanyada
No 's menja allí pa de blat,
sinó d'espelta i civada
Vós dormiu en llit guarnit
dins la cambra encortinada:
allà 's dorm sense llençols
en un pobre llit de palla.
No vos feu monjeta, no,
que encara teniu qui us aima.
Vostre marit pot venir
a l'hora més impensada.
Què farieu dama, vós,

si davant el vessiu ara?
— Faria 'ls rosers florir
i les poncelles badar-se. —
Llavores lo seu marit
li va donar una abraçada.
Ella, al veure al seu marit,
als seus peus s'agenollava.
— Perdoneu-me, el meu senyor,
si só estada malparlada.
— Vós m'haveu de perdonar
pels set anys que us he deixada.
— Perdoneu-me, el meu senyor,
si só estada mal criada.
— Ben criada, Blancaflor,
de bon pare i bona mare.

EL COMTE ARNAU

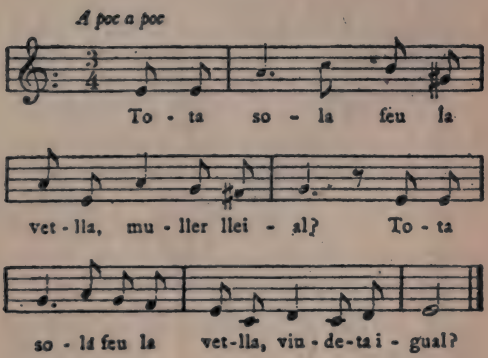

— Tota sola feu la vetlla, — muller lleial?
Tota sola feu la vetlla, — viudeta igual?
— No la faig jo tota sola, — comte l'Arnau,
no la faig jo tota sola, — valga-m Déu, val!
— Qui teniu per companyia, — muller lleial?
Qui teniu per companyia, — viudeta igual?
— Déu i la Verge Maria, — comte l'Arnau,
Déu i la Verge Maria, — valga-m Déu, val!
— Aont ne teniu les filles, — muller lleial?
Aont ne teniu les filles, — viudeta igual!
— A la cambra són que broden, — comte l'Arnau,
a la cambra són que broden — seda i estam.

— Me les deixarieu veure, — muller lleial?
Me les deixarieu veure, — viudeta igual?
— Massa les espantarieu, — comte l'Arnau,
massa les espantarieu, — valga-m Déu, val!
— Aont teniu les criades, — muller lleial?
Aont teniu les criades, — viudeta igual?
— A la cuina són que renten, — comte l'Arnau,
a la cuina són que renten, — valga-m Déu, val!
— Aont ne teniu els moços, — muller lleial?
Aont ne teniu els moços, — viudeta igual?
— En el llit són que reposen, — comte l'Arnau,
en el llit són que reposen, — valga-m Déu, val!
— Pagueu-los bé la soldada, — muller lleial,
pagueu-los bé la soldada, — viudeta igual.
— Tant prest com l'hauran guanyada, — comte l'Arnau,
tant prest com l'hauran guanyada, — valga-m Déu, val!
— Per ont heu entrat vós ara, — comte l'Arnau?
Per ont heu entrat vós ara, — valga-m Déu, val?
— Per la finestra enreixada, — muller lleial,
per la finestra enreixada, — viudeta igual.
— Ai, que me l'haureu cremada, — comte l'Arnau!
Ai, que me l'haureu cremada, — valga-m Déu, val!
— Solament no l'he tocada, — muller lleial,
solament no l'he tocada, — viudeta igual.
— Què es lo que us ix per la boca, — comte l'Arnau?
Què es lo que us ix per la boca, — valga-m Déu, val?
— Males paraules que he dites, — muller lleial,
males paraules que he dites, — viudeta igual.
— Què es això que us ix pels ulls, — comte l'Arnau?
Què es això que us ix pels ulls, — valga-m Déu, val?
— Males mirades que he dades, — muller lleial,
males mirades que he dades, — viudeta igual.
— I què us ix per les orelles, — comte l'Arnau?
I què us ix per les orelles, — valga-m Déu, val?
— Són flames de foc que'm cremen, — muller lleial,
són flames de foc que'm cremen, — viudeta igual.

— I què us-e surt per les mans, — comte l'Arnau?
I què us-e surt per les mans, — valga-m Déu, val?
— Les coses mal manejàdes, — muller lleial,
les coses mal manejades, — viudeta igual.
— Què es això que us surt pels peus, — comte l'Arnau?
Què es això que us surt pels peus, — valga-m Déu, val?
— Els mals passos que donava, — muller lleial,
els mals passos que donava, — viudeta igual.
— Què es això que hi ha a l'entrada, — comte l'Arnau?
Què es això que hi ha a l'entrada, — valga-m Déu, val?
— Es el cavall que m'espera, — muller lleial,
es el cavall que m'espera, — viudeta igual.
— Baixeu-li grana i civada, — comte l'Arnau,
baixeu-li grana i civada, — valga-m Déu, val!
— No menja gra ni civada, — muller lleial,
sinó ànimes condemnades, — viudeta igual.
— Ont vos han donat posada, — comte l'Arnau?
Ont vos han donat posada, — valga-m Déu, val?
— A l'infern me l'han donada, — muller lleial,
a l'infern me l'han donada, — viudeta igual.
— Per què allí vos l'han donada, — comte l'Arnau?
Per què allí vos l'han donada, — valga-m Déu, val?
— Per pagar mal les soldades, — muller lleial,
per pagar mal les soldades, — viudeta igual.
Feu-ne tancà aquella mina, — muller lleial,
que dóna al convent de monges — de Sant Joan.
Quina hora es que·l gall ja canta, — muller lleial?
Quina hora es que·l gall ja canta, — viudeta igual?
— Les dotze hores són tocades, — comte l'Arnau,
les dotze hores són tocades, — valga-m Déu, val!
— Vos dic que no·m feu l'oferta, — muller lleial,
que com més me feu l'oferta, — més pena ·m dau.
Ara, per la despedida, — muller lleial,
ara, per la despedida, — dem-nos les mans.
— Massa me les cremarieu, — comte l'Arnau,
massa me les cremarieu, — valga-m Déu, val!

ELS TRES TAMBORS

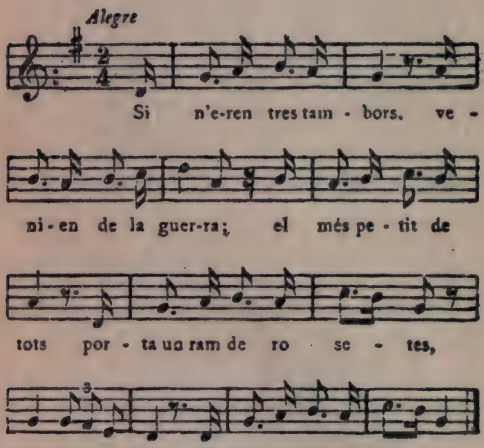

Si n'eren tres tambors:
venien de la guerra;
el més petit de tots

porta un ram de rosetes
Ram, rataplam.
La filla del rei n'es
al balcó que·s passeja.
— Vine, vine, tambor.
Dó-m aquestes rosetes.
— No us donaré jo·l ram
si no m deu l'amoreta.
— L'haveu de demanar
al pare i a la mare.
Si ells diuen que sí,
per mi no s'ha de perdre. —
Tambor se·n va a trobar
al rei i ane la reina.
— Déu te guard, rei francès.
Vols dar-me la filleta?
— Ix-me d'aquí, tambor,
abans no t faci pendre.
— No·m fareu pendre vós,
ni cap d'aquesta terra,
que allà en el meu país
hi tinc gent que·m defensa.
— Digues, digues, tambor:
qui es, doncs, el teu peire?
— El meu pare es el rei
de tota l'Anglaterra
— Vine, vine, tambor,
que·t daré la filleta
— No m sento grat de vós,
tampoc me·n sento d'ella,
que allà en el meu país
se·n veuen de més belles

LA FILLA DEL CARMESÍ

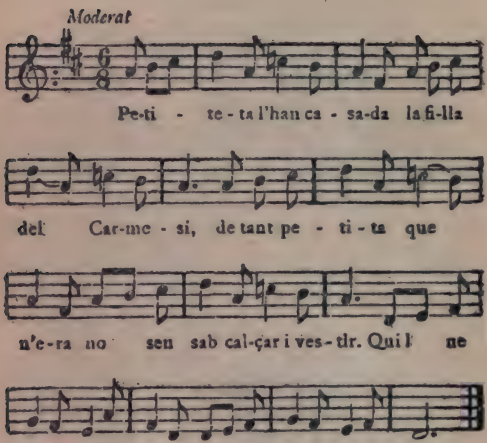

Petiteta l'han casada
la filla del Carmesí;
de tant petita que era
no se·n sab calçà i vestir.
Qui·l ne té l'amor lo deixa;
qui no·l té, lo vol tenir.

Lo seu marit l'ha deixada
perquè se·n puga engrandir
Se n'es anat a la guerra:
set anys trigarà a venir
Al cap d'aquesta setena
son marit torna a ser aquí.
Ja·n pega un truc a la porta.
— Escrivana, baixa a obrir. —
Contesta la seva mare,
que lo truc ne va sentir.
— Aont es l'Escrivaneta,
mare, que no·m baixa a obrir?
— Com baixarà l'Escrivana,
si no es en tot per ací?
Lo rei moro se l'ha enduta
disset lleugues lluny d'aquí.
— Mare, baixeu-me la capa,
la capa de bombosí,
que cercaré l'Escrivana
més que sapiga morir.
Aniré de porta en porta
com un pobre pelegrí,
aniré de porta en porta
tot captant del pa i del vi.
Mare, baixeu-me la capa,
la capa de bombosí
No·m baixeu la més bonica,
ni tampoc la de setí,
sinó aquella més pobreta,
la que solia vestir,
i amb la capa també l llibre
i el bordó de pelegrí.

Mare, aquí teniu la roba
i la faixa de setí;
replegueu-me aquestes armes:
l'espasa la vui per mí.
Fins que l'haja rescatada
captaré del pa i del vi:
tornaré amb l'Escrivaneta
o mai més sabreu de mi. —
Arribant a Morería
demana·l més dret camí,
i al primer castell que troba
n'es el del rei sarraí.
Ja se·n va de porta en porta
tot captant del pa i del vi;
a la segona porteta
l'Escrivana ja trobí:
la veu a la finestreta
que s'afanyava a cusí.
L'agulla n'era de plata,
lo didal n'era d'or fi;
els coixins d'or en que seia
n'eren tots de carmesí;
el tresor que ella portava
tota la feia lluir,
i més que tot la cadena
i el joiell que duia al pit.
Feu caritat, Escrivana,
an el pobre pelegrí;
feu-li caritat, mestressa,
per l'amor de Jesucrist.
¿Com voleu que vos ne faça,
si no soc mestressa aquí?

Torneu demà a les nou hores
o passat demà al matí.
ja estaran fetes les noces
del rei moro sarraí,
i llavors sèré mestressa
de tot lo que hi haurà aquí. —
Lo rei moro s'ho escolta
passejant-se pel jardí
— Escrivana, amb qui enraones?
— Amb un pobre pelegrí
que me·n demana una almoina
per l'amor de Jesucrist.
— Que n es de la teva terra
aquest pobre pelegrí?
— No es pas de la meva terra
ni tampoc del meu país,
ni·ls aucells que van per l'aire
crec que no·n saben venir
— Caritat fes-li, Escrivana,
an el pobre pelegrí:
para-li la taula blanca
amb el bon pa i el bon vi;
don-li beure amb una taça,
amb una taça d'or fi,
que ja sabs ets la mestressa
de tot lo que hi ha an aquí —
L'Escrivana para taula
per al pobre pelegrí;
mentres parava la taula
ja n'arrenca un gran sospir.
— De què sospireu, senyora?
Per què feu tant gran sospir?

—Amb el posat i en la cara
m'apar que us havia vist:
dels ulls i de barba rossa
vos sembleu al meu marit;
l'espasa que porteu sembla
la que li veia cenyir.
—No sospireu, Escrivana,
no sospireu més per mi,
que qui us parla ara, Escrivana,
es vostre estimat marit.
Voleu venir, Escrivana,
voleu's-en venir amb mi?
—Sí, per cert, lo senyor comte,
que ja fossim pel camí.
Llarga me n'es tota espera:
voldria jo haver sortit,
i sobre tot esser fòra
del reialme sarraí.
Deixeu-me veure·l rei comte:
sabré si vol res de mi.
—No vui res, no, Escrivana,
sinó que·m deixis dormir.
—Cuita, vés a l'establia,
tria·ls dos millors rocins,
mentres que jo per les caixes
triaré·ls millors vestits
i trauré de l'arquimesa
l'or de que·ns cal proveir.—
Ell se·n va dins de l'estable
a cercâ·l millor rocí;
ella se·n puja a la cambra
a cercâ·l mellor vestit.

Carregaren d'or i sedes
tant com el cor els va dir.
Quan tenen lo que volien
se posaren en camí.
El rei moro es en finestra
i al pelegrí veu fugir.
Quan el moro se n'adona
l'Escrivana es pel camí.
Lo rei moro sa gent crida
que·ls vagin a conseguir.
Se n'agafa ell de l'espasa
i també·ls vol assolir.
Quan traspassava pel patí
fent ensellar un rocí,
veu que entraven les viandes
per les noces de la nit.
Uns criats portaven plates
amb galls i capons rostits,
altres amb coques maurades
amb molts flaons i amb confits.
Quan el rei moro·ls va veure
deia tot enfellonit:
—Maleída l'Escrivana!
Mal goig n'hagis, pelegrí!
Ara sí que me l'heu feta!
Vos recordareu de mi!
Si jo t'hagués conegut
no hauries entrat aquí.—
I amb pressa·ls corre al darrera
per podé-ls aconseguir.
Quan en són aprop de l'aigua
el rei creu que·ls va assolir;

quan són l'altra part de l'aigua
lo pont se va mig partir.
— Ara sí que serà teva,
gran traidor de pelegrí!
Set anys que té l'he nodrida
del bon pa i del bon vi;
set anys que te l'he vestida
de domas i carmesí,
set anys te l'he mantinguda
sense poder-me'n servir.
Poncelleta te l'emportes,
ai traidor de pelegrí!
Cent escuts costa sa roba
i altres cent costa 'l rocí,
i altres cent jo te n daria
si la deixessis venir.
Poncelleta te l'emmenes:
encara es verge per mi.
Si ara te l'endús poncella,
no ho fóra demà al matí. —
De l'altra banda de l'aigua
va respondre 'l pelegrí:
— Així jo me l'emport verge
com l'arbre sec va a florir —
Per mostrar-ho amb un miracle
un arbre sec va florir
— Ara sí que conec, ara,
que era per tu i no per mi.
No'm reca l'or que s'emporta,
les alhages ni 'ls setins,
sinó 'l joiell de ma mare
que s'endú penjat al pit.

LA TORNADA DEL CAVALLER

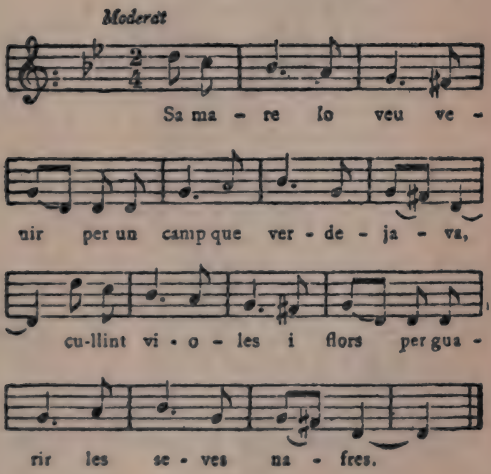

Sa mare lo veu venir
per un camp que verdejava,
cullint violes i flors

per guarir les seves nafres.
— D'aont vénes, el meu fill,
amb la cara tramudada?
—Mare mia, ja ho sabeu,
que jo vinc de la batalla,
de la batalla del rei:
molts n'hi van, no·n tornen gaires.
Entre jo i el meu cavall
portem vintinou llançades.
Mon cavall ne porta nou;
trist de mi, totes les altres.
—Ai, lo meu fill estimat,
vés a la cambra més alta:
hi trobaras ta muller
entre senyores i dames.
N'ha parit un infantó
tant bell com l'estel de l'auba.
—Mare mia, feu-me·l llit
allà aont me·l feieu antes.
Jo moriré a mitja nit,
mon cavall a punta d'alba.
Al cavall l'enterrareu
en el pati de les armes
i ane mi m'enterrareu
a l'iglesia de Sant Jaume.
Ni campanars que no toquin
ni capellans que no cantin.

MONTANYES DE CANIGÓ

Molt a poc a poc i dolç

p Mon-ta - nyes de Ca - ni - gó, fres-ques

sou i re - ga - la - des, so-bre tot a-ra a l'es-

tiu, que les ai-gues són ge - la - des, que les

ai - gues són ge - la - des.

Montanyes de Canigó,
fresques sou i regalades,
sobre tot ara a l'estiu,

que les aigues són gelades.
Sis mesos m'hi som estat
sens veure persona nada,
sinó lo rossinyolet,
que en eixint del niu cantava.
Lo rossinyolet s'es mort,
l'anyorança m'hi ha agafada:
si ne som caigut malalt
d'una crudel mala gana.
Ningú no'm coneix el mal,
ningú coneix lo que'm mata,
sinó una nina que hi ha
que l'amor me'n té robada

EL PARDAL

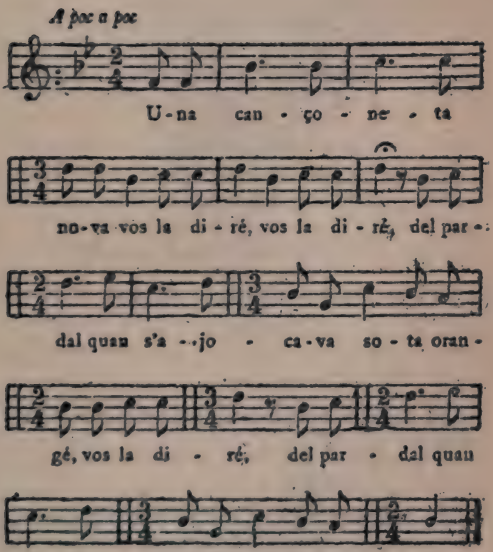
A poc a poc
U-na can - ço - ne - ta
no-va vos la di - ré, vos la di - ré, del par -
dal quan s'a - jo - ca-va so - ta oran -
gé, vos la di - ré, del par - dal quan
s'a - jo - ca-va so - ta oran - gé.

Una cançoneta nova
vos la diré,
vos la diré,
del pardal quan s'ajocava
sota orangé,
vos la diré,
del pardal quan s'ajocava
sota orangé.
Lo pardal, quan s'ajocava,
feia remor,
per veure si·l sentiria
la seva amor.
La seva amor es dins cambra
que no·n sent res,
sinó·l moço de la casa,
lo traginer.
De la finestra més alta
li·n va parlar:
— Les onze hores són tocades.
vés-te a acotxar.
— No m'acotxo pas encara:
vai de camí:
som fet una prometença
a Sant Magí.
Quan a Sant Magí vai esser
vai suplicar
que·m deixés anà a mes terres
per festejar.
Quan ne vai esse a mes terres
jo·ls encontrí
los tres amors que tenia,
tenia allí. —

Tres galanes que tenia
eix aucellet:
Mariagna, Petronella
i Isabelet.
Als tres amors que tenia,
quan els trobí,
los va donà una creueta
de Sant Magí.
Ella li·n fa de resposta:
—No es hora, no:
quan m'haureu demanadeta
serà raó. —
Ai cançó, qui t'ha dictada?
qui treta t'ha?
Es un minyó de la plana,
Gentil Romà.

EL ROSSINYOL

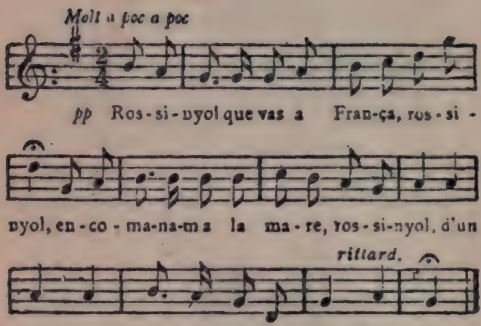

Rossinyol que vas a França,
rossinyol,
encomana-m a la mare,
rossinyol
d'un bell bocatge,
rossinyol,
d'un vol.

i a mon pare no pas gaire,
perquè m'ha mal maridada:
a un pastor me n'ha dada
que·m fa guardar la remada;
he perduda l'esquellada:
lo vaquer me l'ha atrapada.
— Vaquer, torna-me·n la cabra.
— Què me·n donaras per paga?
— Un petó i una abraçada.
— Això són coses de mainatge:
quan tenen pa, volen formatge.

EL NOI DE LA MARE

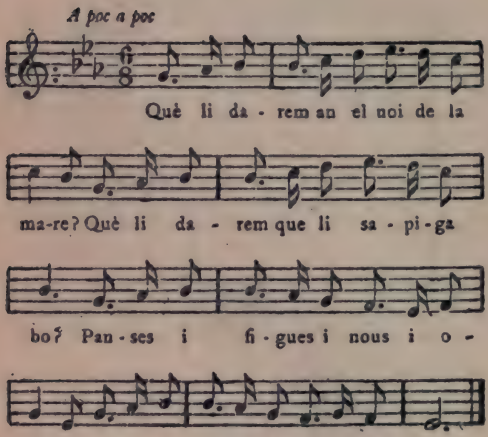

Què li darem an el Noi de la Mare?
Què li darem que li sapiga bo?
Panses i figues i nous i olives,

panses i figues i mèl i metó
Què li darem al fillet de Maria?
Què li darem a l'hermós Jesuset?
Jo li voldria donar una cota
que l'abrigués ara que fa tant fret
Una cançó jo també cantaria,
una cançó ben bonica d'amor
i que n'es treta d'una donzelleta
que n'es la Verge Mare del Senyor.
A l'eixint de ses virginals entranyes
apár que tot se reventi de plors,
i la mareta, pera consolar-lo,
ella li canta la dolça cançó:
—No ploris, no, manyaguet de la Mare;
no ploris, no, ai alè del meu cor.—
Cançó es aquesta que al Noi de la Mare,
cançó es aquesta que l'alegra molt.
Angels del cel són els que l'en breçolen,
angels del cel que li fan venir sòn,
mentres li canten cançons d'alegria,
cants de la gloria que no són del món.
Li darem panses amb unes balances,
li darem figues amb un paneret.
Tam patantam, que les figues són verdes,
tam patantam, que ja maduraran;
si no maduren en el dia de Pasqua,
maduraran en el dia del Ram.

CANÇÓ DE NADAL

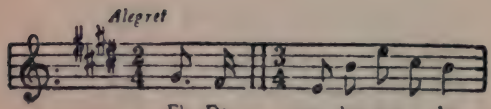

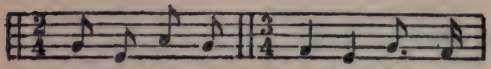

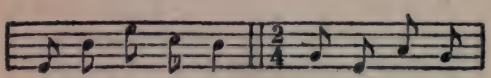

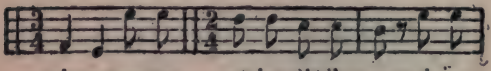

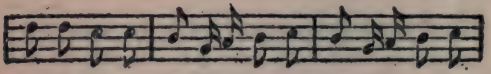

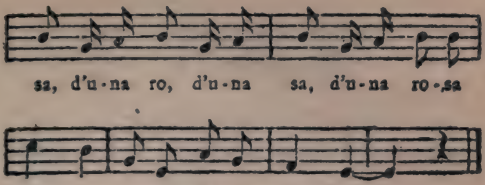

El Desembre congelat
confús se retira;
Abril, de flors coronat,
tot el món admira,
quan en un jardí d'amor
neix una divina flor
d'una rosa bella,
feconda i poncella.

El mes de Maig ha florit,
sense ser encara,
un lliri blanc tot polit,
de fragancia rara
que per tot el món se sent,
de llevant fins a ponent:
tota sa dolçura
a l'hort envoltura.

El primer pare causà
la nit tenebrosa
que a tot el món ofuscà
la vista penosa;
més en una mitja nit

ve lo sol que n'es eixit
d'una bella aurora
que·l cel enamora.

Quan l'aurora hagué parit,
el sol, que ja eixia,
amb gran amor li ha dit:
—Veniu, vida mia:
preneu-ne, diví Senyor,
aquest caldo de licor
d'un mamelleta
que per vós es plena.—

Tenint la Verge en son pit
la prenda tant rica,
¡que bo fóra de sentir
quan li cantaria
una lletra molt galant
per alegrar a l'infant
d'una dolça boca,
obra de Déu total!

Arribaren els tres reis
amb gran alegria,
adorant el rei del cel
en una establia,
oferint-li tres presents,
com són or, mirra i encens
a la Mare pia,
la Verge Maria.

Quan al temple lo portà

la Verge Maria,
un bon vell se n'alegrà,
cosa que admira;
tenint-ne lo diví infant,
non dimitis va cantant
d'una vida santa
tant gran alabança.

Amb gran contento i amor
celebrem el dia,
puix que lo diví Senyor
neix amb alegria.
Si no tenim més tresor,
oferim-li nostre cor,
tota la finesa
de nostra fermesa.

L'ESTUDIANT DE VICH

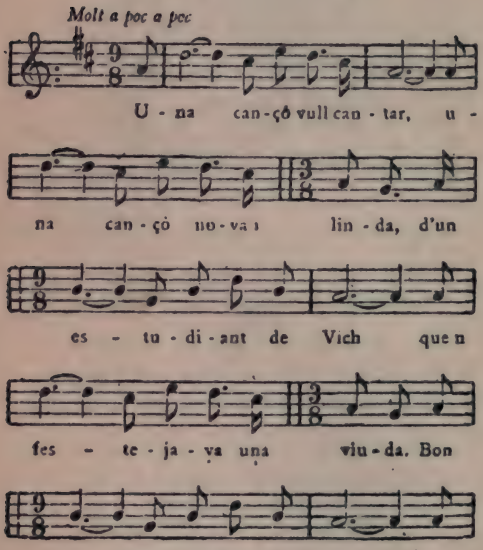

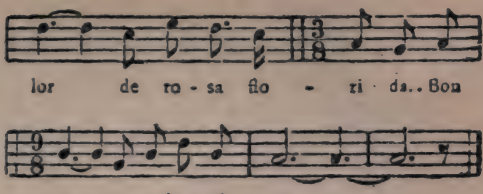

Una cançó vui cantar,
una cançó nova i linda,
d'un estudiant de Vich
que'n festejava una viuda.
Bon amor, adeussiau,
color de rosa florida.
La viuda s'hi vol casar,
el seu pare no ho volia;
l'estudiant se n'ha anat
a servi una rectoria.
Quan la viuda ho va saber
tingué llarga malaltia.
La viudeta se'n va a l'hort,
en un jardí que hi tenia,
un jardí de totes flors,
rosa vera i setelia.
A la vora del jardí
un roseret n'hi havia;
a la vora del roser
la viuda s'hi adormia.
Ja'n passava un rossinyol
que pel món dóna alegria.

—Rossinyol, bon rossinyol,
tu cantes i jo estic trista.
Rossinyol, bon rossinyol,
com portes tanta alegria?
—Porto noves de l'amor,
del cor que tu més estimes.
—Si això n'era veritat
jo bé te·n regalaria:
te·n faria lo béc d'or,
les ales de plata fina.
—De noves prou te·n daré,
però no te·n convindria:
a Roma lo trobaras
servint una rectoria.—
La viuda se n'es anat
vestida de pelegrina.
Quan la viuda arribà allí,
l'estudiant canta missa.

LA NOIA D'EMPORDÁ

Poc moderat

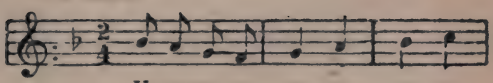

U na can ço ne ta no va

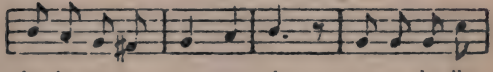

be la sen ti - reu can tá, tre ta n'es d'u -

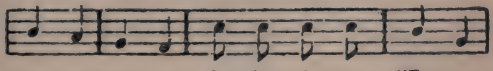

na mi - nyo - na de la pla - na d'Em - por -

Moderat

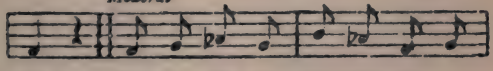

dá Flor de lli - ri, cla - vell, vi - o -

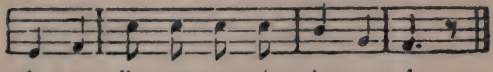

le - ta, l'a - mor men té de ma - tá.

Una cançoneta nova
bé la sentireu cantâ·
treta n'es d'una minyona
de la plana d'Empordà.
Flor de lliri, clavell, violeta,
l'amor me·n té de matâ.
Si·n són tres que la·n festegen
tots tres s'hi volen casâ.
L'un es lo senyor alcalde,
l'altre·l senyor capità.
Flor de lliri, etc.
L'altre n'es cabo de ronda:
aquest se l'emportarà.
Diumenge, sortint de missa,
soleta la va trobar.
Flor de lliri, etc.
— Aont aneu, Mariagna?
Soleta us deixen anar?
Jo us demano, Mariagna,
si l'amor me voleu dar.
— De bon cor jo vos el dono
si amb mi vos voleu casar.
Flor de lliri, etc.

L'HEREU RIERA

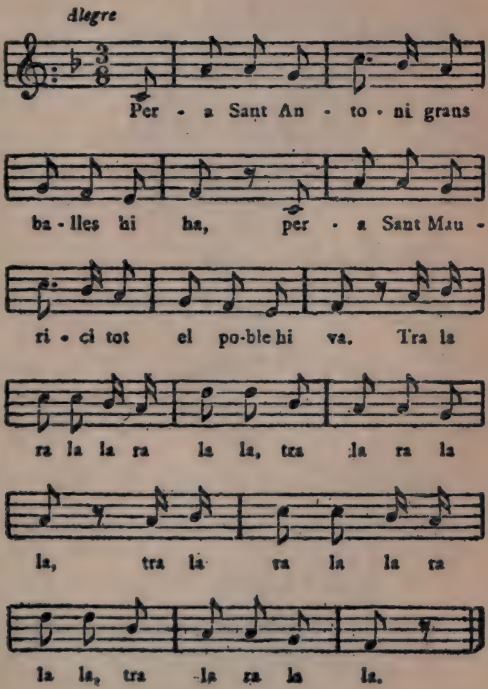

Pera Sant Antoni
grans balles hi ha,
pera Sant Maurici
tot el poble hi va.
Tra la ra la la la
tra la ra la la la.
N'hi van tres donzelles:
són de l'Empordà.
L'una diu l'altra:
— I a tu qui·t treurà?
Anem, donzelletes,
anem a ballar.
que l'hereu Riera
nos hi farà entrar. —
La primera dança
la·n treu a ballà,
la segona dança
la nova arribà.
— A fe, hereu Riera,
podes ben dançâ,
que la teva aimada
a la mort n'està. —
Tota la musica
de cop va parâ.
— Perdonin, senyores,
que me·n tinc d'anâ,
que la meva aimada
a la mort n'està. —
Agafa·l gambeto:
al braç se·l tirà;
agafa·l sombrero;
per plaça se·n va;

dóna un tom per plaça
sombrero a la mà;
se·n va dret la casa
que ell solia anar.
Se n'entra cap dintre
sens dir-ne qui hi ha.
Tot pujant l'escala
la sent sospirà.
— Déu vos guard, Maria.
Maria, com va?
Per a mi, Riera,
molt malament va:
febre nit i dia
que·m cuida matâ. —
Gira·ls ulls en terra,
se·n posa a plorâ.
— Què·n plores, Riera?
No·n tens de plorâ:
tinc una germana:
t'hi podras casâ.
Si ella no t'agrada,
pel món prou n'hi ha.
Les joies que porto
les hi podras dâ.
A la Verge del Carme
li vaig demanâ
que si curaria
l'iré a visitâ.
— Per a mi, Maria
cap més n'hi haurà. —
Se·n gira d'esquena,
a l'iglesia va:

davant d'un Sant Cristo
se·n va agenollà.
—Senyor, que m'ajudi,
si·m vol ajudà:
que·m torni l'aimada
que a la mort n'està.—
Al cap dels nou dies
Maria·s llevà:
a les tres setmanes
se varen casà.

EL MARINER

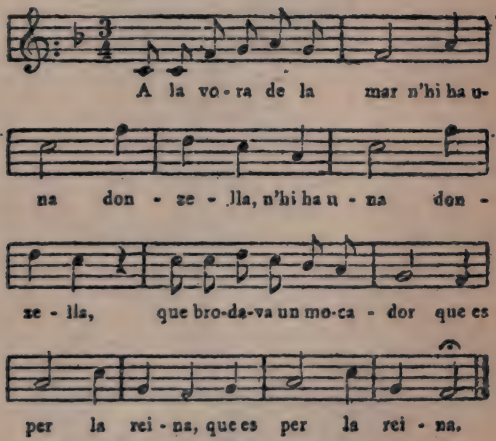

A la vora de la mar
n'hi ha una donzella
que brodava un mocador
que es per la reina.

Con n'es a mig brodar
li manca seda.
Gira·ls ulls envers la mar:
veu una vela,
veu venir un galió
tot vora terra.
Ne veu venî un mariner
que una nau mena.
—Mariner, bon mariner,
que·n porteu seda?
—De quin color la voleu:
blanca o vermella?
—Vermelleta la vui jo,
que es millor seda.
Vermelleta la vui jo,
que es per la reina.
—Pugeu a dalt de la nau:
triareu d'ella.
—Ai, no! No hi puc pujar:
no tinc moneda.
Lo meu pare té les claus
de l'arquimesa.
—No quedeu per diners, no,
gentil donzella;
no quedeu per diners, no:
prou fio d'ella.—
La donzella entra a la nau:
tria la seda.
Mentres va mercadejant
la nau pren vela.
Marinê·s posa a cantar
cançons novelles:

amb el cant del mariner
s'ha adormideta,
i amb el soroll de la mar
ella·s desperta.
Quan ella s'ha despertat
ja no·n veu terra:
la nau es en alta mar,
pel mar navega.
— Mariner, bon mariner,
torneu-me en terra,
que los aires de la mar
me·n donen pena.
— Això sí que no ho faré,
que heu de ser meva:
set anys ha que vaig pel mar
per vós, donzella,
cent llegües dins de la mar,
lluny de la terra.
— De tres germanes que som
só la més bella:
l'una·n porta vestit d'or,
l'altra de seda,
i jo, pobreta de mi,
de sargil negre.
L'una es casada amb un duc,
l'altra es princesa,
i jo, pobreta de mi,
só marinera.
— No sou marinera, no,
que·n sereu reina,
que jo só lo fill del rei
de l'Inglaterra.

EL MESTRE

Moderat

El pa - re i la ma - re

no m'te-nen si-nò a mi, me fan a-nar a l'es-

co - la a a-pen-dre de lle gi. Més

ai! a - ra tom pa - tan - tom xi - ri - bi - ri -

cle-na, tum - pe - na tum - pi, més ai! a - ra

tom pa - tan - tom xi - ri - bi - ri - clon.

El pare i la mare
no·m tenen sinó a mi,
me·n fan ana a l'escola
a apendre de llegí.
Més, ai! ara tom
patantom xiribiriclena,
tumpena tumpí.
Més, ai! ara tom
patantom xiribiriclon.
El mestre que m'ensenya
s'ha enamorat de mi.
Me·n diu: — No·t facis monja,
que·t casaras amb mi —
Jo n'hi faig de resposta
que no l sabré servi.
— Tu faras com les altres:
quan me veuras venî
me·n pararas la taula,
m'hi posaràs pa i vi,
les estovalles blanques
com el paper més fi
A cada cap de taula
un brot de llessamí —
El mestre va a la guerra
a servi l rei Felip
M'ha dit que tornaria
quan serà·l bruc florit.
Me·n ve una gran tristesa.
A l'horta jo n'aní,
a l'horta del meu pare,
que n'hi ha un tarongí.
La soça n'es de plata.

les branques són d'or fi.
A la branca més alta
hi canta·l francolí,
a la branca més baixa
lo poput hi fa niu.
El francolí ja canta,
i amb son llenguatge diu:
—Què·m darieu, senyora,
si·l mestre fes venir?
Te·n daria Tolosa,
la meitat de París.

MARIAGNETA

Moderat

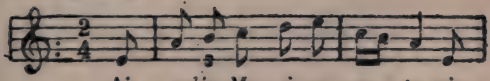

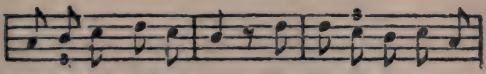

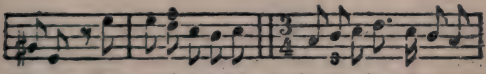

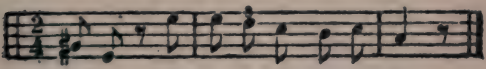

¡Ai, adéu, Mariagneta,
principi del meu sofrir!
Tu robes el cor als homes

i a mi·m fas penâ i morir.
¡Ai, adéu, Mariagneta,
princesa dels meus sospirs!
Ton amant es a la porta,
que no espera sinó·l sí;
no desconsolis tos pares
per a aconsolar-me a mi,
que jo ja me·n faré frare
de l'ordre del caputxí.
Quan ne siguis casadeta
ja m'ho enviaras a dir:
m'enviaras una lletra
com te va amb el teu marit;
jo te n'enviaré una altra
com me va en el monestir.
Si tens una criatura
deixa-me-li ser padrí:
si no m'ha estimat la mare,
que al menos m'estimi·l fill.
¡Ai, adéu, Mariagneta,
princesa dels meus sospirs!
Un dia, dient la missa,
ja la carta·n veu venir.
Excuses de besâ a terra,
ja la carta va cullir;
la missa mai s'acabava
per a poder-la llegir.
Al sobrescrit de la carta
ja n'arrenca un gran sospir.
—Agneta de mes entranyes,
si pogués tenir-te aquí,
que després d'haver-te vista

no m sabria greu morir. —
Quan la missa es acabada
la lletra cuita a llegir:
tot just era a mig llegir-la
n'arrencava un gran sospir
¡Ai, adéu, Mariagneta,
que jo me n sento morir!

CATERINA D'ALIÓ

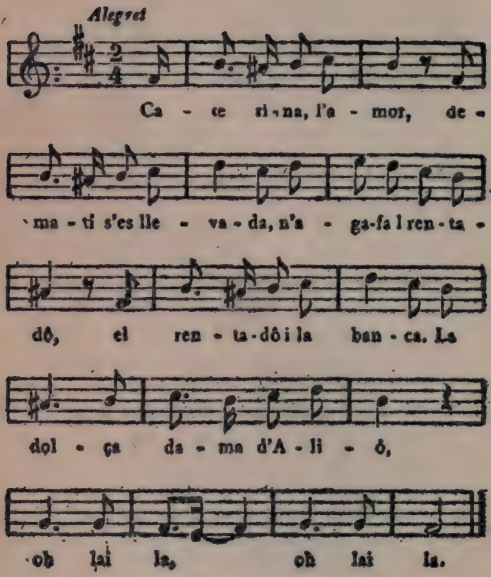

Caterina l'amor
dematí s'es llevada.
N'agafa 'l rentador,
lo rentadô i la banca
La dolça dama d'Alió,
oh lai la! oh lai la!
Sota 'l pont d'Alió
va a rentâ la bugada
Mentres n'està rentant
tres galans ne passaven
Ja 'n passen tres galans
que l'han assaludada.
Ja 'n diu el més grandet
—Ai quina gentil dama!—
Respon el mitjancer:
—Jo la tingués en cambra!—
Ja 'n respon el més xic:
—Calleu, calleu, xerraires,
que, si casada n'es,
serà bastonejada;
i, si fadrina n'es,
ne serà murmurada.—
La sogra n'era aprop,
que tot s'ho escoltava
Ja n'agafa 'l cisteli,
a casa se n'anava.
N'ha trobat el seu fill
en un camp que llaurava.
—Me 'n diries, fill meu,
Caterina ont es ara?
—Caterina es al riu
que 'n renta la bugada.

—Menteixes, lo meu fill,
que jo la só rentada.
N'han passat tres galans
que l'han assaludada.—
N'agafa·l bastonet
i també l'agullada.
Quan es a mig carrer
Caterina encontrava.
—¿No·m diries, muller,
d'ont ne véns tu ara?
—Això ben bé ho sabs tu:
de rentar la bugada,
—Ments pel coll, la muller:
la mare l'ha rentada.
—¿Què me·n diras, marit,
cosa que bé ho sé ara?—
N'acabant de dir això
li·n venta bastonada;
de tantes que n'hi ha dat,
per morta l'ha deixada.
Caterina se·n va,
al llit se n'es anada.
La sogra puja a dalt.
—Heu vist la delicada?
Caterina l'amor,
quin mal teniu vós ara?
—Del mal que jo ne tinc
prou n'esteu enterada.
—Per un bofet o dos
al llit vos heu ficada.
—Bé passa de bofet,
bofet i bofetada.

Alceu-ne lo llençol
i també la flaçada,
mireu a dintre·l llit:
veureu la sang com raja. —
Alça un pam de llençol
i un altre de flaçada,
i en veu un gros infant
que pel llit bellugava.
— Caterina l'amor,
quin metge voleu ara?
— El metge que jo vui
la creu i la mortalla.
— Caterina l'amor,
quin testament feu ara?
— Testament que faré
no us agradarà gaire:
lo vestit de vellut
torneu-lo a cà·l meu pare,
lo dels dies de festa
doneu-lo a ma germana,
i el dels dies feiners
doneu-lo a la criada.
Les joies que jo tinc
a la Verge del Carme.
— Caterina l'amor,
i a mi què·m deixeu ara?
— Lo que vos deixaré
no us agradarà gaire:
el meu marit penjat,
la sogra esquarterada,
la cunyada que tinc
ja l'haguessin cremada,

la cendrá del seu cos
ja l'haguessin ventada. —
Lo dia de sa mort
el seu marit penjaven;
el dia de l'enterro
la sogra esquarteraven;
el dia de ses honres,
sa cunyada cremaven.

EL MAL RIC

Moderat

El mal ric s'es - tà en fi -

nes-tra, pas-sa un po - bre pe - le - grí;

li diu, de-ma-nant al - moi-na, si és que l

vol a - fa - vo - rí. Je - sús i Ma -

ri - a, pre - gau per - a mí.

El mal ric s'està en finestra;
passa un pobre pelegrí;
li diu, demanant almoina,
si es que·l vol afavorí.
Jesús i Maria
pregau pera mi.
—D'aquest pa que deu als goços,
si me·n dessiu un bocí?
—Mira, pobre, si t'hi baixo
te·n faré fugir d'aquí:
te faré abordar pels goços,
t'amorraré·l goç mastí.
Les molletes que li queien
el pobret les recullí.
Al cap de la mitja horeta
el pobret ja va morí.
Truca a les portes del Cel,
les del Cel i Paradís.
Bon Jesús diu a Sant Pere:
—Mira, Pere, qui hi ha aquí.
—Ai, Senyor, es aquell pobre
que·l mal ric deixà morir.
—Obre-li les portes, Pere,
les del Cel i Paradís.—
Al cap de la mitja horeta
el mal ric ja va morir.
Truca a les portes del Cel,
les del Cel i Paradís.
Bon Jesús diu a Sant Pere:
—Mira, Pere, qui hi ha aquí.
—Ai, Senyor, n'es el mal ric
que al pobret deixà morir.

—Tanca-li les portes, Pere,
les del Cel i Paradís.
Digues que vagi a les altres,
que ja les hi obriran:
sortiran deu mil dimonis
que ja l'arrocegaran;
maleía pare i mare,
que l'havien dut al món;
maleía padrí i padrina,
que l'han portat a les fonts;
maleía·l capellà
que li feu la creu al front;
maleía l'escolà
que li féu llum amb l'atxó.

LA NINA ENCANTADA

A poc a poc

A - quí dalt a la mon -

ta-nya, a - quí dalt a la mon - ta-nya n'hi ha -

vi-a u-na font vi - va. Vi-va l'a - mor, vi-va l'a -

mor, que l'a - mor vi - va, vi - va l'a - mor.

Aquí dalt a la montanya
n'hi havia una font viva,

Viva l'amor, que l'amor viva!
Viva l'amor!
Hi havia un cervo que hi bevia.
Un caçador li espia.
—Caçador, mira no·m tiris:
no·n só cervo, que·n só nina.
Só filla del rei d'Hungria.
—Ai, nina, si jo u sabia,
amb tu bé m'hi casaria.
—No·m dieu pas si u volria?
—Minyona, jo ho provaria.

MONTANYES REGALADES

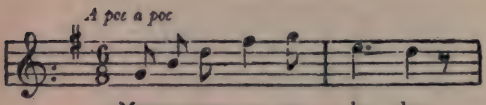

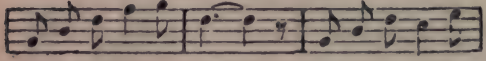

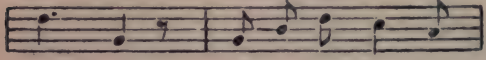

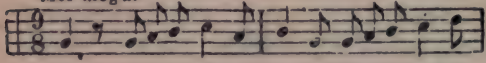

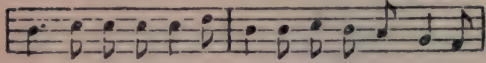

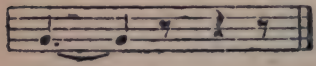

Montanyes regalades
són les del Canigó,
que tot l'istiu floreixen,
primavera i tardô.
Mon pare m'ha promesa
amb un pobre pastor.
Jo que no l'aimo gaire,
jo que no l'aimo, no,
jo que no l'aimo gaire
la vida del pastô.
  Deu-me l amor, minyona,
  deu-me lo vostre amor.
Ells se·n van a montanya:
jo visc al Rosselló;
ell cutxa sus la palla:
ja cutxi sus cotó;
ell menja pa moreno:
jo·n mengi del flecó;
ell menja carn de cabra:
jo·n mengi de moltó;
ell ne beu aigua clara:
jo·n bec del vi millô.

SANT RAMON

Molt a poc a poc

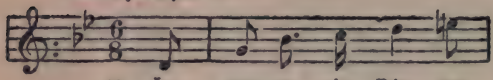

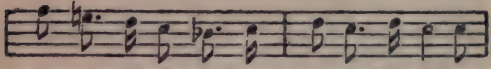

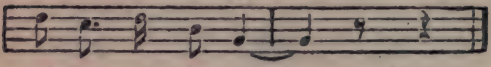

La Mare de Déu — son fill n'envolcava,
i estant-lo envolcant — n'es nada una planta:
nasqué Sant Ramon, — fill de Vilafranca,
confessor de reis, — de reis i de papes.
Confessava un rei — que en pecat n'estava.
El pecat es gros, — Sant Ramon ploràva.
«No ploreu, Ramon, — que·l pecat s'acaba.»
Ramon se·n va a mar — a llogâ una barca.

El barquer li diu — que n'està embargada:
no'n pot embarcar — capellans ni frares,
ni estudiants — de la capa llarga.
Mireu en Ramon — quina n'ha pensada:
tira 'l seu manteu — per servir de barca,
i lo gaiatet — per arbre posava,
i amb l'escapulari — gran vela n'alçava,
i amb el sant cordó — bandera molt santa.
Montjuic el veu, — vaixell assenyala;
tots els mariners — surten a muralla.
«Jesús! Què es allò? — Es galera o barca?»
No n'es vaixell, no, — ni galera armada,
que n'es Sant Ramon — que ha fet un miracle.
Santa Caterina — toquen les campanes.
La Mare de Déu — un roser plantava;
d'aquell sant rosér — va florí una branca:
nasqué Sant Ramon, — fill de Vilafranca,
confessor de reis, — de reis i de papes.
Confessava un rei — que en pecat n'estava:
el pecat es gran, — Ramon se n'esglaia.
El traidor del rei — li amenaçava
que li pegaria — si no 'l perdonava.
Ramon se'n va al port — a llogà una barca:
«Barquer, bon barquer, — vols llogà una barca?»
«No pot ser, Ramon: — totes són llogaties;
no puc embarcar — capellans ni frares,
ni 'ls de Sant Francesc, — ni 'ls que van descalços,
sinó escolanets — de la cota llarga.»
Sant Ramon beneït — ja'n va fè un miracle:
tira capa a mar — per servir de barca,
el seu gaiatet — per arbre hi posava,
i amb el seu cordó — bandera molt santa.
Quan es alta mar — Montjuic senyala;
tots els mariners — juguen dalt muralla;
pensen que era nau, — i va ser un frare,
va ser Sant Ramon, — que ha fet un miracle.

LA FILADORA

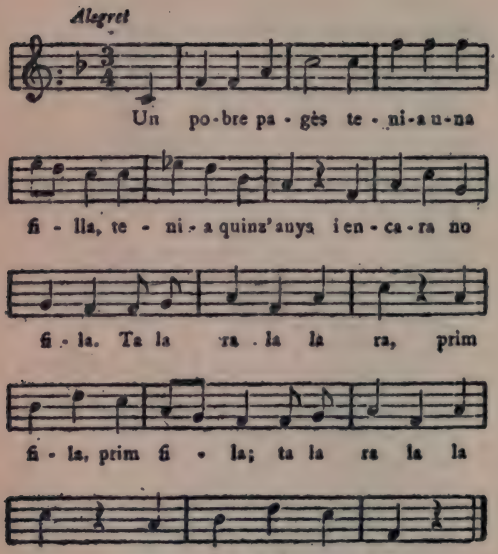
Alegret
Un po-bre pa-gès te-ni-a u-na
fi-lla, te-ni-a quinz'anys i en-ca-ra no
fi-la. Ta la ra la la ra, prim
fi-la, prim fi-la; ta la ra la la
ra, prim fi-la i sen-va.

Un pobre pagès tenia una filla;
tenia quinze anys i encara no fila.
Talarà, la, la, la,
prim fila, prim fila.
Talarà, la, la, la,
prim fila i se·n va.
La nit de Nadal, que es nit d'alegria,
pren filosa i fus, dóna un tom per vila.
N'encontra·l galan, el qui ella volia.
— D'ont veniu, Joan? — Ont aneu, Maria?
— Vaig al teixidor, que hi tinc peça urdida.
— Quantes canes hi ha, hermosa Maria?
Quantes canes hi ha de la peça urdida?
— Setze canes té: me·n manquen les quinze.
— Què·n farem del drap? — Llençols i camises;
del que·ns quedarà pararem botiga;
cap més n'hi haurà tant ben proveïda;
i dels retallons vestirem les nines;
la gent ne diran: «Hermosa botiga»;
jo·ls hi respondré: «Jo me l'he guarnida».
— En això quedem, hermosa Maria.

L'HOSTAL DE LA PEIRA

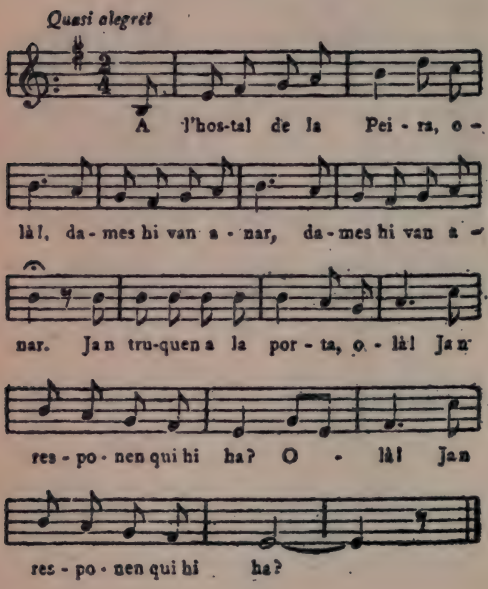

A l'hostal de la Peira dames hi van anar.
Ja truquen a la porta; ja responen: — Qui hi ha?
— Som unes pobres dames: si ns volen allotjar.
— Obre-ls la porta, moça, i deixa-les entrar. —
Diuen a la mestressa: — Què hi ha pera sopar?
— N'hi ha tunyina amb ceva, bolets amb bacallà. —
La una no té gana, l'altra no vol menjar,
l'altra està prenyadeta i al llit se·n vol anar.
Demanen una cambra per poder-s'hi tancar.
La moça se les mira: no li van agradar.
— Agafa·l llum, tu, moça. Ves-les-hi a acompanyar. —
Quan foren a la cambra se varen despullar.
La moça n'es traidora: pel pany les va guaitar.
Se·n baixa a baix la moça: se·n posa a sospirar.
— De què sospires, moça? Què tens per sospirar?
— Què haig de tenir, mestressa? Que nos volen robar:
porten calceta curta, pistoles als costats.
Aneu al llit, mestressa, que anit jo vui vetllar;
que avui, si no m'enganyo, nos tenen de robar. —
Al sê al llit la mestressa, ella a l'escó·s posà.
Quan són les dèu tocades els lladres van baixar.
Ja van de cambra en cambra per veure què hi haurà;
se·n baixen a la cuina: la moça hi van trobâ.
Quan entren a la cuina ella·s posa a roncâ:
ne feia l'adormida damunt d'uns sacs de gra.
Tres gotetes de cera al pit·n'hi van tirâ.
La moça n'es traidora: ronca que més roncà.
Lo un ne deia a l'altre: — Ben adormida esta. —
Un braç de criatura al foc ne van tira.
— Qui està despert, s'adorm; qui dorm, dormit s'està. —
Ja·n surten al defòra, se·n posen a xiula.
La moça n'es traidora: la porta·ls va tancar.
— Obre la porta, moça: cent escuts te·n vui dar.
— Ni per cent ni cinquanta la porta s'obrirà.
— Aquell braç de criatura si me·l volguessis dar.
— El braç bé te·l daria, més no·l puc apagar.

—Dins la gerra de l'oli tira-l: s'apagarà.
—Per ont vos el daria, per ont vos el puc dar?
—Dóna-me'l per la porta, per 'quest forat que hi ha.—
La moça n'es traidora: a la cuina se'n va,
'gafa 'l braç de criatura, el tallant a l'altra mà.
—Treu la mà per la porta, que 'l braç te vui donar.—
Pensant-se que li dava, el seu li va tallar.
—T'asseguro, criada, que me l'has de pagar:
amb la sang de tes venes la mà me'n vui rentar,
i amb ta cabellera me la vui aixugar.
Hostaler de la Peira te'n pots ben recordar:
a la teva criada la pots ben estimar,
que t'ha salvat la vida i l'hostal de robar
Dels tres fills que tu 'n tens li pots donar a triar.
si 'l petit no li agrada, l'hereu li pots donar

LA PASTORETA

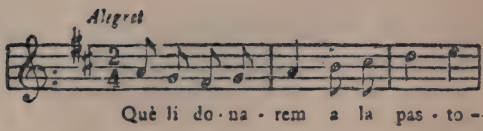

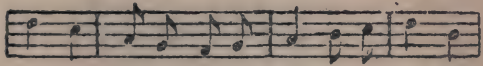

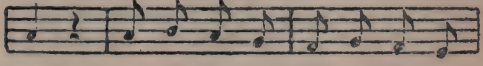

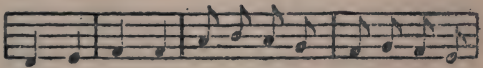

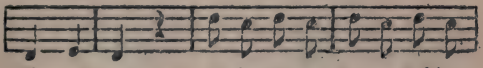

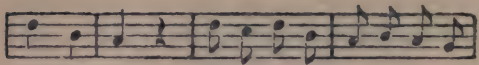

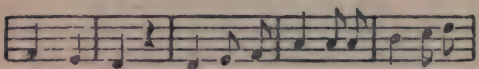

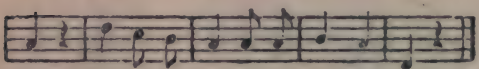

Què li donarem a la pastoreta?
Què li donarem per anà a ballà?
Jo li donaria una caputxeta
i a la montanyeta la faria anà.
A la montanyeta no hi neva ni hi plou,
i a la terra plana tot el vent ho mou.
Sota l'ombreta, l'ombreta, l'ombrí,
flors i violes i romaní.

PRESENTS DE BODA

Lleuger

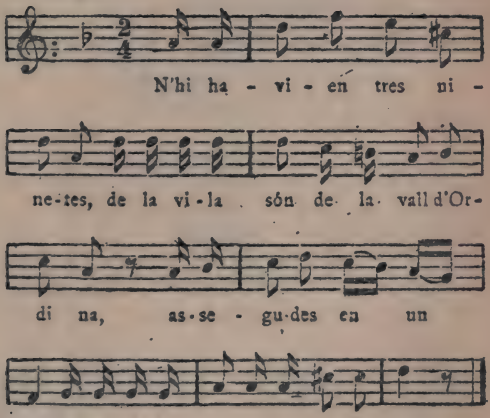

Si n'hi havien tres ninetes:
de la vila són, de la vall d'Ordina,
assegudes en un banc.

De la vila són, de la vila gran.
Totes tres s'enraonaven:
—Quan vindran nostres galants?—
Ja·n respon la més petita:
—El meu ne trigarà un any.—
Ja·n respon la mitjansera:
—El meu trigarà mig any.—
Ja·n respon la més grandeta:
—El meu no trigarà tant.—
Surt enfòra de la porta
i en veu venir son galant
amb dos criats, que camina
al costat del seu cavall.
—Què·m dueu de llunyes terres,
vós que n'haveu trigat tant?
—No·t porto or ni·t porto plata,
ni joies de diamants,
sinó una cinta brodada
que no l'han feta cristians,
sinó una mora molt jova
que hi ha treballat set anys.

LA MORT DE LA NUVIA

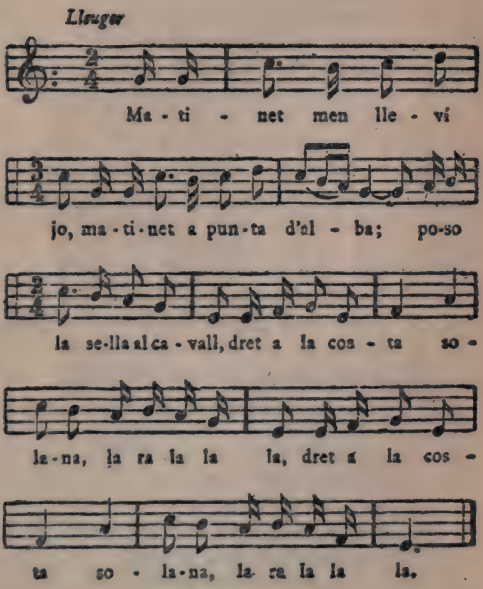

Matinet me·n lleví jo,
matinet a punta d'alba.
Poso la sella al cavall,
dret a la costa solana.
Talirà, lirom;
talirà, lirom, talirom, lumlaina;
talirà, lirom.
El galó negre al barret,
la sabata encibellada.
Jo me·n pujo costa amunt,
amunt la costa solana.
Quan a mitja costa só
sento una veu prima i clara.
Una espina·m toca·l cor:
n'es la meva enamorada.
Jo me·n giro de cavall:
ja la·n veig tras una mata.
Jo n'hi dono·l Déu vos guard·
ella també me·l tornava.
Ens posem a enraonar
de les penes que·l cor passa.
Tant i tant vam conversar,
que ella a plorar se·n posava.
— No·m diries, mon amor,
quan tornarem a encontrar-nos?
— Ai, amor! Com t'ho diré?
Amor, com t'ho diré ara? —
Jo li dono un anell d'or,
de set pedres virolades;
ella·m dóna un mocador
tot brodat de seda i plata.
— Adeussiau, dolç amor!

Bé tardarem d'encontrar-nos! —
Poso la brida al cavall,
dret a la costa solana
Quan ne soc un xiquet lluny
sento tocar les campanes.
Ja·n veig venir un amic,
amic meu de confiança
— ¿Me·n diries, mon amic.
per qui toquen les campanes?
— Amic meu, jo t'ho diré:
per la teva enamorada.
— Valga·m Déu! Com pot sê això?
No fa un quart que l'he deixada! —
Jo m'entorno costa avall,
avall la costa solana;
poso la brida al cavall
dret a casa seva anava.
Pel camí trobo un fusteret
que estava fent una caixa.
— Fusteret, bon fusteret
per qui feu aquesta caixa?
— Per una noia de quinze anys,
que es la teva enamorada —
Quan ne soc prop del fossar
trobo un vellet que cavava
— Ai, vellet, el bon vellet·
per qui feu vós la fossana?
— Per una nina la faig
morta n'es d'enamorada
— ¿Me diríeu, bon vellet,
me·n voldríeu dir la casa?
— A tres portes del portal

trobareu-la amortallada. —
Aixís que n'entro al carrer
veig mitja porta tancada:
cortina negra al balcó.
El meu cor se·m traspassava.
Tot ne són llantos i plors.
Aixi que passo l'entrada
ja me·n pujo escala amunt,
com si jo fos de la casa.
Pujo lo primê esgraó,
pujo·l segon de l'escala.
Al ser a dalt del replà
me la veig amortallada.
Ja la·n veig a sobre·l llit,
sobre·l llit amortallada,
un llum a cada costat,
i que los dos cremaven.
Ja me n'hi agenollo als peus,
als peus me n'hi agenollava.
i me·n poso a suplicar
a tots els santa i les santes
Després de fer oració
ja n'hi destapo la cara.
—Amor meu, no·m toquis pas,
que jo·n fóra condemnada.
—Bé m'hauries de tornar
les racades que t'he dades.
—Vés a la cambra del mig:
trobaras la meva mare,
que te·n vui tornar les joies,
les joies que tu m'has dades.
Digues que·t donga les claus.

les claus de la meva caixa:
hi trobaras l'anell d'or,
de set pedres virolades.
Torna-hi aquell mocador
tot brodat de seda i plata.
En el primer calaixó
trobaras les arracades:
en el calaixó de baix
trobaras l'anell de plata,
i lo ret de carmesí
dessota la roba blanca.
Després ves a cal fuster
i digues que al fer la caixa
me la faci un xiquet gran,
que tots dos hi poguem cabre,
que jo me·n só anat del món,
jo del món me·n soc anada.—
Me·n baixo escales avall:
n'encontro son pare i mare.
—Ara bé n'esteu contents
que m'heu mort l'enamorada!
Ja que no me l'heu donat,
bé l'haureu casada ara!
—No l'haurem casada, no,
que·l bon Déu se l'ha emportada.
De minyones com era ella,
en el món n'hi ha prous d'altres.
—No pas per los meus ulls
en el món n'hi ha cap altra.—
Ja se n'hi ajeu al costat,
se·n pega tres punyalades.
Quina tristesa que fa
que una mort ne causi una altra!

LA FILLA DEL MARXANT

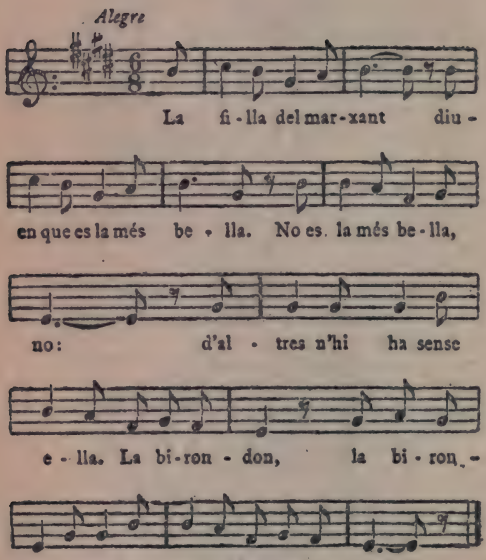

La filla del marxant
diuen que es la més bella.
No es la més bella, no,
que altres n'hi ha sense ella.
La virondon!
La virondon, quina donzella!
La virondon!
S'ha cercat aimador
a la faisó novella;
n'ha donat els amors
al peu d'una olivera.
Quan ella va a sarau
se·n posa boniqueta,
lo faldellí vermell
enribetat de negre.
La·n treuen a ballar
a la dança primera,
i el ballador li diu,
lo ballador li deia,
lo ballador li diu:
— Amor, sou pesanteta.
— En què m'ho coneixeu?
Com ho podeu conèixer?
— Bé es prou coneixedor,
bé n'es de bon conèixer:
poseu els peus més plans,
ja no danceu lleugera,
lo cinturó no us clou,
lo faldellí us curteja,
la cintureta us creix,
lo davantal s'aixeca
i el faldellí vermell

d'un pam no us toca a terra.
¿Què·n donarieu vós
per tornâ a sa manera?
—Galan, si·s feia això,
vos vestiré de seda,
vos compraré un barret
amb plomes a l'orella,
vos donaré un cavall
guarnit a la francesa,
un cavall blanc, valent,
que·n volarà la terra,
pagant-vos tot l'ormeig
per anar a la guerra.
—Voleu venir, amor?
Sereu deslliuradeta.
A dintre l'hort del rei
n'hi ha una fonteta:
tota nina que hi beu
de rosa·s fa poncella.
—Anem-hi, don Joan,
que jo hi voldria beure.—
Quan foren a la font,
la font aixuta n'era.
De sentiment que·n té,
l'infant li cau a terra.
—Culliu-ho, don Joan.
tireu-ho a la riera.
—La bella, no ho faré,
que no són coses meves.—
Ella de terra·l cull,
lo·n tira a la riera.
Quan lo n'hagut tirat

l'aigua torna vermella.
— Ai la bella! Què heu fet?
Sereu castigadeta! —
Los pescadors del rei
són més avall, que pesquen:
n'han pescat un infant,
bonic com una estrella.
De tant bonic que n'es
el porten a la reina.
Les guardes ho han vist:
l'han feta presonera
— A la presó del rei
vós sereu la més bella:
vos hi estareu set anys
sens veure cel ni terra —
Al cap de los set anys
ja n'obren una reixa:
darrera del reixat
la dama·s fa en finestra.
— Quan hi podré tornar,
ai! a la meva terra? —
Ne veu passâ un bailet
que n'era de sa terra.
— Bailet, el bon bailet,
què fan a aquelles terres?
— D'ençà que vós no hi sou
hi ha hagudes moltes guerres;
els vaixells van pel mar
amb banderes vermelles,
amb banderes de sang
pera ofegar la terra.
— No hi tornaré pas més,

ai, a la meva terra! —
La veu un passejant,
que s'ha enamorat d'ella.
— Deixeu-me, carceller,
parlâ amb la presonera.
— Torneu demà al matí,
que eixirà a la carrera,
vestideta de blanc,
resant el *Miserere*. —
El fill del rei ho sab:
la·n vol anar a veure.
A l'endemà al matí,
la·n treuen amb bandera:
la creu hi va al davant,
el butxí va al darrera,
dos frares al costat
cantant el *Miserere*.
Les nines del seu temps
se·n van corrent a veure-la.
— Ai, nines de Lyó,
de mi preneu exemple!
Mares, no deixeu mai
les filles que festegen. —
La mare la segueix
feta una Magdalena.
Quan va passar davant,
davant de casa seva,
ja n'arrenca un gran crit:
— Valga-m Déu, mare meva!
Si m'haguessiu casat
al cap de la quinzena,
no hauria jo caigut

en aquesta baixesa. —
Quan baix de la forca es,
ella n demana beure
lo batlle i lo veguer
n'omplen una escudella
— Beveu, Elianor:
aquesta es la darrera.

LA FUGIDA

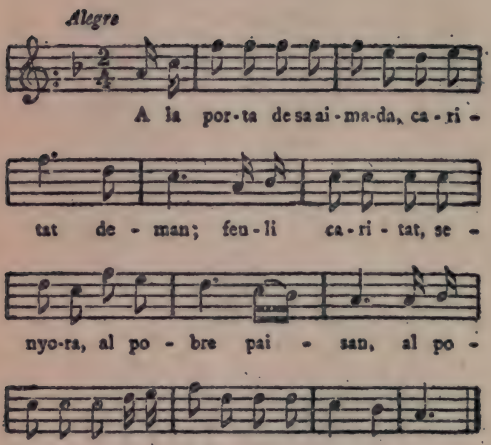

A la porta de sa aimada caritat deman:
— Feu-li caritat, senyora, al pobre paisan.
Gorideta l'han.

— Fes-li caritat, xiqueta: baixa·l pa blanc.
— No es caritat, senyora, lo que jo us deman.
Jo us deman, senyora meva, el camí d'Oran.
— Ensenya-li, xiqueta: surt a fòra·l portal. —
La xiqueta es atrevida, dóna un pas endavant.
L'agafa per les mans blanques i la posa al cavall.

LA MARE DE DÉU

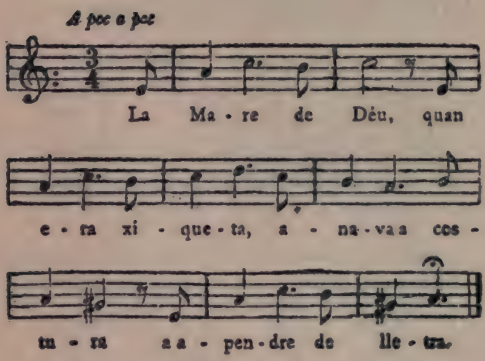

La Mare de Déu,
quan era xiqueta,
anava a costura
a apendre de lletra,
amb son coixinet
i la cistelleta.
En el cistellet
du quatre pometes,
un bocí de pa,
també avellanetes;
hi portava nous
i alguna panseta.

En feia fusets,
en teixia beta.
i amb un coixinet
ne feia punteta.
Coixí n'era d'or;
les puntes, de seda.
Ella n'ensenyava
a dues santetes:
a Santa Susagna
i a Santa Pauleta.
En un llibret d'or
'prenia de lletra.
Els angels cantaven:
«Garindò, garindeta!».
Estant retirada
en una cambreta,
l'angel n'hi va entrar
per la finestreta.
—Déu vos guard, Maria:
de gracia sou plena.
La nit de Nadal
parireu vós, Verge.
En tindreu un noi
bonic com l'estrella:
serà vostre fill,
serà fill de verge.
Per nom se dirà,
per nom s'anomena,
per nom Salvador
de cel i de terra.
Se dirà Jesús,
rei de cel i terra.

ELS FADRINS DE SANT BOI

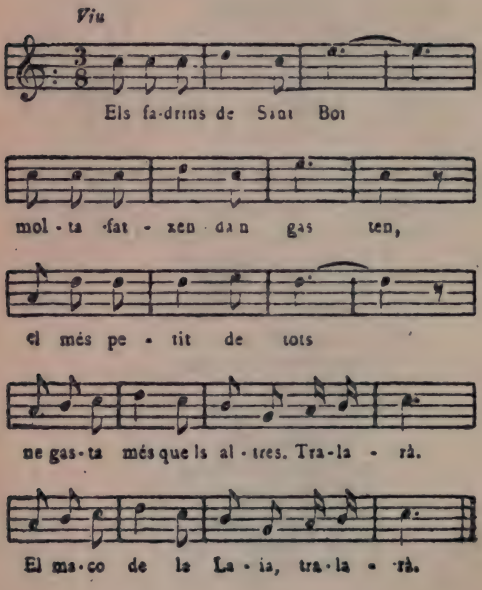

Els fadrins de Sant Boi
molta fatxenda gasten
El més petit de tots
en gasta més que ls altres.
Tra-la-rà.
El maco de la Laya,
tra-la-rà.
Va vestit de veliut,
botonada de plata.
Se n'ha comprat un ram
per dà a l'enamorada.
Se n'ha comprat un ram:
set duros d'or costava;
tres duros costa·l ram,
quatre més la lliguda
Quan l'ha tingut comprat
ja no sab ont posar-se·l,
ja se·l posa al barret
per fer més pompa i gala.
Quan l'hi ha tingut posat
carrê avall se n'anava;
quan es a mig carrer
ja·n gira·ls ulls enlaire.
Ne veu la seva amor
sola que's pentinava
amb una pinta d'or,
l'escarpidor de plata.
Amb el signe que fa
coneix que n'hi té entrada.
Se·n puja escala amunt
com si fos de la casa.
Quan es a mig replà

la troba que baixava.
Li dóna·l Déu-vos-guard.
Raó no li tornava.
Ja n'hi presenta·l ram:
li fa mitja rialla;
li torna a presentar:
li fa tota plegada.
—El ram prou me l'ha pres,
l'amor no me l'ha dada.
Si no·m doneu l'amor,
feu-me·n una abraçada.
—Això no ho faré jo,
que·n fóra castigada,
castigada de Déu,
del pare i de la mare,
també dels meus germans,
dels germans i germanes,
i de tots els parents
i de la gent de casa.

EL BON CAÇADOR

Alegrè

U - na ma - ti - na - da fres - ca

vaig sor-tir per 'nà a ca - çar. No n tro - bo

per - diu ni guat - lla pe - ra po -

der - li ti - rar! Si m ti - ra l'a - mor i em

to - ca, si m to - ca, bém to - ca - rà

Una matinada fresca
vaig sortir per 'nà a caçar.

No·n trobo perdiu ni guatlla
pera poder-li tirar.
Si·m tira l'amor i·m toca.
si·m toca, bé·m tocarà.
Sinó una pobra pastora
que·n guardava·l bestiar.
Ja la·n trobo adormideta
a la vora d'un canyar.
De tant boniqueta que era
no la·n goso despertar.
Ne cullo un pom de violes
i al pit les hi vaig tirar.
Les violes eren fresques,
la pastora·s despertà.
Quan ne fou despertadeta
tots els colors trasmudà.
—¿Digau-me, la pastoreta,
de qui es el bestiá?
— Les ovelles, del meu pare:
els moltons, del meu germà;
les cabretes ne són meves;
els cabrits, del rabadà.
¿Què cerqueu per 'quí, el bon jove
què hi veniu aquí a buscar?
— El vostre amor, donzelleta.
si me·l volieu donar.
— Demaneu-lo an el meu pare,
o també an el meu germà,
i sinó a la tia monja
o bé a l'oncle capellà,
que si ells vos el donaven,
per mi ben donat serà.

PLANY

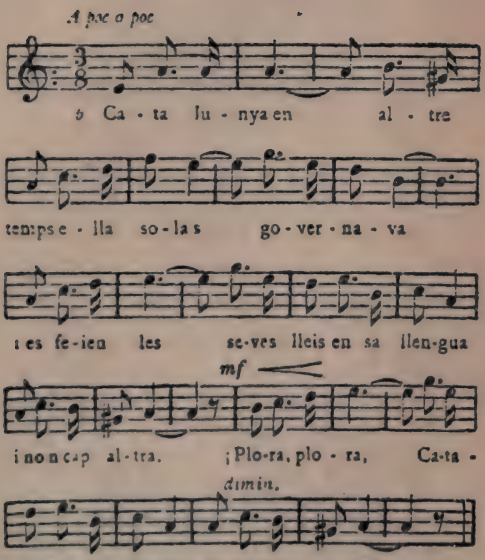
A poc a poc
Ca - ta lu - nya en al - tre
temps e - lla so - las go - ver - na - va
i es fe - ien les se - ves lleis en sa llen - gua
mf
i no n cap al - tra. ¡Plo - ra, plo - ra, Ca - ta -
dimin.
lu - nya, que ja no t go ver - nes a - ral

Catalunya, en altre temps,
ella sola·s governava
i es feien les seves lleis
en sa llengua i no en cap altra.
¡Plora, plora, Catalunya,
que ja no·t governeś ara!

Desde ja fa massa temps
extrangers són que la manen
i en llengua extranya·s fan lleis
que a la nació són contraries.
¡Plora, plora, Catalunya,
ja que·t doblegues encára!

ELS SEGADORS

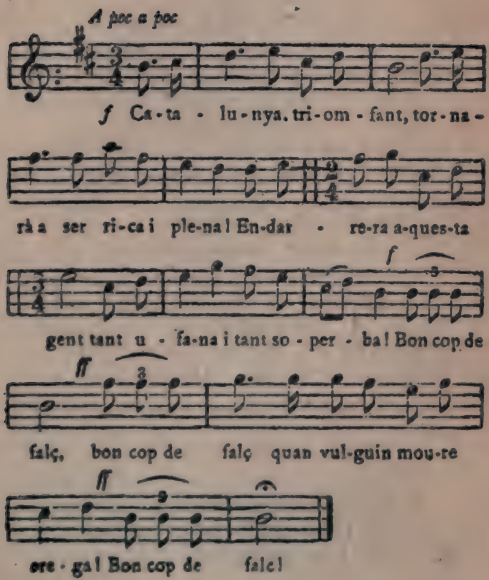

PRIMERA VARIANT

Catalunya, triomfant
tornarà a ser rica i plena!
Endarrera aquesta gent
tant ufana i tant soperba!
Bon cop de falç!
Bon cop de falç quan vulguin moure brega!
Bon cop de falç!

Ara es hora, segadors!
Ara es hora d'està alerta!
Per quan vingui un altre Juny
esmolem ben bé les eines!
Bon cop de falç!
Bon cop de falç si·l blat ens volen pendre!
Bon cop de falç!

Que tremoli l'enemic
en veient la nostra ensenya:
com fem caure espigues d'or,
quan convé seguem cadenes.
Bon cop de falç!
Bon cop de falç, defensors de la terra!
Bon cop de falç!

SEGONA VARIANT

Catalunya, comtat gran,
qui t'ha vist tant rica i plena!
Ara·l rei nostre senyor

declarada·ns té la guerra.
Bon cop de falç, defensors de la terra!
Bon cop de falç!
El gran comte d'Olivar
sempre li burxa l'orella:
—Ara es hora, nostre rei,
ara es hora que fem guerra
contra tots els catalans.—
Ja ho veieu quina n'han feta:
seguiren viles i llocs
fins al lloc de Riu d'Arenes;
n'han cremada una iglesia
que Santa Coloma·s deia;
crèmen albes i casulles,
els calzers i les patenes,
i el Santissim Sagrament,
alabat sia per sempre.
Mataren un sacerdot
mentres que la missa deia;
mataren un cavaller
a la porta de l'iglesia,
don Lluís de Furrià,
i els angels li fan gran festa.
El pa que no era blanc
deien que era massa negre:
el daven an els cavalls
sols per assolar la terra;
del vi que no era bo
engegaven les aixetes:
el tiraven pels carrers
sols pera regar la terra.
A presencia dels seus pares

deshonraven les donzelles.
En daven part al virrei
del mal que aquells soldats feien:
— Llicencia·ls he donat jo:
molta més se·n poden pendre —
A vista de tot això
s'es esvalotat la terra.
Entraren a Barcelona
mil persones forasteres
entren com a segadors
com erem en temps de sega
De tres guardes que n'hi ha
ja n'han morta la primera:
en mataren al virrei
a l'entrant de la galera,
mataren als diputats
i als jutges de l'Audiencia
Anaren a la presó:
donen llibertat als presos.
El bisbe·ls va beneir
amb la mà dreta i l'esquerra:
— Ont es vostre capità,
ont es la vostra bandera? —
Varen treure·l bon Jesús
tot cobert amb un vel negre.
— Aquí es nostre capità,
aquí es la nostra bandera
A les armes, catalans,
que·ns han declarat la guerra! —

TAULA

	Pàgs.
Quatre paraules	5
La mala nova	7
Els estudiants de Tolosa	11
Capitel·lo	15
La ploma de perdiu	19
La Dama d'Aragó	21
El testament d'Amelia	24
La presó de Lleida	27
Blancaflor	31
El comte Arnau	35
Els tres Tambors	38
La filla del Carmesí	40
La tornada del cavaller	47
Montanyes de Canigó	49
El Pardal	51
El Rossinyol	54
El Noi de la Mare	56
Cançó de Nadal	58
L'estudiant de Vich	62
La noia d'Empordà	65
L'hereu Riera	67
El Mariner	71
El Mestre	74
Mariagneta	77
Caterina d'Alió	80

Pags.

El mal ric 85
La nina encantada 88
Montanyes regalades 90
Sant Ramon 92
La Filadora. 94
L'Hostal de la Peira. 96
La Pastoreta 99
Presents de boda 101
La mort de là nuvia 103
La filla del marxant. 108
La fugida 114
La Mare de Déu 116
Els fadrins de Sant Boi 118
El bon caçador 121
Plany 123
Els Segadors 125

SEGONA SERIE

DE

CANÇONS POPULARS CATALANES

S'ha fet d'aquesta obra un tiratge especial
de 50 exemplars en paper satinat

SEGONA SERIE

DE

CANÇONS POPULARS CATALANES

BARCELONA

BIBLIOTECA POPULAR DE «L'AVENÇ»

1909

Tipografia «L'Avenç». Rambla de Catalunya, 24

QUATRE PARAULES MÉS

La bona acullida que ha tingut la nostra primera serie de cançons populars ens ha encoratjat a donar-ne una segona, amb l'intent de divulgar documents que són fruit del sentiment artistic del nostre poble.

Recullides de per tot arreu, les hem juntades sense ordre ni plan preconcebut, puix no intentem altra cosa que fer-les arribar a mans de tothom.

Ara, com aleshores, sols hem procurat que fossin anotades amb la major exactitut i tot lo més completes possible, però sense acompanyar-les de comentaris ni d'estudi de cap mena, perquè no pretenem fer obra folk-lorica, sinó de popularisació.

Si aquesta segona serie es acullida amb la mateixa simpatia que la primera, serem

reincidents, puix considerem indispensable que figuri en aquesta Biblioteca·l fruit dels autors anonims que van crear aquests documents que han sobreviscut per tradició oral del poble, el qual, fent-se·ls seus, els ha conservats.

Les cançons d'aquesta serie han sigut també aplegades pel jove mestre Jaume Llobera.

LA RAIMUNDETA

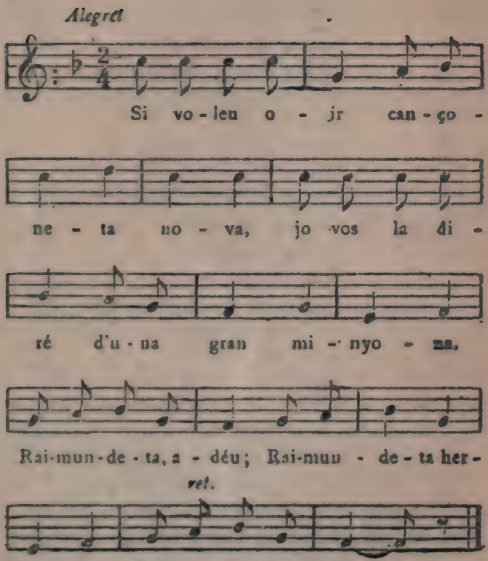

Si volen oir
cançoneta nova,
jo vos la diré
d'una gran minyona.

Raimundeta, adéu,
Raimundeta hermosa;
Raimundeta, adéu.

D'ençà que la casen
tot el dia plora.
—No ploreu, Raimunda,
que encara no es hora:
capitols són fets,
les cartes són closes,
diumenge vinent
vos duran les joies,
sabata amb taló,
la mitjeta groga,
faldellí vermell
amb punta a la vora,
lo davantal blanc
tallat a la moda,
manto i cirineu
a tall de senyora.

Raimundeta, adéu,
Raimundeta hermosa;
Raimundeta, adéu.

DONYA ISABEL DE CASTILLA

Moderat

Un ma - tí de Sant Jo - an

a cu - illir ro-ses m'en-vi-en

en un jar-dí que te - nim a la

vo - ra de ma - ri - na; més, ai! de la o -

li - va, de la o - li - va n'he nas -

cu - da, més, ai! de la o - li - va.

Un matí de Sant Joan
à cullir roses m'envien
en un jardí que tenim
a la vora de marina.
Més ai! de l'oliva,
de l'oliva n'he nascuda;
més ai! de l'oliva.
El caçador de la reina
ja n'ha caçat nit i dia;
no·n troba llebre ni daina,
ni de morta ni de viva,
sinó·n troba una arboreda
que granava i no floria,
i sota de l'arboreda
un ginjoler n'hi havia,
i sota del ginjoler
una dama molt bonica.
Els vestits que ella portava
n'eren d'or i plata fina,
i la camisa d'holanda
més de cent ducats valia.
Ja la presenta a la reina,
a la reina de Turquia.
— Veli-aquí, senyora reina,
una molt bella captiva.
La reina, quan la va veure:
— D'ont has tret dama tant linda? —
Ja mana an els seus criats
que la tirin al foc viva,
que quan la veuria·l rei
d'ella s'enamoraria:
ella seria la reina

i jo fóra la captiva.—
Quan va dir eixes paraules
una vella responia:
—Reina, li daré un consell
d'aquells pocs que jo sabia:
més val que la faci anar
a rentar a la marina;
mentres anirà i vindrà
sos colors blancs ne perdria —
El rei se la va quedar
per fer-li cuidar ses fílles.
Un dia estava volcant
la més petita que havia.
—Ai, filla, la mevà filla,
a ma terra te voldria,
i t posaria per nom
donya Isabel de Castilla,
que tenia una germana
que per nom aquest tenia.
—Sentiu vós, lo meu senyor,
lo que ara diu la cap iva?
—Si això no voleu que diga,
jo la faré cremar viva.
—Això sí que no ho fareu
perquè a mi me matarieu,
que, si això fos veritat,
germanes les dos seriem
i juntes al palau erem
de les terres de Castilla.

L'ANTONIA

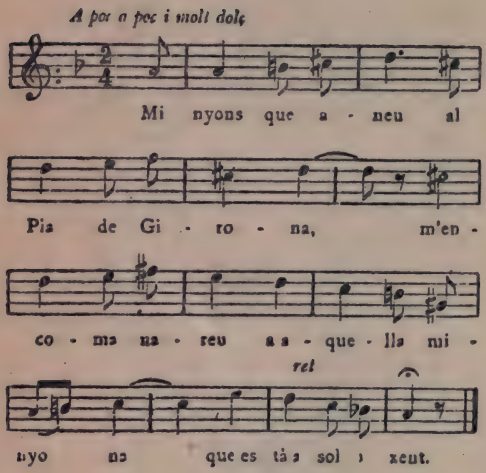

Minyons que aneu
al Pla de Girona,
m'encomanareu

a aquella minyona
que està a sol ixent.
De tant blanca que es
n'apar una monja,
monja d'un convent
de dins Barcelona.
Diumenge al matí,
n'el joc de pilota,
me·n diuen: — Joan,
te casen l'Antonia. —
En sentint això
a plorar me·n poso.
Baixo carrê avall
sonant la viola,
quan a mig carrer
n'encontro l'Antonia.
— Déu vos guard, Joan.
— Déu vos guard, Antonia.
M'han dit que us caseu
encar no fa una hora.
— No ho cregueu, Joan;
no cregueu tal cosa,
que jo fins aquí
soc estada vostra,
i d'aquí endavant
la mateixa cosa
del cap fins als peus
tota ma persona. —
Me·n poso barret
i la roba bona;
me·n vaig a l'iglesia
a dir pare-nostres.

Quan sóc assegut
ja n'entra l'Antonia
amb jove al costat,
que a casar la porten.
Me·n vaig 'ver d'anar,
vaig sortir a fòra.
Trobo un meu cosí:
li dic i li conto:
—¿Vols venir, Josep,
a córrer la bola?
Ens farem soldats
de la sanigoia.
—No facis, Joan,
no facis tal cosa,
que, si·t vols casar,
no·t faltaran dònes;
al poble n'hi ha
que són bonicoies.
—No·n trobaré cap
com era l'Antonia.

EL CAÇADOR

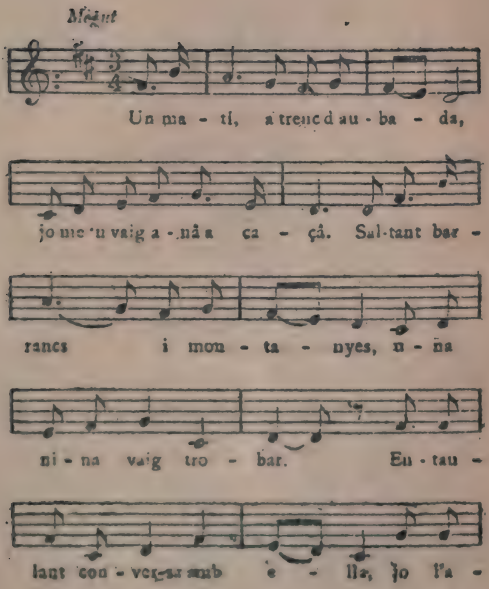
Mesat
Un ma - tí, a trenc d'au - ba - da,
jo me 'n vaig a - nâ a ca - çâ. Sal - tant bar -
rancs i mon - ta - nyes, u - na
ni - na vaig tro - bar. En - tau -
lant con - vers amb e - lla, jo l'a -

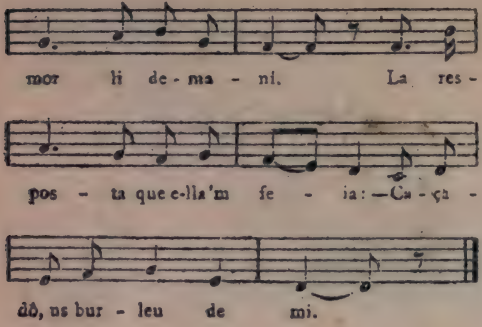

Un matí, a trenc d'aubada,
jo me·n vaig anâ a caçâ.
Saltant barrancs i montanyes
una nina vaig trobâ.
Entaulant conversa amb ella
jo l'amor li demaní;
la resposta que ella·m feia:
—Caçadò, us burleu de mi.
Demaneu-me al pare i mare,
que, si ells hi venen bé,
jo us prometo de paraula
que, per mi no·s perdrà re.—
Pensant no més en sos pares,
jo no podia dormir,
per saber què·m respondrien,
si me·n dirien que sí.
A son pare i a sa mare
jo·ls la vaig 'ná a demanar.

La resposta que me·n feien
que s'hi volien pensar.
Resposta no n'han tornada:
no m'han dit ni sí, ni no;
entre mi mateix pensava:
volen un partit millor.

LA MINYONA DE BANYULS

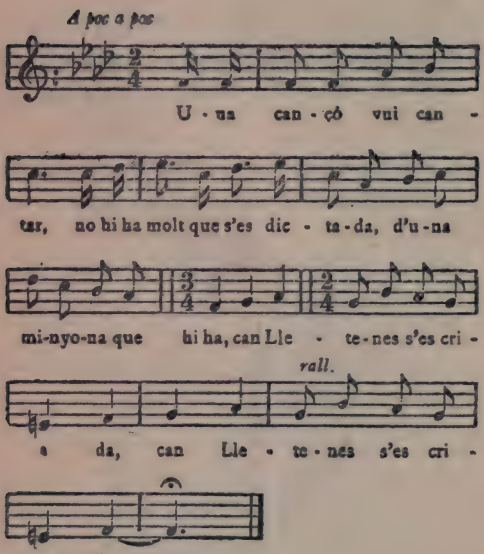

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que n'es dictada,
d'una minyona que hi ha
càn Lletenes s'es criada.
Enamorada se n'es
d'un soldat dragó d'Italia,
Ell ja baixa carrê avall
un llaut d'or puntejant-ne,
i quan n'es a mig carrer
gira·ls seus ulls blaus enlaire
i ja·n veu la seva amor
soleta que·s pentinava
amb una pinteta d'or,
l'escarpidoret de plata.
Amb el signe que ella fa
ja coneix que hi tindrà entrada:
ja se·n puja escala amunt
com si fos l'amo de casa.
— Déu vos guard, la dolça amor,
color de rosa boscana. —
I ella diu: — Adéu, clavell
cullit a la matinada. —
Acabat que ha dit això
a plorar se n'es posada.
— De què ploreu, dolça amor?
— De què esteu tant enutjada?
— Bé m'apar que tinc raó,
que m'han dit que us en anaveu.
M'han dit que voleu anar
a viure cap a l'Italia.
— No us cregueu, amor, això,
que no ho faré pas per ara,

que, abans jo no us deixaré,
primê·l sou del rei me falti. —
Acabat que ha dit això
fica la mà a la butxaca:
se·n treu una bossa d'or
amb un cordonet de plata.
— Preneu-ne la bossa, amor:
la tindreu per recordança. —
A les onze de la nit
ja·n tocaven la llamada.
Al punt de la mitja nit
el dragó a cavall pujava.
— Adeussiau, companys meus.
Una cosa us encomano:
que ajudeu a consolâ
aqueixa rosa boscana.

EL PETIT BAILET

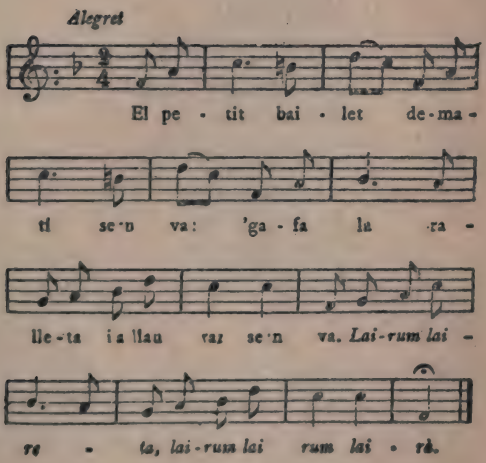

El petit bailet
demati se'n va:
'gafa la relleta

i a llaurar se·n va.

Lairum lairum laireta,
lairum lairum lairà.

La petita jova
li duu l'esmorsar:
un tupí de sopes,
un crostó de pa
i una carbaceta
pera xerricà.
Al mig de la vila
una font hi ha,
que qui vulga beure
s'ha d'agenollà,
de gènolls en terra,
barret a la mà.
Jugarem a córrer
qui més correrà:
tu per la costeta,
jo pel camí pla.

CANT D'AMOR

Moderat

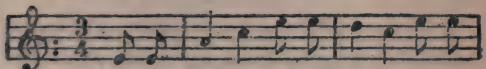

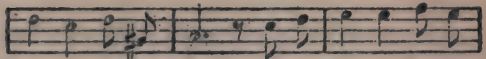

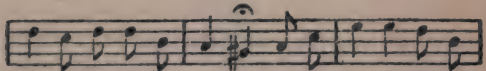

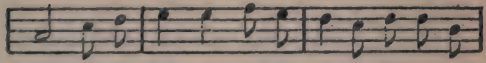

Ne só nat sense fortuna,
ben só estat desgraciat,
festejant una donzella
hermosa i bella,
del poc temps que m'ha donat
festejant una donzella
hermosa i bella,
del poc temps que m'ha donat.

De nit sempre la somnio,
promptament ne só desper'
trec el cap a la finestra
i cada vespre
sempre m sembla que la veig
trec el cap a la finestra,
i cada vespre
sempre m sembla que la veig.

GALANT DE MONTANYA

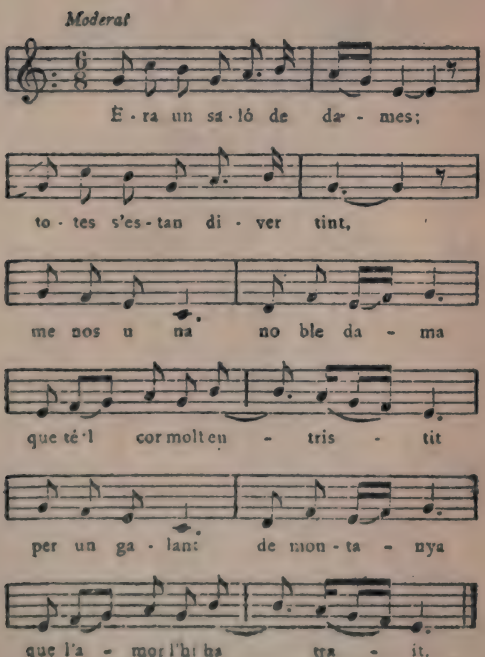

Era un saló de dames;
totes s'estan divertint,
menos una noble dama
que té·l cor molt entristit
per un galant de montanya
que l'amor l'hi ha traít.
— Per què no canteu vós, dama?
per què no canteu bonic?
— Voleu que canti, senyora,
si tinc el cor entristit
per un galant de montanya
que l'amor me n'ha traít? —
Ja n'encén el candelero,
ja se·n va cap a dormir.
Tot just entra dins la cambra
un infantó n'ha parit.
— Ai, fill meu de mes entranyes,
jo no sé d'ont has sortit.
Si t'encomano a la dida
no n'estaras ben servit,
si te·n tiro a la riera,
no hi haurà perdó per mi,
si te·n crio jo mateixa
ja no trobaré marit. —
El fill del rei s'ho escoltava
passejant-se pel jardí.
— Cria-l tu mateixa, dama,
que no·t faltarà marit.
Trescents homes tinc amb armes:
triaras el més bonic,
i, si cap d'ells no t'agrada,
te podras casar amb mi.

Tinc la muller molt malalta
que s'acaba de morir,
i, si Déu no me la mata,
ja la faré jo finir.
—Calleu, calleu, lo mal home:
conserveu vostra muller,
que·l mateix que feu amb ella
amb mi ho farieu també.

DESENGANY

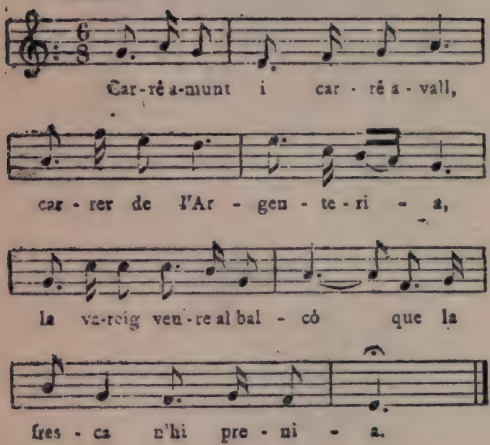

Carrê amunt i carrê avall,
carrê de l'Argenteria,
la vareig veure al balcó
que la fresca n'hi prenia.
—No pugeu, no, Joanet,
que el pare ns hi trobaria.

Veniu demà al dematí,
tres hores abans de dia,
que·l pare serà a mercat,
la meva mare a matines.—
Al sentdemà al dematí
en Joanet ja venia:
ella·l va baixar a obrir
despulladeta en camisa.
Era tant el seu amor,
l'amor que ella li tenia,
que enraonant enraonant,
la nina·s quedà adormida.
Quan la nina·s despertà
tres hores eren de dia.
—'Neu's-en, 'neu's-en, Joanet,
que·l pare·ns hi trobaria.—
Quan tot just era al carrè
veu son pare que venia.
—D'aont veniu, Joanet,
a aqueixes hores de dia?
—Del convent de la Mercè
de tocar-ne les matines.
—Ai, Déu meu, com pot ser això,
si jo no les hi sentides?
Si vos penseu, Joanet,
casau's-e amb la meva filla?
—Vostra filla no la vui,
no la vui ni la voldria.
No me la vareu donar
quan jo us-e la pretenia:
ara ja estic satisfet,
ja hi lograt lo que volia.

LA MONJA DE MOIÀ

Alegre

U - na fi - lla que te -

uen no me l'han vol - gu - da dar:

vo - len que si - gui

mon - ja, *lai - rum fa lai - rum fa,*

del con - vent de Mo -

là, lai - rum lai - rà.

Una filla que tenen
no me l'han volguda dar:
volen que sigui monja,
lairum fa, lairum fa,
del convent de Moià,
lairum lairà.

— Nena, si te·n fas monja,
jo·m faré capellà
o frare de Sant Fracisco,
lairum fa, lairum fa,
dels ultims novicis que hi ha,
lairum lairà.

Cap d'un temps que seras dintre
m'enviaras a buscar. —
Cap d'un temps que a dintre n'era,
lairum fa, lairum fa,
la monja malalta està,
lairum lairà.

N'entra la mare abàdessa:
— Filla, qui us confessarà?
Un frare de Sant Francisco,
lairum fa, lairum fa,
l'ultim novici que hi ha, —
lairum lairà.

Per confessar a una monja
tres hores s'hi va estar:
n'entra la mare abadessa:
lairum fa, lairum fa,

—Prou confessadeta està,
lairum lairà.

La monja està més malalta:
jo no sé lo que tindrà.—
Contesta·l frare Francisco:
lairum fa, lairum fa,
—Nou mesos li durarà,—
lairum lairà

—Ai frare, lo bon frare,
això bé haureu de pagar.—
Ja n'arreglen la capella,
lairum fa, lairum fa,
i allí los varen casar,
lairum lairà.

De monges com aqueixes
mai més diu que n'hi haurà,
perquè això no més passava
lairum fa, lairum fa,
en el convent de Moià,
lairum lairà.

ELS TRES DALLAIRES

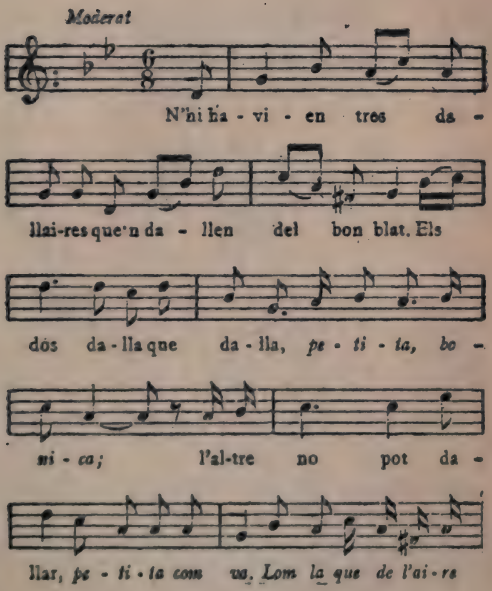

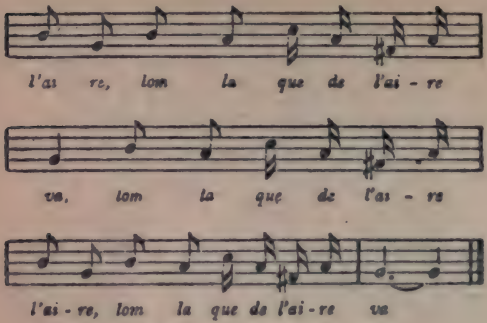

N'hi havien tres dallaires
que ·n dallen del bon blat.
Els dos dalla que dalla,
petita bonica,
l'altre no pot dallar,
petita com va.

Lom la que de l'aire l'aire,
lom la que de l'aire va,
lom la que de l'aire l'aire,
lom la que de l'aire va

N'hi ha una minyoneta
que ·ls ne porta ·l dinar
— Que teniu el dallaire,
petita bonica,
que no podeu dallar?
petita com va.

—Mon mal es d'amoretes,
es mal de festejar:
una polleta rossa,
petita bonica,
que·m fa morî i penar,
petita com va.

Jo li diré al seu pare
si me la vol donar.
Si ell no me la dóna,
petita bonica,
jo la faré robar,
petita com va,

pels miquelets d'Andorra
o pels de Perpinyà.—
Ja·n truquen a la porta,
petita bonica,
—Hola, hola, qui hi ha?
petita com va.

—Baixeu, baixeu, rosseta,
que us ne volen casar.
—Ja baixo desseguida,
petita bonica,
que ho tinc tot arreglat,
petita com va.

Les vintinou camises
acabo de plegar.—
Al baixant de l'escala,
petita bonica,

n'encontra son germà,
petita com va.

—Ont vas, falsa traidora,
que me l'has de pagar?
—Calla, mon germà, calla,
petita bonica.
Calla, no·n vols callar?
petita com va.

—Ja sabs que amb gent de guerra
no hi ha res a guanyar.
—Si les forques són noves,
petita bonica,
te les faré estrenar,—
petita com va.

Obren tantost la porta
i pres ja l'han posat:
abans de morî·l dia
petita bonica,
varen penjà·l germà,
petita com va.

Lom la que de l'aire l'aire,
lom la que de l'aire va,
lom la que de l'aire l'aire,
lom la que de l'aire va.

LA CONFESSIÓ

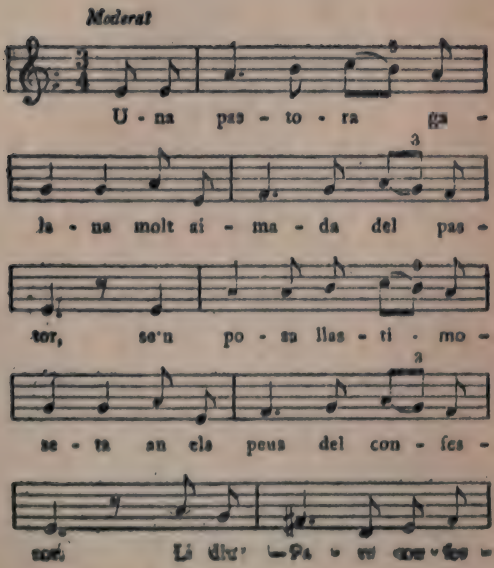

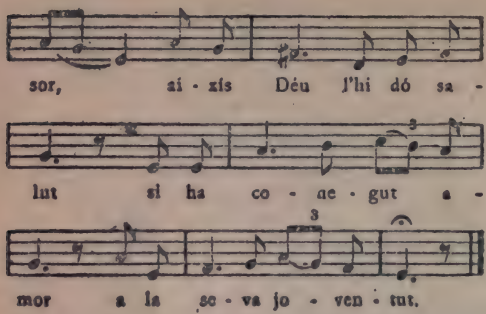

Una pastora gafana,
molt aimada del pastor,
se 'n posa llastimoseta
an els peus del confessor.
Li diu: — Pare confessor,
així Déu li dó salut
si ha conegut amor
a la seva joventut.
— Amb la joventut, pastora,
ara ja no hi puc pensar:
quan els habits vareig pendre
al món vaig renunciar.
Pastora, deixa-t d'això
i arrima 'ls teus pensaments,
i, si amb mi vols confessar-te,
comença 'ls dèu manaments.
— El primer manament, pare,
jo m'acuso, pare meu:
sols per amar al pastor

hi deixat d'amar a Déu.
El segon manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
que hi jurat i perjurat
que no·l deixaria an ell.
El tercer manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
no hi oit missa completa
sols pera pensar en ell.
El quart manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
no hi estimat pare i mare
sols pera estimar-lo an ell.
El quint manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
mataria a qualsevulga
que n'anés en contra d'ell.
El sisè manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
que si no es estat d'obra,
es estat de pensament.
El setè manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
que or i joies robaria
per oferir-les an ell.
El vuitè manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
mentiria una i mil voltes
per no perdre-l mai an ell.
El novè manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
si ell fos casat amb altra

jo ·l desitjaria an ell.
El desè manament, pare,
jo m'acuso, pare meu,
que voldria ·ls béns dels altres
sols per dar-los tots an ell.

LA NIT DE SANT JOAN

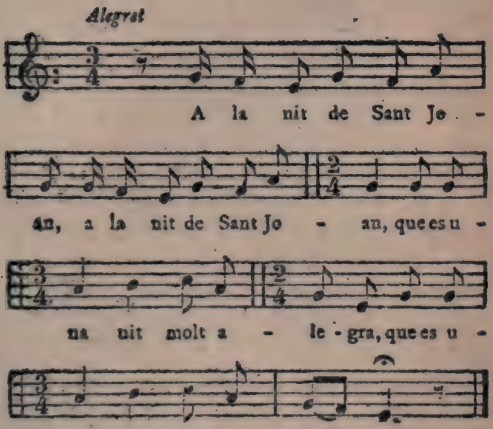

A la nit de Sant Joan,
que es una nit molt alegra,
els companys m'estan dient:
—Joan: per què no t'alegres?

— Com me puc alegrar jo
si m'han casat l'amor meva:
l'han casada lluny d'aquí
per mai més poder-la veure.
El dia que·s va casar
va passar per casa meva.
Jo m'estava en el balcó
pensant-ne que no la veia.
Ja n'arrenca ella un gran plor,
jo plorava molt més que ella;
ja n'hi tiro un anell d'or
de les cinc pedres vermelles.
Ella·m tira un mocador
brodat de seda vermella
que al mig hi ha un campanar
i tot voltant hi ha una estrella.
Fadrinets que aneu pujant,
no poseu l'amor en elles,
que són com els rovellons
cullits al mes de Setembre,
que al dematí són tendrets
i a la tarda·l cuc se·ls menjá.

EL CARBONEROT

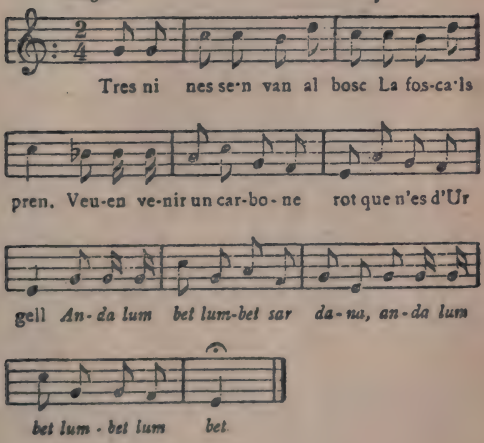

Tres nines se·n van al bosc
La fosca·ls prenen
Veuen venî un carbonerot
que n'es d'Urgell

Anda lumbet lumbet sardana,
anda lumbet lumbet lumbet.

—Carboner, treu-nos del bosc,
que·t pagarem:
no·t pagarem amb plata ni or,
que no·n portem.

Sinó un bés de totes tres
te·n donarem.
—Més m'estimo un dinerot
que·n fossin cent.

—Anda allà, carbonerot,
que·n sou dolent.
La llenya que tens al bosc
mal llamp l'encén.

La dòna que·t casaras
ja estés a prenys;
la criatura que parirà
ja tingués dents.

L'ALABAU

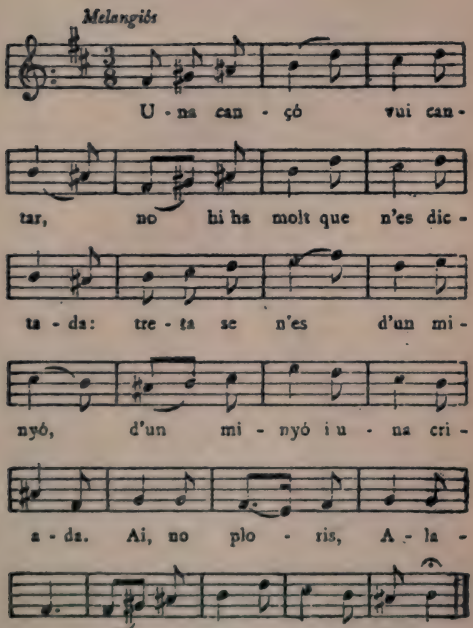
Melangiós
U - na can - çó vui can -
tar, no hi ha molt que n'es dic -
ta - da: tre - ta se n'es d'un mi -
nyó, d'un mi - nyó i u - na cri -
a - da. Ai, no plo - ris, A - la -
bau, que'l teu mal no se - rà gai - re.

Una cançó vull cantar,
no hi ha molt que s'es dictada:
treta se n'es d'un minyó,
un minyó i una criada.

Ai, no ploris, Alabau,
que·l teu mal no serà gaire.

El minyó fa de pastor,
la minyona de criada.
Si se·n porten voluntat
i una amistat molt granda.
Es tanta aquesta amistat
que·l pastor me l'ha enganyada.
Quan son amo ho ha sabut,
ja me·n van per agafar-lo.
Quan això s'ha descobert
l'Alabau ja es a montanya.
Ja l'en fan anâ a buscar
per dos moços de l'Esquadra.
El cabo·ls va preguntar:
—Quina nova·n porteu ara?
—Anem a agafâ un pastor
que ha enganyada una criada.—
Pujant an el coll del Pal
un carbonê hi encontraren.
—Sabrieu vós l'Alabau
aont es a la montanya?
—A Fresers el trobareu
majoral de la ramada.
—Serieu vós l'Alabau?
—Cert que som jo i no cap altre.

—Vostre amo·ns ha fet pujar
perquè baixeu a la plana.
—Som al set de Juliol
i no es temps de baixâ encara.
—Alabau, heu de baixar,
heu de deixar la ramada.
—L'Alabau no baixarà
que la ramada no baixi.—
Quan senten que diu això,
prompte van per agafar-lo.
Si se n'arrenca·l punyal
i li venta punyalada.
—Si del punyal no·n té prou,
me n'arrencaré la daga.

LA GENTIL MINYONA

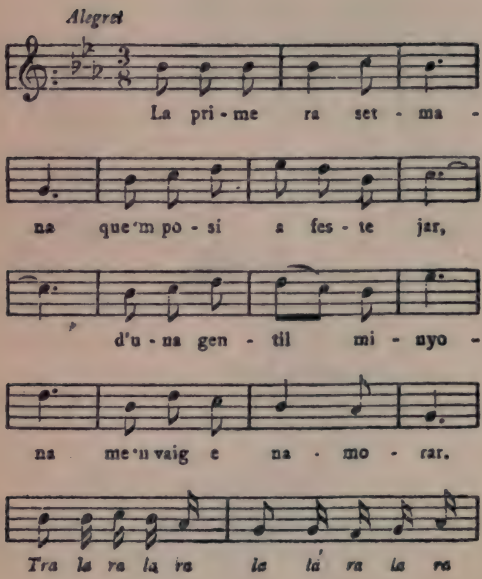

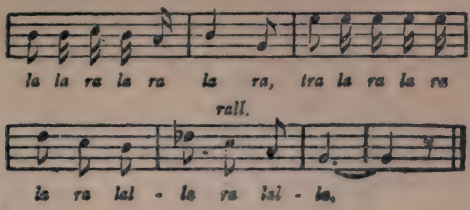

La primera setmana
que·m posí a festejar,
d'una gentil minyona
me vaig enamorar.
·I al cap dels vuit dies
les joies li vaig dar,
i al cap dels quinze dies
ja me les va tornar.
—Si tu·m tornes les joies,
jo vui sabê·l per què.
—M'han dit que eres repropri,
que amb tu ningú hi vol re.
—Repropri o no repropri,
minyona, què hi faras?
Tu m'has dada paraula
i ara ja·t tinc pel llaç.
—Si t'he dada paraula,
bé te la trencaré:
abans me·n faré monja
que amb tu no·m casaré.
—Abans no·t facis monja,
noia, pensa-t'hi bé.
La vida de les monges

jo te l'explicaré:
sempre han d'estar tancades;
no·s poden divertir;
les unes amb les altres
se fan penar i morir.
Ja m'has dada paraula:
ara te·n puc privar:
te tancaré a la curía,
no podras professar.
—Ara ja·m penedeixo
de tot lo que som dit.
—Tant si es dit com si no,
amb tu jo·m vui casar.—
Quan ne va ser casada
volia·s descasar.
La poma, quan es cuita,
crua no·s pot tornar.

LA DEL PAGÈS

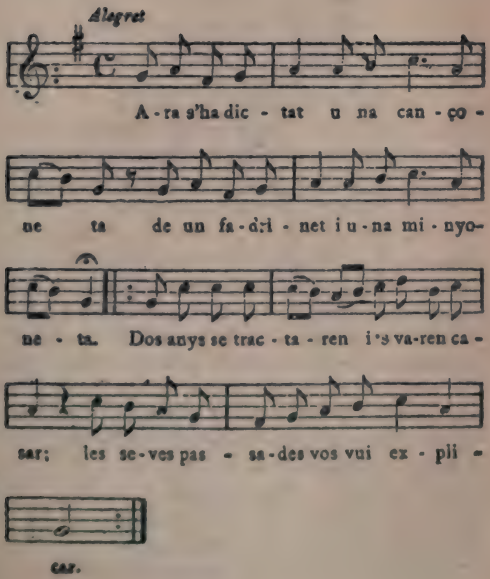
Alegret
A - ra s'ha dic - tat u na can - ço -
ne ta de un fa - dri - net i u - na mi - nyo-
ne - ta. Dos anys se trac - ta - ren i s va-ren ca -
sar; les se - ves pas - sa - des vos vui ex - pli -
car.

Ara s'ha dictat — una cançoneta
de un fadrinet — i una minyoneta.
Dos anys se tractaren — i 's varen càsar;
les seves passades — vos vui explicar.
Ell se diu Joseph — i ella 's diu Maria.
Són de Sant Martí, — terra divertida.
Ell es fill d'un sastre — i fa de sabater;
la minyona es filla — d'un mestre barber.
Se 'n pot alabar, — que ella es molt distreta;
blanca com la neu, — sempre està rogeta.
Té l'ull que li parla — i el cabell castany;
minyona més maca — no s'es vista mai.
I una cara té — com una pometa,
molt presumideta — en el caminar;
la dent menudeta, — sab molt ben parlar:
pesa les paraules — quan les deixa anar.
Jo m'hi vaig casar — amb molta alegria,
i ara, si pogués, — me descasaria.
Quatrecentes lliures — me van dar de dot,
i abans de sis mesos — ja l'hem gastat tot.
Si la 'n faig filar, — diu que es aixerida,
me diu que no pot, — que no té saliva;
tot el fil que gasto — l'haig de fer filar;
si això dura massa — no ho podré aguantar.
Per anâ a sarau — ja 's posa aixerida;
ella se n'hi va — amb molta alegria,
i jo 'm quedo a casa — a dormî o treballâ;
ella salta i balla, — qui sab lo que fa!
Torna de sarau — tota fadigada,
àmb els fadrinets — tota acompanyada.
I si vui renyar-la — se 'n posa a cridâ:
apareix que es boja — de tants crits que fa

No sab de cuinar — ni de fè escudella,
i un dia va fer — caragols amb ceva,
també cols i bledes — hi va barrejar;
perquè vaig renyar-la — me va ataconar.
No sab de cusí — ni de fer camises;
de mitja·n sab fer, — prò també se·n prisa.
Se·n va amb les veínes, — se·n posa a garlar:
tot el dia passa — sense treballar.
Jo m'hi vaig casar — sols per l'hermosura,
i ara, trist de mi, — só una criatura;
ara soc un pobre — fart de treballà;
per mi i per la dòna — tinc de guanyà·l pa.
Ja ho veieu, fadrins, — si·n passem de penes
els pobres casats. — De totes maneres,
el qui ho ensopega — es molt bon estat,
però el qui ho erra — n'es molt desgraciat.
Jo m'hi vaig casà — sols per l'hermosura,
i ara trist de mi, — só una criatura;
quatrecentes lliures — me varen donar,
i ara, pago censos — allí a Cornellà.
Caseu-vos, fadrins, — amb una pagesa,
no us enganyi·l dot — ni la boniquesa;
feu que siga bona — pera treballà,
que la boniquesa — no us donarà pa.

LA SENYORA ISABEL

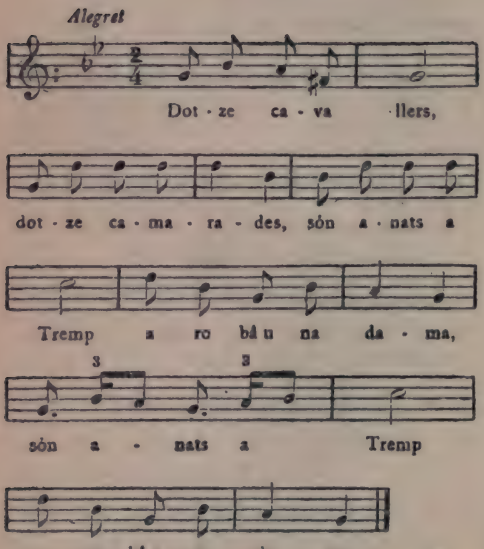

Dotze cavallers,
dotze camarades,
són anats a Tremp
a robâ una dama.
Arriben a Tremp
que·l sol se posava,
quan ne són a Tremp
sola l'han trobada,
sola en el balcó
que a la fresca estava.
—Senyora Isabel
ha sopat encara?
—No per cert, senyors,
que no tinc pas gana.
Mon pare no hi es,
ni tampoc ma mare:
són a l'Aragó,
que volen casar-me
amb un mal vellot
que a mi no m'agrada.
—Senyora Isabel
ha de ser robada
a la mitja nit
o a la matinada.
—Robada seré
si·l lladre m'agrada.—
A la mitja nit
sent soroll per casa.
—Deixeu-me vestir,
que estic despullada.—
Ja l'agafen dos,
un per cada banda;

amb escala d'or
ja l'han davallada;
amb un cavall blanc
se l'han emportada;
amb capa de seda
ja l'han abrigada
i amb un mocador
li han tapat la cara
perquè no la vegin
son pare i sa mare.
Quan són a cavall
encontren son pare.
—¿Aont la porteu
an aquesta dama,
aont la porteu,
que va tant tapada?
¿que·n té por del sol
o de la rosada,
o l'airet de baix
que talla la cara?
—No té por del sol
ni de la rosada,
sinó de l'airet
que·n talla la cara.
Tireu per avall,
que no us hi demanen.—
Un xic més enllà
troben sa germana.
—¿Qui es eixa dama
que va tant tapada?
¿que·n té por del sol
o de la rosada?

— No·n té por del sol
ni de la rosada,
sinó de l'airet
que·n talla la cara. —
Al ser més avall
ne troben sa mare.
— ¿Ont vas, Isabel,
ont vas, desditxada?
— Amb aquests fadrins
que me n'han robada.
— No diguis això
que t'haguem robada,
que tu n'has vingut
de molt bona gana.
— Baixa de cavall
i anem's-en a casa;
demà a missa iràs
ben acompanyada,
lo patge al costat,
com toca a una dama.

LA CINTA DAURADA

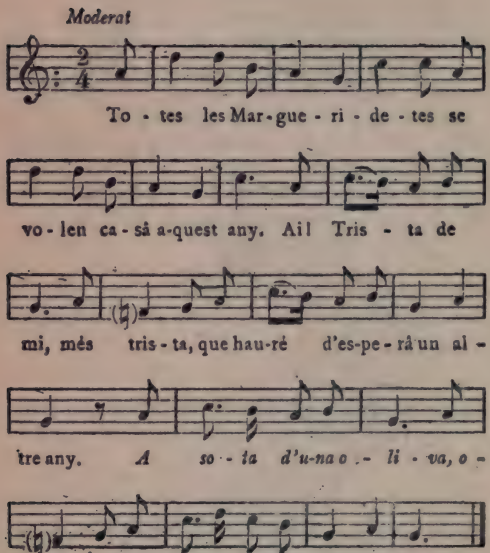

Totes les Margueridetes
se volen casâ aquest any.
Ai! trista de mi, més trista,
que haurié d'esperâ un altre any.

A sota d'una oliva, oliva,
a sota d'una oliva un ram.

Tinc el galant a la guerra,
no sé si me·l mataran.
Si me·l maten, que me·l matin:
soleta m'iré quedant.
— Tres germans tinc a la guerra:
te·n podras triâ·l més gran. —
Si n'hi havien tres ninetes
molt boniques i galants.
Ja la una diu a l'altra:
— Els aimadors quan vindran? —
Respongué la més grandeta:
— El meu no trigarà un any. —
Respongué la mitjanseta:
— El meu no trigarà tant. —
La xica surt en finestra:
veu que ve dalt de cavall.
De tant lluny com l'en va veure,
ja li n'allarga les mans.
— Déu lo guard, lo *caballeru;*
Déu lo guard, lo Don Juan.
¿Què·m porteu d'aquelles terres,
d'allí ont heu estat tants anys?
— Les joies que jo vos porto
no sé si us agradaran.

No són sabates ni mitges,
ni clavells valencians:
n'es una cinta daurada
d'antiqüeles i brillants;
n'es una cinta daurada
que no es feta de cristians:
n'es d'un moro i una mora
que hi han treballat set anys.

LA VIUDETA

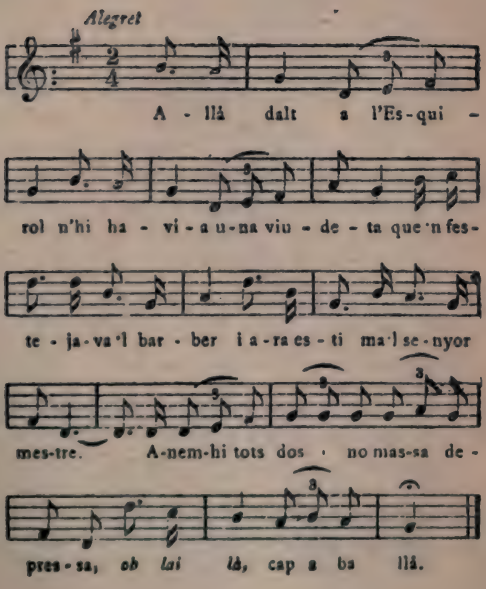
Alegret
A - llá dalt a l'Es-qui -
rol n'hi ha - vi - a u-na viu - de - ta que 'n fes-
te - ja-va 'l bar - ber i a-ra es - ti ma·l se-nyor
mes-tre. A-nem-hi tots dos · no mas-sa de -
pres - sa, ob lai là, cap a ba llá.

Allà dalt a l'Esquirol
n'hi havia una viudeta
que·n festejava·l barber
i ara estima·l senyor mestre.
Anem-hi tots dos
i no massa depressa,
oh lailà,
cap a ballâ.
El mestre se n'es anat
cap allà a les seves terres;
i diu que no tornarà
fins Sant Miquel de Setembre.
Sant Miquel ja n'es passat
i no torna·l senyor mestre.
La viuda s'està al balcó
i sá mare a la finestra.
La viudeta puja a dalt,
treu el cap a la finestra;
la viudeta fa un gran crit:
—Ai, mare, ja hi vist el mestre.—
Baixa l'escala corrent:
—Com ho passa, senyor mestre?
—Jo, molt bé, ja t'ho diré,
sinó que no·m voldras creure.
Hi estat set mesos malalt
a l'hostal de les Ginguetes.
La minyona puja a dalt
a matâ una gallineta.
La viudeta ja es a dalt;
ja mata la gallineta:
la gallina pera mi,
el caldo pel senyor mestre.

LA SIRENA

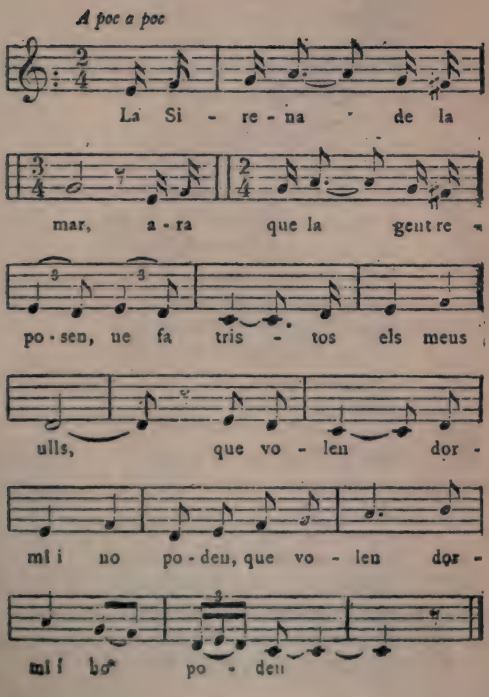
A poc a poc
La Si - re - na de la
mar, a - ra que la gent re -
po - sen, ue fa tris - tos els meus
ulls, que vo - len dor -
mi i no po - den, que vo - len dor -
mi i no po - den

La Sirena de la mar,
ara que la gent reposen,
ne fa tristos els meus ulls,
que volen dormí i no poden.
— Nit i dia estic pensant
amb la vostra amor, minyona.
¿Quan hi podré descansar
en vos braços amorosos,
lligats amb un *fatabet*
els cabe 's rossos, minyona?
— Vos diria, jovenet,
que parlessim d'altres coses,
que de lo que havem parlat
en prenguessiu testimoni
— T'hauras d'aguardar un poc:
no 't prometo una tal cosa.
— Tu mateixa bé ho has dit
que jo no era bon moço;
no 't pensessis tu tampoc
ser del món la més hermosa.
La ventura que tu tens
que la roba bé se 't posa,
que, si acas no fos això,
del món series l'escoria. —
Nines que 'n veniu al món
tinc de dir-vos una cosa:
de festejar no 'n parleu
ni poseu amor als homes.
Molt temps n'he festejat un,
portant-hi voluntat dolça.
Ell me n'es estat traidó:
mai me n'ha portada gota.

Ara m'he determinat
de fer vida tota sola,
de posar-me en un convent
i fer-me·n monja, si ho trobo.

CATERINA

Mogut

Ca - te ri na se·n pen

ti - na, prim, tant a - mo - ro - sa, amb u

na pin - ta d'ar - gent, prim, tant a - mo - ro - sa -

ment, amb u na pin - ta d'ar - gent, prim,

tant a - mo ro sa - ment.

Caterina se·n pentina,
prim, tant amorosa,
amb una pinta argent,
prim tant amorosament.

Cada cabell que lin queia
maleía·ls seus parents;
maleía pare i mare,
son marit primerament.
Son marit se l'escoltava
i de molt secretament.
— Calla, calla, Caterina,
no parlis tant malament.
Si aquest viure no t'agrada,
jo·t faré mudar d'intent.
Quan ereu a casa vostra
n'anaveu molt pobrament.
Abans, quan 'naveu a missa,
hi anaveu tot corrent,
i ara hi aneu amb cotxe;
per vós s'aixequen la gent;
i·us feien menjar pa d'ordi,
i ara·l mengeu de forment.
De pedaços a la roba
n'hi portaveu més de cent,
i ara n'aneu de seda,
de seda i de fil argent.
I us feien guardar les cabres
tant amb pluja com amb vent,
i aqui aneu acompanyada
de criades més de cent.
Si aquest viure no us agrada,
casa vostra us tornarem.

MARGUERIDA DE CASTELLTERSOL

Mogut

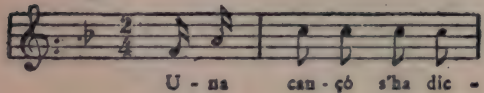

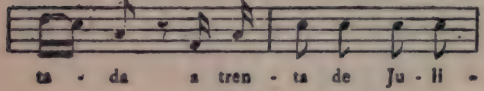

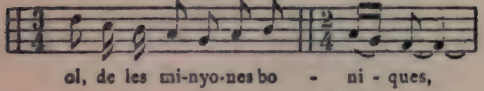

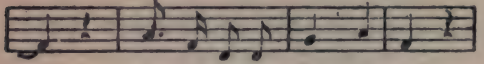

Una cançó s'ha dictada
a trenta de Juliol,
de les minyones boniques,
de les de Castelltersol.

Entre tantes n'hi ha una
que es bonica com un sol.
Són molts els que la festegen:
no sé quin ne durà dol.

Jo no ho puc dir, però penso
que la festejo tot sol.
Un dia l'encontro sola,
puix que la ventura ho vol,

que portava·ls *cantarillos*,
que·n venia de la font.
Jo li dic: — Hola, Garida. —
I ella·m diu: — Hola, Ramon. —

Jo li dic si ballaria,
i ella me·n respon que no.
— De ballar jo no·n soc digne
amb un jove com sou vós. —

La primera giradeta,
tot ne són roses i flors.
La segona giradeta,
llagrimes del cor lin dó.

La tercera giradeta
una pistola lin dó

— Veus-en-aquí una pistola
i atravesseu-me'n el cor.

— El meu cor no bastaria
per matá un jove com vós.
Vostres pares plorarien,
plorarien de tristor,
també germans i germanes,
i també la vostra amor.

ROSA DEL FOLLÓ

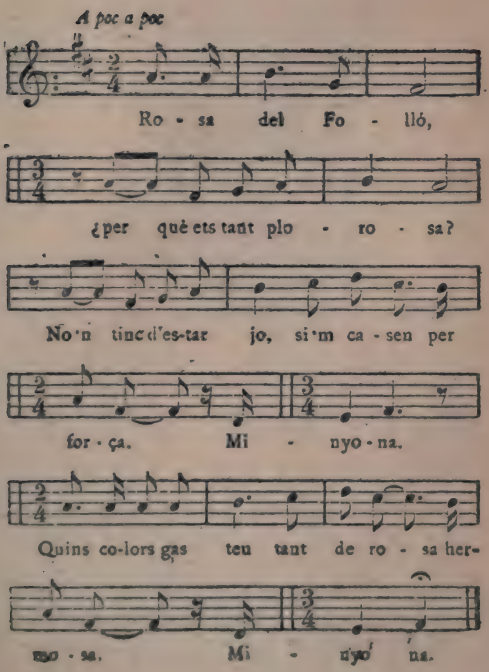

— Rosa del Folló,
per què ets tant plorosa?
— No·n tinc d'estar jo,
si·m casen per força?

Minyona.
Quins colors gasteu
tant de rosa hermosa.
Minyona.

— ¿Com no·n tinc d'esta
si·m casen per força?
— No n'estigueu, no,
que ja no n'es hora

Diumenge vinent
ja·ns duran les joies,
el davantal blau,
la corbata groga

CANÇÓ NOVA

Moderat

U - na can - ço vui can -

tar, no hi ha molt que n'es dic -

ta - da, d'u-na mi - nyo - na que hi ha dins Ba -

nyuls a - po-sen - ta - da. Bon a -

mor, a - deus - si - au, co - lor de

ro - sa i gra - na.

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que s'es dictada,
d'una minyona que hi ha
dins Banyuls aposentada.
N'es filla de bona gent,
de bon pare i bona mare.
Un dia jo l'ençontrí
més avallet de Sant Llatzer.
Jo li dic: — Que Déu te guard,
rosa fresca i colorada. —
Ella·m diu: — Adéu, clavell
cullit a la matinada.
— Llicencia us vui demanar
per dir-vos quatre paraules.
Si us volieu casâ amb mi
us faria demanar-vos.
— No pot ser, lo jovenet,
que·n só massa jova encara. —
Quan el jove sent això
en terra va caure en basca.
— Aixequeu-vos, jovenet:
no perdeu les confiances,
que, si jo·m tinc de casar,
sereu vós i no cap altre;
que me·n volen fer ser monja
d'un convent que a mi m'agradi,
del convent de Sant Geroni,
de Sant Pere o Santa Clara.
Santa Clara es un convent
que té gran anomenada.

L'ÀNIMA EN PENA

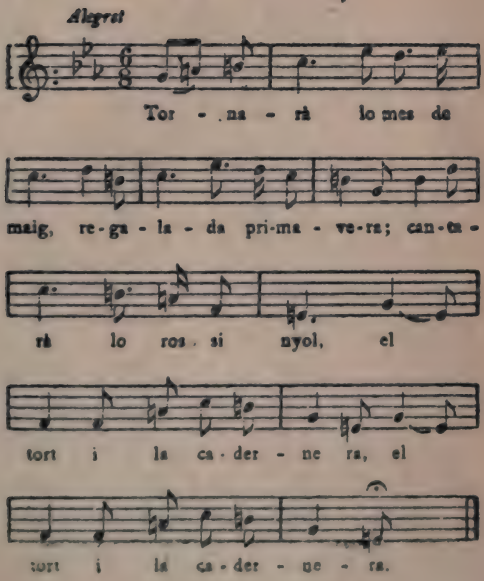

Tornarà lo mes de Maig,
regalada primavera;
cantarà lo rossinyol,
el tord i la cadernera:
les herbetes floriran
i els arbres posaran tendre,
i jo, pobreta de mi,
n'estic, ai! pena que pena.

TERESA

Joiós

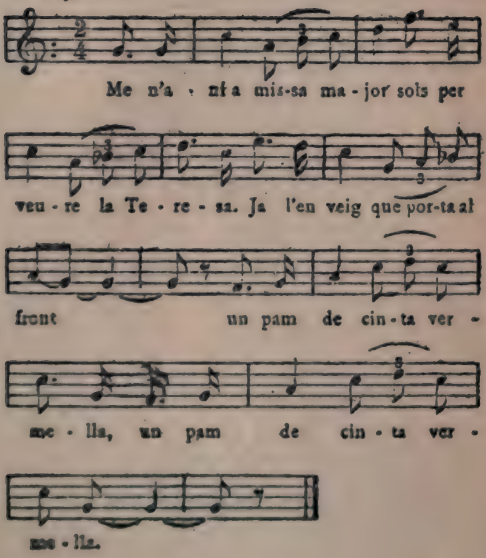

Me n'aní a missa major
sols per veure la Teresa.
Ja la·n veig que porta al front
un pam de cinta vermella.
Ja me li miro·ls dits,
l'anell d'or a la mà dreta.
Aquell es un bon senyal
que porten quan són promeses.
Al sortir-ne de l'iglesia
n'encontro la mare d'ella.
Jo la·n vaig a saludar
com acostumava a fer-ho.
Mentre estava saludant,
n'ha passada una donzella.
—¿Bé·m dirieu, Maria-Agna,
qui n'es aquesta donzella?
—Joan, com vós heu tornat?
Bé la solieu conèixer.
Vos voleu burlar de mi?
Aquesta es la meva Teresa.
—¿Me·n voldrieu dar llicencia
per parlar un xic amb ella?
—Joan, si hi voleu anar,
avui serà tota soleta.—
De tant lluny com me va veure
a plorar se·n posa ella.
De tristor plorava jo,
d'alegria plorava ella.
Lo que m'aconsola a mi
que d'ella·n tinc una prenda:
d'ella·n tinc un mocador
brodat de seda vermella,

que al mig hi ha un campanar
i al cap-d'amunt una estrella
qúe 'n fa cara a tots els vents.
Aixís ho fan les donzelles.
Aixís m'ha passat a mi.
No 'm fiaré ja més d'elles.

L'ESCOLTA

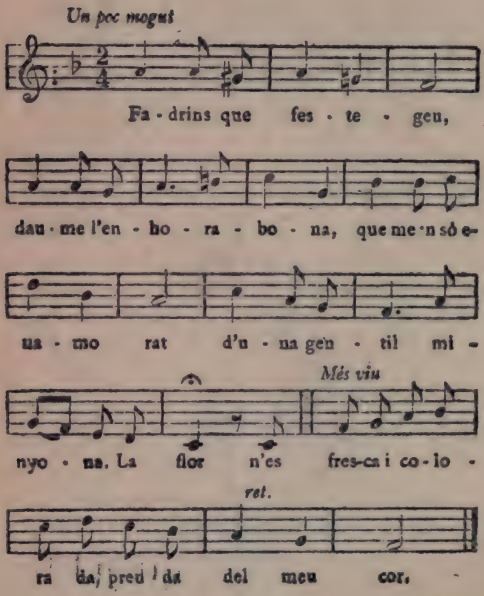
Un poc mogut
Fa - drins que fes - te - geu,
dau - me l'en - ho - ra - bo - na, que me - n sò e-
na - mo rat d'u - na gen - til mi -
Més viu
nyo - na. La flor n'es fres-ca i co - lo -
rat.
ra da, pred da del meu cor.

Padrins que festegeu,
dau-me·n l'enhorabona,
que me·n só enamorat
d'una gentil minyona.

La flor
n'es fresca i regalada
prenda del meu cor.

Blanca n'es com la neu,
fresca com una rosa.
Sempre n'estic pensant
quan l'encontraré sola.

Un dia vaig saber
que era a l'hort tota sola,
que·n regava·l jardí,
les flors i les violes,

la flor del llessamí
i un roseret de roses.
De tant lluny com l'en veu,
ella a riure se·n posa.

— De què rieu, l'amor?
De què rieu, l'esposa?
— Jo·n ric del bé que us vui,
la voluntat que us porto. —

Pensant que ningú·ls sent,
son galan se·ls escolta.

Si ho han anat a dir
al pare de la minyona.

—No parlem res de mal,
ni parlem d'altres coses:
parlavem del casâ,
cosa que molt importa.

ANGELETA

Mogut

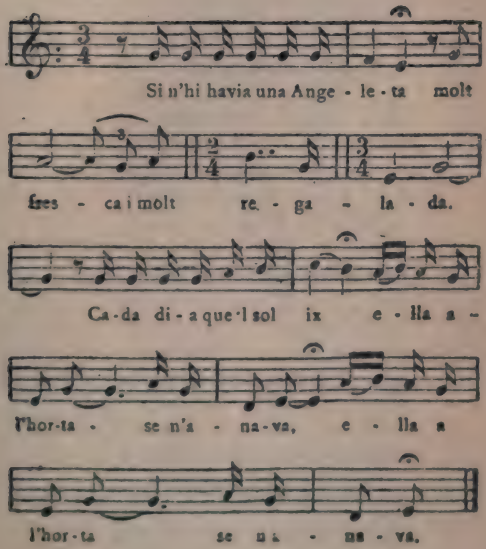

Si n'hi havia una Angeleta
molt fresca i molt regalada.
Cada dia que·l sol ix
ella a l'horta se n'anava,
i ara no hi anirà, no,
que·l seu pare l'ha casada.
L'ha casada a Tarragona;
penso que no hi viurà gaire.
—Angeleta, ves a l'hort,
ves-te·n a l'hort i no tardis.
—Adeussiau, clavellets
que algun dia jo us regava,
i ara no us regaré, no,
que·l meu pare m'ha casada;
m'ha casada a Tarragona:
penso que no hi viuré gaire.
—Angeleta, puja a cavall,
que ta mare hi es pujada.
—Adeussiau, veïnes totes,
donzelles, viudes, casades.
Adeussiau, mongetes totes
del convent de Santa Clara.
I adeussiau, fadrinets
amb els quals jo festejava.—
Quan són un troç més avall,
el seu galan n'encontrava.
—Ont va, ont va l'Angeleta?
Ont va tant acompanyada?
—La porten a Tarragona,
que ella mai hi es estada.
—Si tingués un cavall blanc,
jo vindria a acompanyar-la.

— Prou s'estima tal favor,
prou són els que m'acompanyen:
a davant hi ha·ls criats,
i a darrera pare i mare. —
Lin dóna un ram de clavells
per memoria i recordança.
Els clavellets n'eren secs,
que d'olor no·n feien gaire.
Tot olorant els clavells
li n'ha vinguda una basca.
No ho gosa dir als criats,
que ho diu a la seva mare,
que la·n baixin de cavall.
L'Angeleta està cansada.
— A l'entrant de Tarragona
tota la gent me miraven.
No sé si·m miren a mi
o les joies que portava,
o si miren al traidor
que en el meu costat anava.
A l'entrant-ne del carrer,
la sogra ja li cridava:
— Vine, vine, Angeleta,
que t'ensenyaré la casa.
Les parets són de cristall,
les calaixeres daurades;
la cambra que dormiras
coberta de pedra marbre.
A l'entrant-ne de la cambra
a sobre·l llit se·n tirava.
Ja no li gosen dir res,
pensant que estava cansada.

Tant i tant va durâ això,
que·l seu galan ja hi entrava.
—Escolta, escolta, Angeleta,
no estiguis desconsolada,
que irem a comprâ un vestit
que en tot el món no n'hi ha un altre.
—Ai, no estic pas de vestits:
prou me·n comprava·l meu pare.
Aneu a buscâ·l doctor,
el doctor per visitar-me.—
I el doctor ja n'ha manat
confessar-la i combregar-la,
que té metzines al cap,
que no hi ha remei per ara.
A les nou hores de nit,
Angeleta confessava;
a les dèu hores de nit,
Angeleta combregava;
a les onze hores de nit,
Angeleta extremaunciada;
a les dotze hores de nit,
l'esperit a Déu donava.
Vinguen frares i beats
per aconsolâ·l seu pare,
i les nines del carrer
per aconsolâ a sa mare.
I al tornar-me·n a Manresa
tota la gent me cridava:
—Què tal, què tal l'Angeleta?
Deu està alegra i trempada.
—L'Angeleta ja n'es morta,
ja n'es morta i enterrada.

Ai mares que teniu filles,
pendreu l'experiencia ara:
no feu pas casà les filles
amb un que an elles no agradi.

EN SERRALLONGA

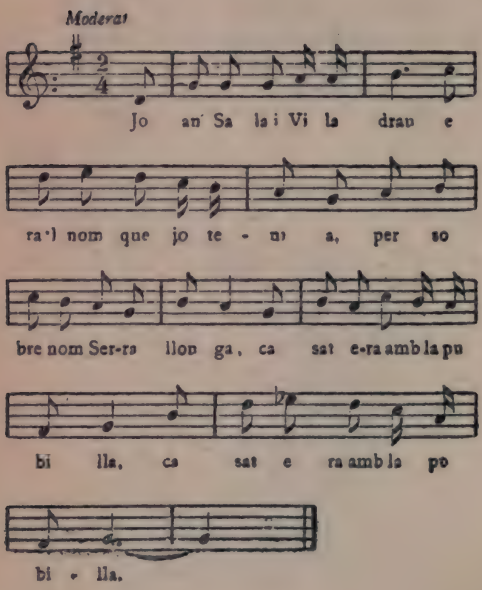

Joan Sala i Viladrau
era·l nom que jo tenia,
per sobrenom Serrallonga,
casat era amb la pubilla.
Teniem tres heretats,
els dos descansats viviem,
de continu tres criats
fins a taula nos servien.
Un dilluns al dematí
Déu vol la fortuna mia:
tinguerem quatre pendencies
amb un fadrí de la vila.
De raons ve més raons:
jo li vaig llevar la vida;
fadrí es fill de bona part,
de gent principal i rica.
Manaren que·m perseguís
el rei de nit i de·dia.
Veient-me avorrit del món,
perseguit de la justicia,
ani amb en Roca a dinar
si me·n·vol en sa quadrilla.
Divuit anys vaig anar amb ell
perseguint la mala vida.
Jo li mirava·ls profits
i ell ane mi no me·ls mira:
jo me·n vaig determinar
de fer-me·n cap de quadrilla.
Jo me·n posí a llogar moços,
cinquanta tots en un dia;
ja forem cinquanta i·dos,
jo i un company que tenia.

En el regne de Valencia
m'encontrava sol un dia,
trobant-me sense diners
jo i la camarada mia.
Anàrem a un hostal:
de diners prou n'hi havia:
d'allí·ns en varem portar
prop de cinccentes lliures.
Acabats són els diners,
jo a l'hostal ja hi tornaria;
jo me·n vaig determinar
de tornar-hi sol un dia.
De tant lluny com veig l'hostesa·
— Teniu gent de mala vida?
— Bé n'hi ha haguda per mi.
m'han robat tot quant tenia.
— Me·n dirà, senyora hostesa,
el lladre quin nom tenia?
— El traidor den Serrallonga,
llamp que li llevés la vida. —
Jo penso de baix en baix:
— Lo que·m desitges te vingui. —
A la taula hi han dos moços
que·m miren com jo me·ls miro.
Que ells ne porten floviols,
pel cert jo també·n tenia,
que si ells guessin sonat,
jo també sonat hauria.

CANÇÓ DE LLADRE

Alegret

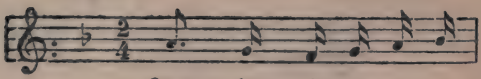

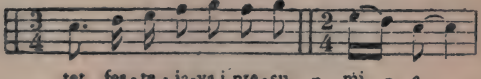

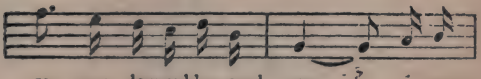

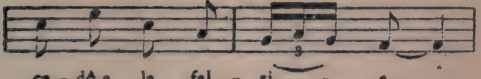

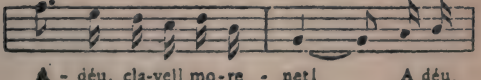

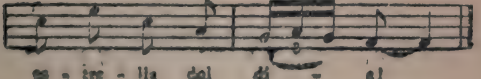

Quan jo n'era petitet
festejava i presumia,
espardenya blanca al peu
i mocadô a la falsia

Adéu, clavell morenet!
Adéu, estrella del dia!

ara que ne só grandet
m'he posat a mala vida
Me só posât a robar
ofici de cada dia.
Vaig robar un traginer
que venia de la fira:
li prenguí tots els diners
i la mostra que duía.
Quan he tingut prous diners
he robat també una nina:
l'he robada en falsetat
dient que m'hi casaria

TORNANT DE LA BATALLA

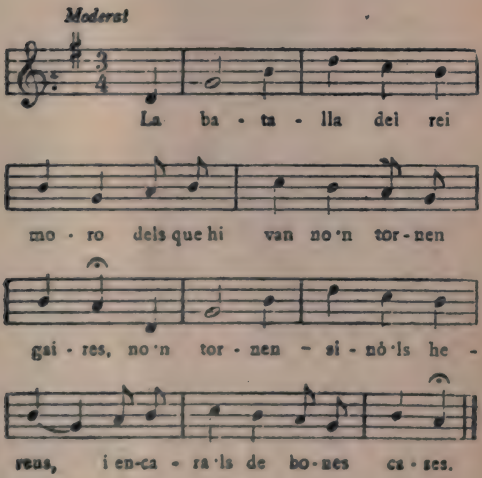

La batalla del rei moro
dels que hi van no·n tornen gaires:
no·n tornen sinó·ls hereus,

i encara 'ls de bones cases.
Sa mare surt al balcó
per veure 'l fill si arribava
— D'ont veniu color trencat?
d'ont veniu cara esblaimada?
— Mare, ne vinc de la mar,
ont hi ha hagut grossa batalla,
la batalla del rei moro,
dels que hi van no 'n tornan gaires
— Pugeu, patges, el meu fill,
pujeu-lo a les cambres altes,
que allí veurà a sa muller,
que es partera d'una infanta.
— No estic jo per ma muller
ni per ma filleta aimada.
Oh! Feu-me 'l llit en repòs,
que jo no viuré pas gaire,
que entre jo i el meu cavall
portem trenta nou llançades
el cavall porta les vint,
trist de mi, porto les altres! —
Al tocar la mitja nit
el cavaller ja finava.

LA PASTORELLA

Un poc mogut

Un sol-dat, quan tor-nà de la

guer - ra, si n'en - con - trà u - na

pas - to - re - lla. —Pas - to - re -

lla, bon jorn, bon jorn. Vo leu llo -

gar - ne un jo - ve pas - tor?

Un soldat, quan tornà de la guerra,
si n'encontrà una pastorella.
— Pastorella, bon jorn, bon jorn.
Voleu llogar-ne un jove pastor?
— Vós de pastor no·n feu la mina:
porteu espasa i carrabina.
Al coll porteu vostre xarpó:
no·n teniu l'aire de ser pastó.
— Ni vós tampoc, la demosella,
no·n teniu l'aire de pastorella:
blanca sou com el llessamí:
les pastorelles no són així.
Vols-te·n venir, gentil pastora?
Vols-te·n venir una horeta a l'ombra?
A l'ombreta d'un vert jolí
floreix i no grana lo romaní. —
La pastorella s'ha excusada
dient que·l seu pare l'ha cridada.
— Torneu demà·l dematí:
a les nou hores ja seré aquí. —
Les nou hores ja són tocades.
La pastoreta no hi ha es anada.
El soldat prou hi es estat:
la pastoreta ja l'ha enganyat
— Jo hi faré fè una capelleta
que tingui forma de pastoreta,
i quan la gent hi passaran,
de l'amor meva·s recordaran.

LA DIDA

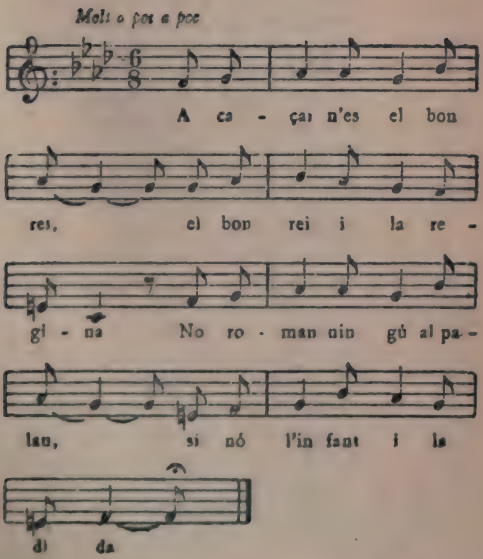
Molt o pos a poc
A ca - çar n'es el bon
rei, el bon rei i la re -
gi - na No ro - man nin gú al pa -
lau, si nó l'in fant i la
di da

A caçar n'es el bon rei,
el bon rei i la regina.
No roman ningú al palau,
sinó l'infant i la dida.
L'infantó no vol callar
ni en breçol ni en cadira,
sinó voreta del foc,
a la falda de la dida.
Un gran foc la dida encén
de llenya seca d'alsina.
Amb l'ardoreta del foc
la dida s'es adormida.
Quan ella 's va despertar
troba l'infant cendra viva.
La dida llença un gran crit:
—Aidau-me, Verge Maria,
que si vós no m'ajudeu,
de tothom seré avorrida.
Set anells d'or que jo tinc
tots set vos els donaria.
Verge, si 'm torneu l'infant,
corona d'or vos faria,
i al vostre fill gloriós
un altre de plata fina.—
Mentre estava ella en això
un patge del rei arriba.
—Dida, de què sospireu?
De què esteu tant afligida?
—Me s'ha cremat un llençol
dels millors que·l rei tenia.
—Dida, veus-aquí diners:
aneu's-en per les botigues.

— En botigues no n'hi ha pas
dels llençols que·l rei tenia.
— Si no n'hi ha de plata i or,
compreu-lo de seda fina. —
Mentre estan dient això,
lo rei i la reina arriben.
— Dida, aont teniu l'infant,
que per veure-l jo venia?
— L'infant es en el breçol:
nit i dia dormiria.
— Dida, aneu-lo a cercar,
sinó jo també hi 'niria. —
A la voreta del breç
sent una veu que li crida:
— Dida, veus-aquí l'infant
que es al breçol que dormia.
— Valeu-me, santissim Déu!
Aidau-me. Verge Maria!
Les promeses que us he fet
totes seran ben complides.

FUM, FUM, FUM

Alegret

A vin - ti-cinc de De - sem - bre,

fum, fum, fum, a vin - ti-cinc

de De - sem-bre, *fum, fum, fum,* ha nas

cut un mi-nyo - net ros i blan-quet, ros i blan -

quet, fill de la Ver - ge Ma - ri - a; n'es nat

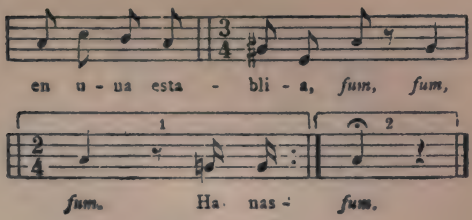

A vinticinc de Desembre,
fum, fum, fum,
ha nascut un minyonet
ros i blanquet,
fill de la Verge Maria;
n'es nat en una establia,
fum, fum, fum.

Aquí dalt de la montanya,
fum, fum, fum,
si n'hi han dos pastorets
abrigadets
amb la pell i la sàmarra;
mengen ous i botifarra,
fum, fum, fum.

Qui·n dirà més gran mentida?
fum, fum, fum.
Ja·n respon el majoral
amb gran cabal:
—Jo·n faré dèu mil camades
amb un salt totes plegades,
fum, fum, fum.

Ja·n va respondre en Diego:
fum, fum, fum,
—Bé t'enganyes per meitat,
tu, Escarbat,
que tu sempre per fingir-te
jo mentida tinc de dir-te,
fum, fum, fum.

Les llangonices d'aquell,
fum, fum, fum,
bé sé prou qui les ne trau,
i a mi ja·m plau,
i el vi dolç de la padrina
jo me·l bec per medecina,
fum, fum, fum.

A vinticinc de Desembre,
fum, fum, fum,
es el dia de Nadal
molt principal;
quan eixirem de maitines
farem bones restólines,
fum, fum, fum.

Déu nos dó unes santes festes,
fum, fum, fum,
amb temps de fret i calor,
i molt millor
fent-ne de Jesús memoria
lo tindrem sempre a la Gloria.
fum, fum, fum.

CANÇÓ DE L'INFANT

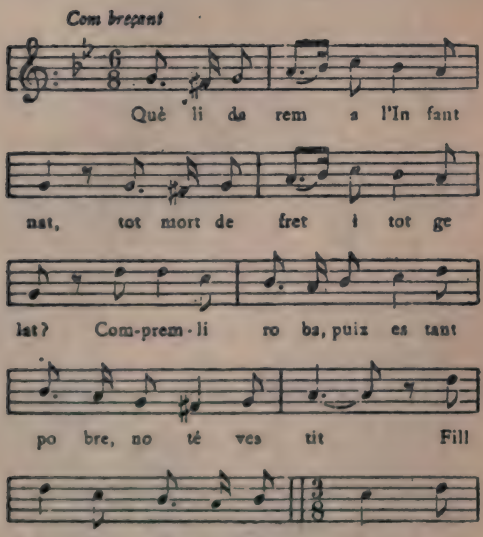

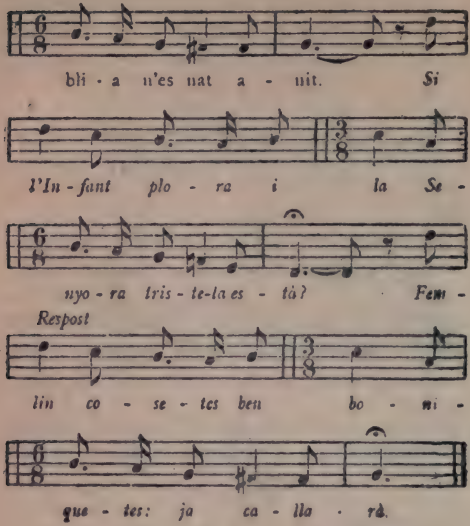

¿Què li darem a l'Infant nat,
tot mort de fret i tot gelat?
Comprem-li roba,
puix es tant pobre,
no té vestit.
Fill de Maria,
en l'establia
n'es nat anit

¿Si l'Infant plora

i la Senyora
tristeta està?
Fem-li cosetes
ben boniquetes:
ja callarà.

Una joguina li vui comprar
perquè tot sol puga jugar.
Una campana
de bona gana
li compraré;
un vestidet
bergansinet,
tot vindrà bé.

Li comprarem també turrons
sucats amb sucre que sien bons;
neules torrades,
amb mel-melades
i alguns confits,
perquè així puga
amb ses dolçuries
passar la nit.

Fruita novella li vui comprar:
pomes ni peres poden faltar,
alguna figa
dolça i pansida,
raims gromets;
jo tinc melons
que tots seran bons
per fè un presentet,

Si amb aquestes no vol callar,
se·n pot sa mare aconsolà,
i a Josep crida
amb agonia,
dient-li: — Espòs,
preneu-lo en braços:
veurem si acas
callarà amb vós.

Quan el bon vell sent que plora tant,
diu: — Pel cert no puc sofrir-ho tant,
fa més d'una hora
sento que plora
amb gran clamor. —
Diu a Maria
amb agonia:
— Me trenca·l cor.

BALL RODÓ

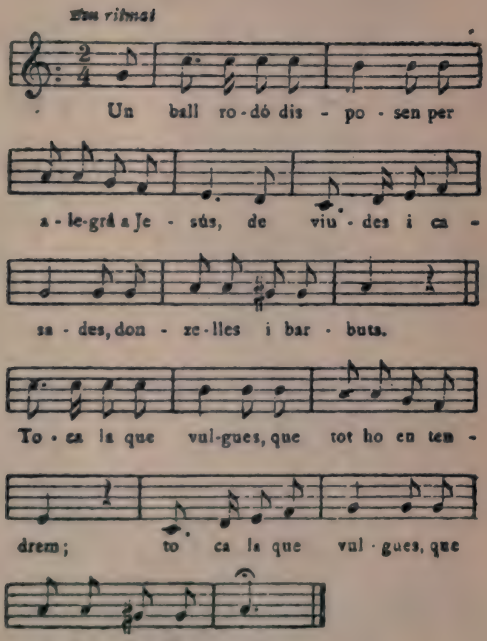
Un ritmat
Un ball ro-dó dis - po - sen per
a - le-grá a Je - sús, de viu - des i ca -
sa - des, don - ze - lles i bar - buts.
To - ca la que vul-gues, que tot ho en tem -
drem; to ca la que vul - gues, que
tot ho be lla rem!

Un ball rodó disposen
per alegrâ a Jesús
de viudes i casades,
donzelles i barbuts.

Toca la que vulgues,
que tot ho entendrem;
toca la que vulgues,
que tot ho ballarem.

Unes viudes ballen,
fan un ball rodó:
ballen la Xacona
i el *Canari-bo.*

Uńes viudes ballen,
rossegant els peus:
a Jesús festegen
i el pare Josep.

També n'han tret dança
quatre o cinc barbuts
per concloure·l marro
i alegrâ a Jesús.

CAP A BETLEM CAMINEM

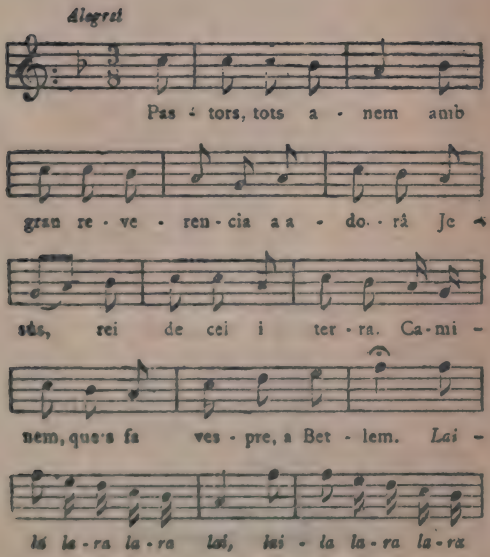

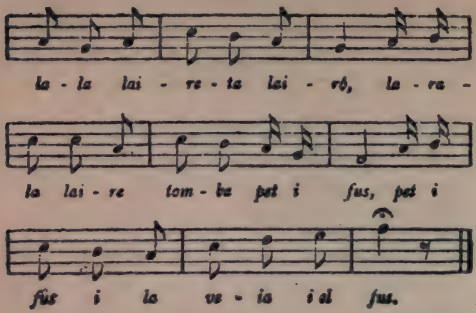

Pastors, tots anem
amb gran reverencia
a adorar Jesús,
rei de cel i terra.

Caminem,
caminem, que·s fa vespre,
a Betlem.

Lai-la la-ra lara lai,
lai-la la-ra lara lai,
lai-re-ta lai ró,
la-ra-la laire tomba
pet i fus,
pet i fus i la vella
i el fus.

No voldria pas
que tinguessim guerres,

puix tots som iguals:
no hi haja mà dreta.

A Jesús, que es nat,
mirem-lo com plora;
la Mare li diu:
— No ploreu tot'hora.

Pastors, si hi anau
a la vall d'Andorra,
direu a la gent
que es nada una rosa.

Un clavell hermós,
cosa molt donosa,
puix Jesús es nat
d'una gran Senyora,

que es Reina del Cel,
també Emperadora.
Veniu, pastorets,
veniu, que ja es hora.

L'ESTRELLA GUIADORA

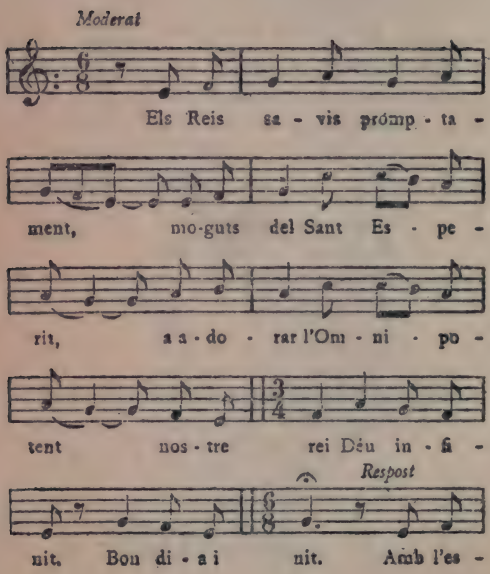

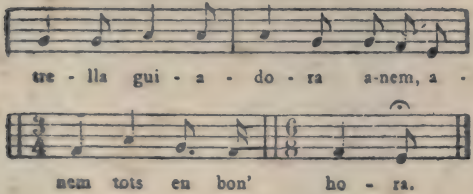

Els Reis savis promptament,
moguts del Sant Esperit,
a adorar l'Omnipotent
nostre Rei-Déu infinit,
bon dia i nit,
amb l'estrella guiadora,
anem, anem tots en bon'hora.

Anem tots en companyia,
no tingueu pas por d'errar,
puix que ve la llum del dia
i l'estrella de la mar,
que ve a guiar
qui uns tals senyals honora.
Anem, anem tots en bon'hora.

A Jerusalem entraren
demanant aont es nat,
els Rabins interpretaren
de Betlem noble ciutat;
ja hi han trobat
el Noi i la gran Senyora.
Anem, anem tots en bon'hora.

De sos tresors li portaren
molta mirra, incens i or,
i per Rei lo coronaren
amb aquestos rics tresors,
i altres millors
aont els tres Reis adoren.
Anem, anem tots en bon'hora.

No·l trobaren a sa casa
ni tampoc a Nazareth,
sinó entre un bou i un ase,
sa Mare i Sant Josep,
lo Infantet,
ont el pobre Infantet plora.
Anem, anem tots en bon'hora.

Els pastors porten formatges;
amb grans genuflexions
diuen: — Senyora, accepteu-los,
que són d'envers Farrarons
i són molt bons;
preneu-los, noble Senyora.
Anem, anem tots en bon'hora.

Li diuen: — No us portem pomes,
puix veiem que us fan plorar,
puix que la primera dòna
i Adam les van gustar
i van pecar,
aont tota la gent plora.
Anem, anem tots en bon'hora.

EL REI HERODES

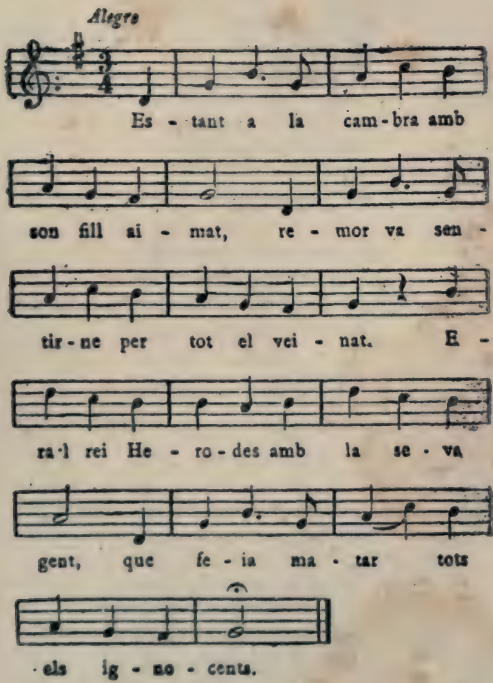

Estant a la cambra
amb son fill aimat
remor va sentir-ne
per tot el veinat.

Era·l rei Herodes
amb la seva gent,
que feia matar
tots els ignocents.

—Anem's-en, Josep;
anem's-en, espòs;
anem's-en a Egipte
sens tenir repòs.

Deixem nostres cases,
viandes també,
perquè·l rei Herodes
diuen que ja ve.—

Amb la somereta
se·n van a cavall,
seguint les petjades
per un camí ral.

Els angels davallen,
també·ls aucellets,
perquè·l bon Jesús
no fos descobert.

Pel camí anaven
molt atribulats;

un home trobaren
que sembrava blat.

Vós, Verge Maria,
li vareu manar
que molt aviat
l'anés a segar.

—Com el segaria,
jove, lo bon blat?
Com el segaria,
si encara no es nat?

—Preneu la falseta,
que ho serà aviat.—
No va trigà una hora
que ja era espigat.

Primera garbera
vos vareu 'magar.
No va trigar una hora
que varen passar.

Era·l rei Herodes
amb tota la gent,
que feia matar
tots els ignocents.

Molta gent amb armes
l'anaven cercant.
A l'home digueren
que estava segant:

—Vós, home, el bon home,
lo bon segador,
heu vist una dòna
amb el Redemptor?

Ell ne responia:
—Una n'ha passat
mentres jo n'estava
segant aquest blat.—

Se·n gira an els altres;
diu:—No seran ells.
Tornem's-en a casa
amb tota la gent.

El camí que hem fet
no·ns ha aprofitat:
ens hem cansat molt
i res hem trobat.

TAULA

	Pags.
Quatre paraules més	5
La Raimundeta	7
Donya Isabel de Castilla	9
L'Antonia	12
El Caçador	15
La minyona de Banyuls	18
El petit bailet	21
Cant d'amor	23
Galant de montanya	25
Desengany	28
La monja de Moià	30
Els tres dallaires	33
La confessió	37
La nit de San Joan	41
El Carbonerot	43
L'Alabau	45
La gentil minyona	48
La del pagès	51
La senyora Isabel	54
La cinta daurada	58
La Viudeta	61
La Sirena	63
Caterina	66
Marguerida de Castelltersol	68
Rosa del Folló	71
Cançó nova	73

Pags.

L'Ànima en pena 75
Teresa. 77
L'Escolta. 80
Angeleta 83
En Serrallonga 88
Cançó de lladre. 91
Tornant de la batalla 93
La Pastorella 95
La Dida 97
Fum, fum, fum 100
Cançó de l'Infant 103
Ball rodó. 107
Cap a Betlem caminem 109
L'Estrella guiadora. 112
El rei Herodes. 115

TERCERA SERIE

DE

CANÇONS POPULARS CATALANES

S'ha fet d'aquesta obra un tiratge especial
de 50 exemplars en paper satinat

TERCERA SERIE

DE

CANÇONS POPULARS CATALANES

BARCELONA

BIBLIOTECA POPULAR DE «L'AVENÇ»

1910

Tipografia «L'Avenç». Rambla de Catalunya, 24

L'ESQUERPA

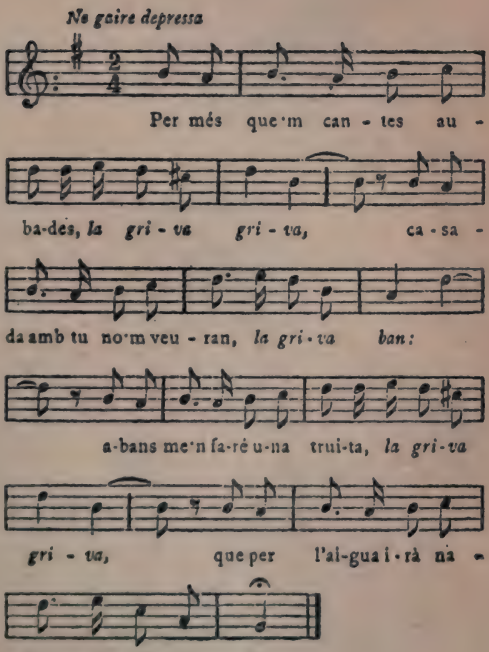
Ne gaire depressa
Per més que·m can - tes au -
ba-des, la gri - va gri - va, ca - sa -
da amb tu no·m veu - ran, la gri - va ban:
a-bans me·n fa-ré u-na trui-ta, la gri - va
gri - va, que per l'ai-gua i - rà na -
dant, lo gri - va ban.

—Per més que·m cantes aubades,
la griva griva,
casada amb tu no·m veuran,
la griva ban:
abans me·n faré una truita,
la griva griva,
que per l'aigua irà nadant,
la griva ban.
—Si tu te·n fas una truita
que per l'aigua irà nadant,
jo me·n faré pescador
que te n'anirà pescant.
—Si tu te·n fas pescador
que me n'anirà pescant,
jo me·n tornaré una griva:
ginestrons iré menjant.
—Si tu te·n fas una griva
i ginestrons vas menjant,
jo me·n faré un astor
que te n'anirà caçant.
—Si tu te·n fas un astor
que me n'anirà caçant,
jo me·n tornaré una llebra
d'aquell bosc que n'es tant gran.
—Si tu te·n fas una llebra
d'aquell bosc que n'es tant gran,
jo me·n faré un caçador
que te n'anirà tirant.
—Si tu·t fas un caçador
que me n'anirà tirant,
jo me·n posaré un vestit
on les bales no·i podran.

—Si tu te·n fas un vestit
on les bales no·i podran,
jo me·n faré l'esbarzer
que te l'anirà estripant.
—Si tu te·n fas l'esbarzer
que me l'anirà estripant,
jo me·n tornaré una erbeta
d'aquell prat que n'es tant gran.
—Si tu te·n fas una erbeta
d'aquell prat que n'es tant gran,
jo me·n faré l'aigua fresca
que te n'anirà mullant.
—Si tu te·n fas l'aigua fresca
que me n'anirà mullant,
jo me·n tornaré rateta
que se n'anirà amagant.
—Si·t tornes una rateta
que se n'anirà amagant,
jo me·n tornaré un gatet
que te n'anirà caçant.
—Si tu te·n fas un gatet
que me n'anirà caçant,
jo me·n tornaré la lluna:
pels aires iré volant.
—Si tu te·n tornes la lluna
que pel cel irà volant,
jo me·n tornaré lo nuvol
que te n'anirà tapant.
—Si tu te fas el gros nuvol
que me n'anirà tapant,
jo me·n tornaré una flor
que·ls ulls s'hi enamoraran.

—Si tu te·n fas una flor
que·ls ulls s'hi enamoraran,
jo me·n faré jardiner
que te n'anirà regant.
—Si tu te·n fas jardiner
que me n'anirà regant,
jo me·n tornaré lletuga,
lletugueta d'enclam.
—Si tu te·n tornes lletuga,
lletugueta d'enclam,
jo me·n tornaré la terra
que te n'anirà criant.
—Si tu te·n tornes la terra
que me n'anirà criant,
jo me·n tornaré una monja
i en convent me ficaran.
—Si tu·t tornes una monja,
en convent te ficaran;
més jo·m tornaré fraret
i t'aniré confessant.
—Si tu·t tornes un fraret
que m'anirà confessant,
jo me·n tornaré una morta,
i a la tomba·m tiraran.
Si tu te·n fas una morta
que a la tomba tiraran,
jo me·n tornaré una caixa
i dins meu te ficaran.

L'ENRAMADA

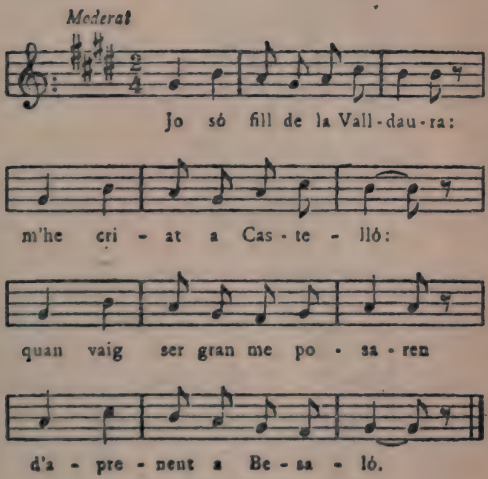

Jo só fill de la Valldaura:
m'he criat a Castelló:
quan vaig ser gran me posaren

d'aprenent a Besaló. [1]
Acabat l'aprenentatge
m'he posat festejador:
ne festejo una minyona
que·l seu pare no·u vol, no.
Més, encara que ell no·u vulga,
amb ella ·m casaré jo.
Els meus companys sempre ·m diuen:
—No te la donaran, no.—
Jo n'hi faré una enramada
de roses i d'altres flors.
Mentres feia l'enramada
·ne veig vindre dos senyors:
l'un era lo senyor batlle,
l'altre un senyor regidor.
Me criden: «—Detente al rell»
i se m'acosten els dos.
Ja m'agafen i me·n lliguen
i ·m porten a la presó.
—Senyor batlle, senyor batlle:
per què ·m porta a la presó?
—A la presó no t'hi porto
ni per lladre ni traidor,
sinó perquè vull que·m diguis
d'ont has tretes tantes flors?
—Senyor batlle, les he tretes
de les penes del meu cor.

---

1) *Besaló* per *Besalú*.

LA VENJANÇA

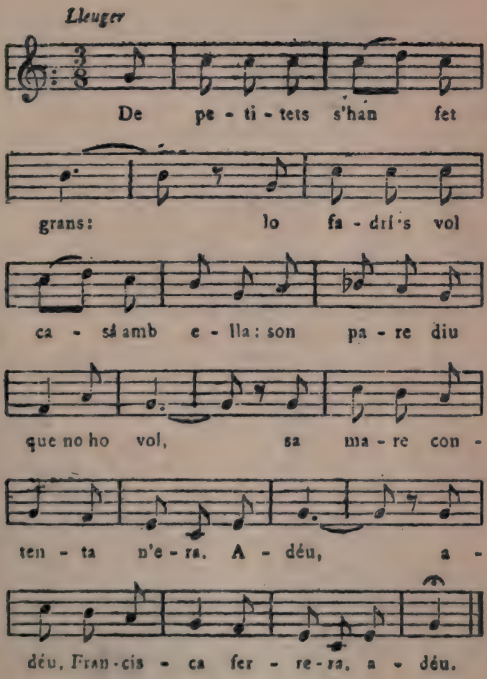
Lleuger
De pe - ti - tets s'han fet
grans: lo fa - dri's vol
ca - sá amb e - lla: son pa - re diu
que no ho vol, sa ma - re con -
ten - ta n'e - ra. A - déu, a -
déu, Fran - cis - ca fer - re - ra, a - déu.

De petitets s'han fet grans:
el fadrí 's vol casâ amb ella:
son pare diu que no·u vol,
sa mare contenta n'era.
Adéu, Francisca ferrera,
adéu!
— Déu vos guard, Josep ferrer.
Vostra filla ha d'esser meva.
Si no me la voleu dar,
la prendré sense llicencia. —
Adéu, Francisca ferrera,
adéu!
— Llogaré quatre fadrins,
tots quatre a la bandolera. —
Ja n'agafa·l botavant
i me li tira al darrera.
— Fadrins, sereu ben pagats
si·m treieu d'aquest empenyo:
sereu pagats amb diners,
moneda barcelonesa. —
A les dotze de la nit
n'hi truquen a la finestra.
— Josep ferrer, baixa a obrir,
que·n tens de picar un ferro,
i si tu·m baixes a obrir
te·n faré jo de manxego. —
Al primer cop de martell
tres punyalades li pega:
l'una l'hi dóna al costat,
l'altra li clava a l'esquerra,
l'altra a la boca del cor,
que es la que li da més pena.

— Justicia del Cel, baixeu!
Deu-me la raó si es meva,
que me n'han mort el marit,
m'han robat la filla meva! —
De petitets s'han fet grans:
lo fadrí·s vol casâ amb ella:
son pare diu que no·u vol,
sa mare contenta n'era.
Adéu, Francisca ferrera,
adéu!

SANT MAGÍ

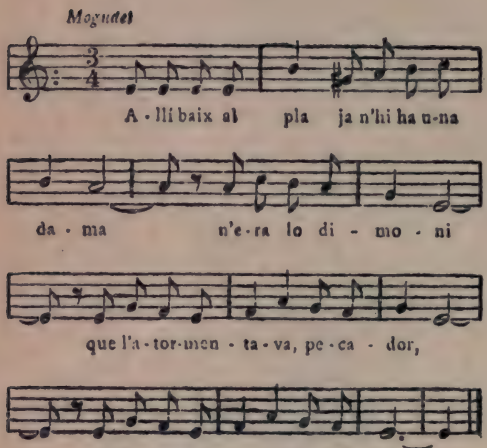

Allí baix al pla - ja n'hi ha una dama:
n'era lo dimoni - que l'atormentava,
pecador,

que l'atormentava,
pecador.
El dimoni diu, - del cor de la dama:
—No me n'aniré - que en Magí no·u mani.
. . . . . .
Ja·l varen buscar - per 'quelles montanyes:
varen-lo trobar - a la cova santa
que pregava a Déu - per la seva mare,
de que li alcancés - lo que li demana,
la gloria del Cel, - que es la gloria santa.
Ja·l varen lligar - amb cadenes llargues
i per aquells monts - van arrocegar-lo.
Quan són baix al pla - ja lo·n reposaven:
—Tu, Magí, que ets sant, - obra-ns un miracle.
Ne tenim gran set, - set que nos abrasa:
bé beuriem prou - si tinguessim aigua.—
Magí s'agenolla - amb les mans plegades:
amb el gaiatet - tres cops ne pegava.
Ja·n surten tres fonts - fresques i gelades:
curen de dolor, - febres i quartanes:
qui tinga algun mal - vagi á visitar-les.

EL BOU I LA MULA

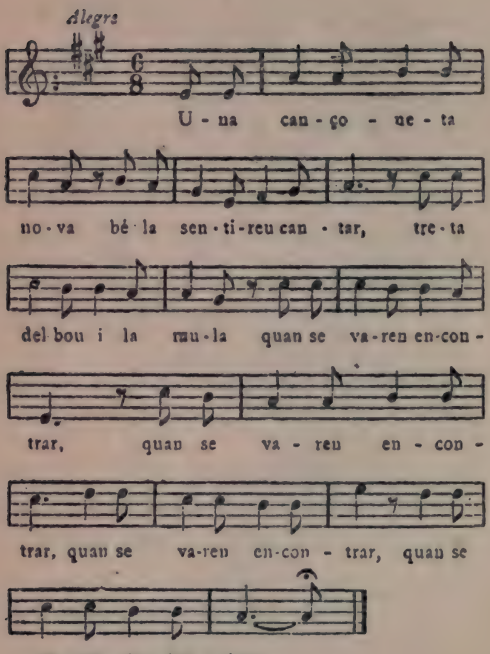

Una cançoneta nova
bé la sentireu cantar,
treta del bou i la mula
quan se varen encontrar.
Quan el bou, per ses desgracies,
a casa seva va anar,
al ser al peu de la porta
més de tres quarts va trucar.
— No sé per quin cap ho prenga
ni per quin cap ho prendré:
o bé se n'es adormida
o tindrà algun forastê. —
Ja te n'hi obre la porta.
Li diu: — Entra, el meu marit
Quina por que n'he tinguda,
tota soleta en el llit! —
Ja li allarga la cadira.
— Ai! descansa, mon marit! —
diu. — Vet-en aquí la pipa,
tabaco que fumaras.
— El carinyo que ara 'm gastes
no me'l solies gastar:
ara te'n conec la maula,
que'm volies enganyar. —
Amb el llum que ella portava
va mirar sota del llit,
i el burro que ella i tenia
s'estava tot arrupit.
De ganivets se'n tiraren
fins a voler-se matar,
i luego lo pobre burro
perdó li va demanar.

— Ai, boi! Si tu me·n perdones
i si me deixes està,
del regiment de Banyoles
te·n faré ser capità;
i si ·t portes com un ome
i així com mana la llei,
luego·t vindrà la patenta
per a ser-ne coronel.

LA CITA

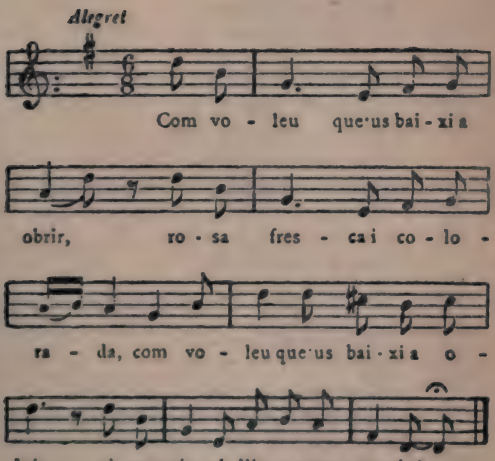

—¿Com voleu que·us baixi a obrir,
rosa fresca i colorada?
¿Com voleu que·us baixi a obrir

si estic al llit acotxada?
A un costat tinc el marit,
a l'altre i tinc la mainada. —
Estant en eixes raons
son marit se despertava.
— ¿Me diries, ma muller,
amb qui enraones ara?
— Es el moço del forner,
que ve a veure si pastava.
— No tinc el llevat posat
ni la farina passada.
— Ai, marit! Lleveu-s, que es ora,
i fem llevar la mainada:
l'un anirà a cercar foc,
l'altre anirà a cercar aigua,
i vós, com a més vellet,
anireu a la caçada.
Mai fa de més bon caçar
que a la fresca matinada:
tenen el morret al niu
i la cueta gelada
— ¡Qui us pogués tindre, muller,
dintre una caixa tancada,
amb els capellans cantant
i la creu i la mortalla!
— ¡Qui us pogués tindre, marit,
a dintre d'un munt de palla,
amb foc als quatre cantons
i la cendra ben ventada!

EL PASTORET

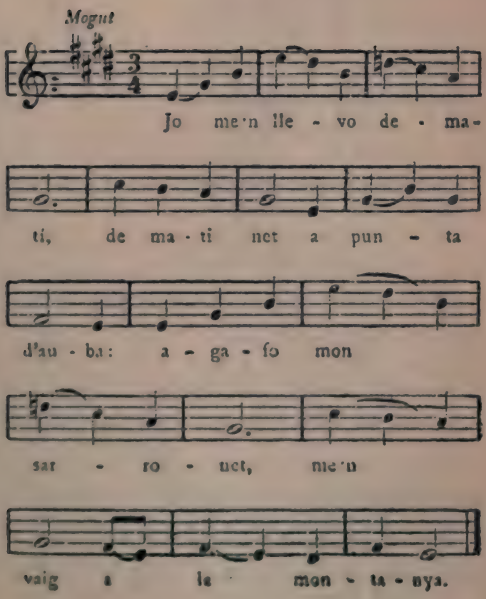
Mogut
Jo me·n ile - vo de - ma-
ti, de ma - ti net a pun - ta
d'au - ba: a - ga - fo mon
sar - ro - net, me·n
vaig a la mon - ta - nya.

Valdria més soleta dormir
que d'un pastor ser l'enamorada;
valdria més soleta dormir
que no que un pastor s'enamori de mi.

— Jo me·n llevo dematí,
dematí i a punta d'auba:
agafo mon sarronet,
me·n vaig dret a la montanya.
Quan a la montanya só
veig venir ma enamorada:
me la veig venir plorant:
tot el meu cor s'abrusava.
Me l'agafo per un braç
i la fico a la barraca.
Quan a la barraca só
veig venir els meus contraris.
— Pastoret, bon pastoret:
aon tens l'enamorada?
— La tinc aquí, prop de mi,
ben tapada amb la çamarra.
— Pastoret, bon pastoret:
tens el llop a la ramada:
de les ovelles que·i tens
la meitat són degollades.
— Baldament ho fossin totes
no deixaré la barraca.

— Aí, cançó! qui treta t'ha?
Aí, cançó! qui t'ha dictada?
— M'ha dictat un pastoret
que n'es un fill de la plana:
n'es de la plana den Bas,
aigua fresca i regalada.

LA FILLA PERDUDA

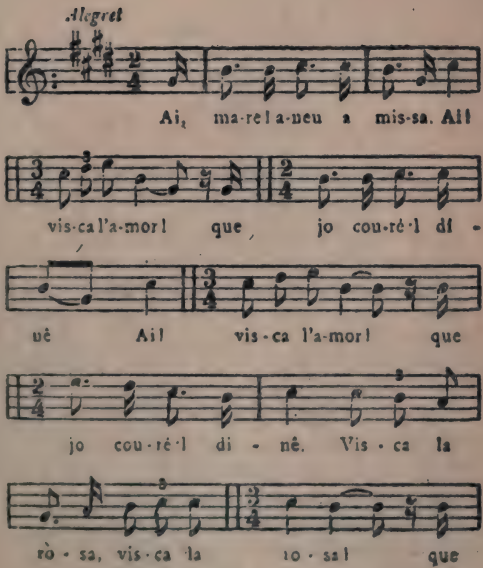

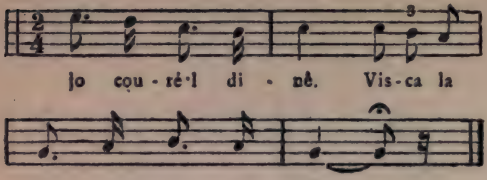

— Al, mare! aneu a missa.
Ai! visca l'amor!
Al, mare! aneu a missa.
Ai! visca l'amor!
que jo couré ·l dinê.
Visca la rosa!
que jo couré ·l dinê.
Visca la rosa del rosê!
Sa mare se·n va a missa: - ella no·i vol anê.
Quan ne torna de missa, - Agneta no·i trobé.
Pregunta a les veïnes - si l'han vista passê.
— Per 'qui n'ha passat una - amb un bell capité:
ne venia de l'aigua - que en el torrent hi e. —
Nines que aneu a l'aigua: - no trigueu a tornê.
N'hi es anada una: - sot anys hi estigué.
Al cap de los set anys - la bella ja torné:
a casa de sa meira - ella ·i anà a sopê.
A fòra l'osteria - un cavaller hi e:
ja pregunta a l'ostessa - si ·i voldria allotjê.
Li posa bona taula, - li dóna bon sopê...
Mentres ell ne sopava, - l'ostessa sospiré.
— Què sospira l'ostessa? - Què té que sospiré?

—N'he perduda una filla: - vostè s'hi sembla bé.
—Què 'm daria l'ostessa, - que jo la buscaré?
—Cent lliures tinc en bossa: - totes les hi daré.
I altres cent i cinquanta - si poncelleta n'e.
—Aquí la té, la filla, - la filla que perdé.
Poncella ne só, mare, - com poncella al rosê.

L'ENUIG DE SANT JOSEP

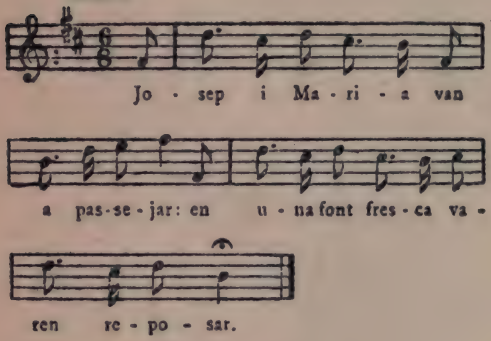

Josep i Maria - van a passejar:
èn una font fresca - varen reposar.
Josep se la mira, - la 'n torna a mirar.
— Què mireu, Josep, - que tant reullau?
— Jo miro, Maria, - que prenyada estau. —
Josep pren la roba. - Amor, adeussiau. —
Pel camí que anava - un angel trobà.

—Aont aneu, Josep, - que roba portau?
—Maria es prenyada: - vull mudar d'ostal.
—Torneu-ʒ-en, Josep, - al vostre palau.
Parirà, Maria, - la nit de Nadal:
parirà, Maria, - un Déu eternal.

LA PROMETENÇA

Alegret

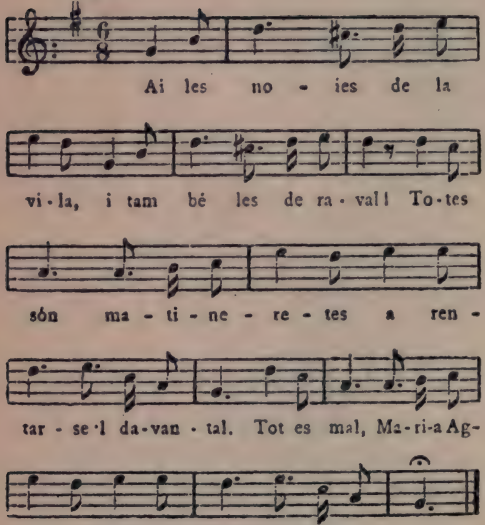

Ai les noies de la vila, - i també les del raball
Totes són matineretes - a rentar-se 'l davantal.
Tot es mal, Maria Agneta;
tot es mal si no·us casau.
Mentres que·l davantal renten -va passâ un jove galant.
—Aquí prou m'hi estaria: -vós, donzelles, res no·m dau?
—Si voleu la cordonera - o·l cintó del davantal?
— Jo no vull la cordonera – ni·l cintó del davantal,
sinó les pometes blanques – que en el vostre pit portau.
— Les pomes són verdosetes: - el jove; us farien mal.
Torneu la nit de Sant Pere, – o bé la nit de Sant Joan:
les pomes seran madures, - meves i vostres seran.

LA CARTA DE NAVEGAR

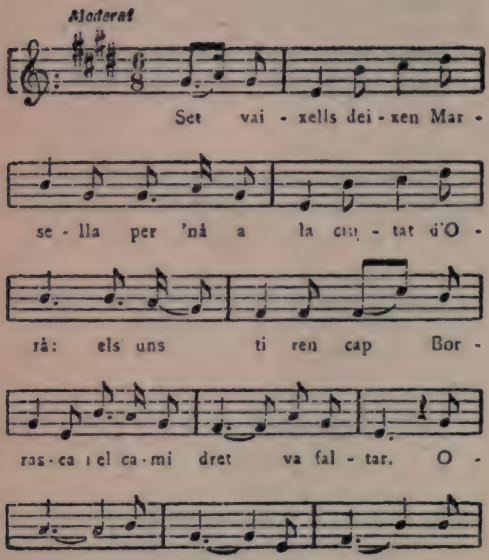

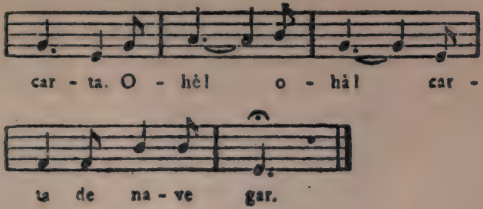

Set vaixells deixen Marsella
per 'nâ a la ciutat d'Orà:
els uns tiren cap Borrasca
i el camí dret va faltar.
Ohàl ohèl
que·s perd la carta.
Ohèl ohàl
carta de navegar.
Al cap-d'avall dels nou mesos
varen acabâ·l menjar.
Perduda, bé l'han perduda,
la carta de navegar!
Nou mesos corren per l'aigua
sense la terra trobar.
Ja se·n juguen a palletes
qui primer s'ha de menjar:
el patró de la gallota
palla curta va estirar.
Ja desenveinen l'espasa
per el patró degollar:
nostramo se·n treu la seva
per sa vida defensar.

—¿Qui serà l'atrevit jove
que la vida·m salvarà?
Al que me·n salvi la vida
un dó jo li vull donar:
li daré una de mes filles
i un vaixell sobredaurat. —
El més petit va respondre,
aixís que·l patró ha acabat:
—Jo seré l'atrevit jove
que la vida·us salvarà.
—Puja amunt, l'atrevit jove:
dalt de l'arbre has de pujar. —
Quan es a mig arbre mestre
ja se·n posa ell a plorar.
—Què plores, l'atrevit jove?
De què tens tu de plorar?
—Perquè sols veig cel i aigua
i les ones de la mar.
—Puja amunt, l'atrevit jove:
més amunt has de pujar. —
Quan es dalt de l'arbre mestre
ja se·n posa ell a cantar.
—Què cantes, l'atrevit jove?
Per què·t poses a cantar?
—Veig els turons de Marsella,
les senyes de la Ciotat.
—Si Déu ens feia tal gracia
que a casa poguem tornar,
faria una capelleta
tota voltada de mar,
la Mare-de-Déu del Carme
posada al cap de l'altar.

Mariners, quan passarien,
la vindrien a adorar.
Visca Toló, Napols i Marsella!
Visca l'estret de Gibraltar!

L'INFANTA

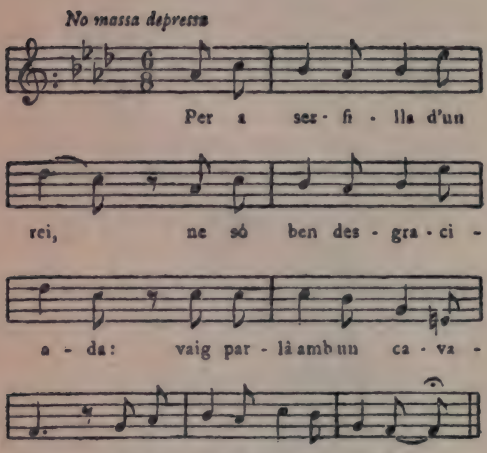

Per a ser filla de un rei,
nè só ben desgraciada:
vaig parlâ amb un cavaller,

tota sola, una vegada.
Mon pare·m veu al balcó
i·m mira de fit la cara.
— Tenies els colors frescs,
i perduts els tens tu ara.
— He begut aigua del riu
i tota m'ha reinflada.
Sastre que roba m'ha fet
mereix una punyalada.
— Si tu volies, infanta,
promptament seràs curada.
Vinguen metges de Sevilla,
vinguen doctors de Granada·
vinguen tots, de un a un,
per a polsar a l'infanta.
El primer metge que·i ve:
— L'infanta n'està molt mala. —
El segon metge que ve:
— L'infanta n'està prenyada. —
El rei mana a sos criats:
— Tanqueu-la dins d'una cambra,
amb aigua fins an el cos
per que la consumi l'aigua. —
Allí l'anàven a veure
cavallers i moltes dames.
La·n va anà a veure una
diferenta de les altres.
— No t'espantis, Adriana,
de lo que·t diré jo ara:
el foc està ben encès
i tu has de ser cremada.
— No·m nab greu al morir, no.

ni tampoc el ser cremada,
sinó que mori l'infant
que viu dins de mes entranyes.
Si passés un passatjant
li donaria esta carta:—
Mentre està en eixes raons
un passatjant ne passava.
—Passatjant, bon passatjant:
si voldria aqueixa carta?
—Una, dos, i fins a tres,
i encara que siguin quatre. —
Quan don Carles reb la carta
molt content i alegre estava.
Al descloent de la carta
llagrimes de sang llançava.
Digueu-li no·i puc anar,
que tinc malalta la mare. —
Ja·n mana an els seus criats
que li ensellin prompte l'aca:
no aquella que va corrent,
sinó la que va volant-ne.
Quan es a bell mig camí
se·n troba un convent de frares.
Ne diu al pare prior
si li deixaria un abit.
—Un, i dos, i fins a tres,
i encara que fossin quatre. —
Quan arriba an el palau,
an el rei se presentava.
An el rei li demanà
per a confessar l'infanta
—Vagi, pare confessor,

tot seguit a confessar-la.
Tres ores li dó de temps
ien una i mitja s'acaba.
—Me diries, tu, l'infanta,
si has pecat gaires vegades?
— No més n'he pecat que una,
amb don Carles del Palacio.
— Que'l coneixerieu, vós,
a don Carles del Palacio?
— Com el coneixeré jo
si tinc la vista entelada? —
Amb besar-li de les mans
don Carles bé li semblava.
Ell se la en puja a cavall
ben estreta i ben lligada.
— Ara que vingui ton pare,
que de tu no ha de privar-me. —

Adéu... adéu... Birondon,
per voluntat desditxada!

LA COMTESSA

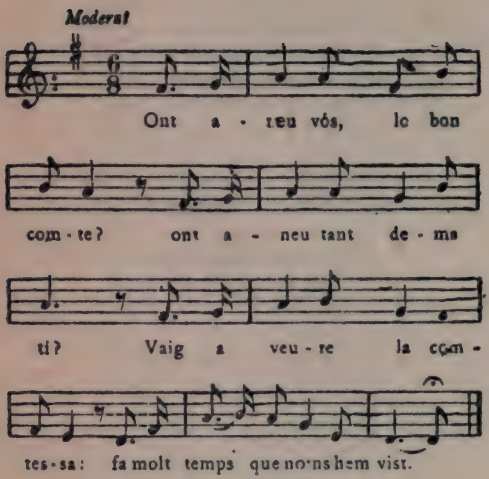

—Ont aneu vós, el bon comte?
ont aneu tant dematí?
—Vaig a veure la comtessa:

fa molt temps que no·ns hem vist!
— La seua esposa n'es morta
i jo l'he vista morir.
El dia del seu enterro
missa d'ella ·n vaig oir:
ne cremaven trescents ciris:
tot l'altar feien lluir;
n'hi havia trenta donzelles
que portaven manto·fi.
Les cortines de palacio,
jo de dol les vaig cobrir;
els infants que ella tenia,
jo de dol els vaig vestir. —
Al sentir això ·l bon comte,
passa avant el seu camí.
Amb la punta de l'espasa
ell la fossa li va obrir.
— Alça-t, alça-t, la comtessa,
que ton marit ja es aquí.
— ¿Aont ereu, vós, el comte,
el dia que vaig morir?
— A la ciutat de Vallnora,
que no podia venir.
Alça-t, alça-t, la comtessa,
que·l teu comte ja es aquí.
— ¿Com m'alçaré, lo bon comte
si sola no·m puo tenir?
Casa-t, casa-t, el bon comte:
no te n'estiguis per mi.
A la dòna que pendras
estima-la com a mi;
als fills i filles que·n tinguis

fes-los posâ ·l nom de mi:
cada camí que tu ·ls cridis,
sempre pensaras en mi.
A tots els fills que teniem
posa-ls en un monestir.
Posa-ls-hi xiquets: no aprenguin
el món que cosa vol dir.
Fes-los-hi di ·l pare-nostre
al vespre i al dematí.

LA FILLA DEL REI

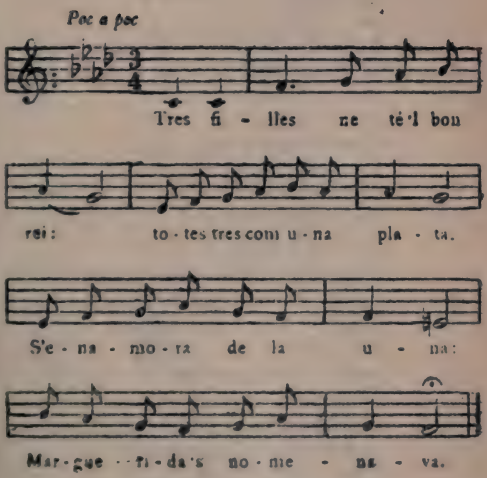

Tres filles ne té 'l bon rei,
totes tres com una plata.
S'enamora de la una.

Marguerida 's nomenava.
— Marguerida, Marguerida:
tu has de ser ma enamorada.
— No·u mana lo Déu del Cel,
ni la Verge sobirana,
de ser muller de mon pare,
madrastra de mes germanes.
— Depressa, los meus criats:
tanqueu-la dins d'una cambra,
que no vegi sol ni lluna
ni tampoc néixer l'aubada.
Per menjar li donareu
sols tonyina i carn salada,
i per beure li dareu
aigua de la mar salada. —
Passa un dia, passen dos,
passa tota la setmana:
ella, de set que tenia,
per la finestra gualtava.
Va veure ses germanetes
que un coixinet d'or brodaven.
— Germanetes, mes germanes:
doneu-me una taça d'aigua,
que la boca se m'asseca
i ma gola es una brasal
— No la beuras, maleïda;
no la beuras tu, malvada:
si creguessis a ton pare
no te·n mancaria, d'aigua. —
Marguerida torna a dins
tristeta i desconsolada.
Ja baixa un angel del Cel

i li obre una altra *ventana*,
i d'allí veu sos germans
que amb pilotes d'or jugaven.
— Oh germans, els meus germans!
doneu-me una taça d'aigua,
que la boca se m'asseca
i ma gola es una brasa!
— No la beuras maleïda,
no la beuras tu, malvada:
si creguessis a ton pare
no te·n mancaria, d'aigua. —
Marguerida torna a dins
tristeta i desconsolada.
Ja·n baixa un angel del Cel
que li obre una altra *ventana*:
desde allí veu al seu pare
que amb forquilla d'or menjava.
— Ai, pare, lo meu bon pare!
doneu-me una taça d'aigua,
que la boca se m'asseca
i ma gola es una brasa!
Mentres jo me la beuré,
de *Dios* seré enamorada.
— Depressa, los meus criats:
pugeu-li una taça d'aigua.
No li pugeu amb la d'or,
ni tampoc amb la de plata,
sinó amb la de cristall,
que l'aigua serà més clara.
El primer que serà allí
té una corona guanyada.
Quan són al cap de l'escala

Marguerida ja finava:
els angels li feien llum,
la Verge l'amortallava.
I en la cambra del seu pare
los dimonis hi ballaven.

CARAMELLES

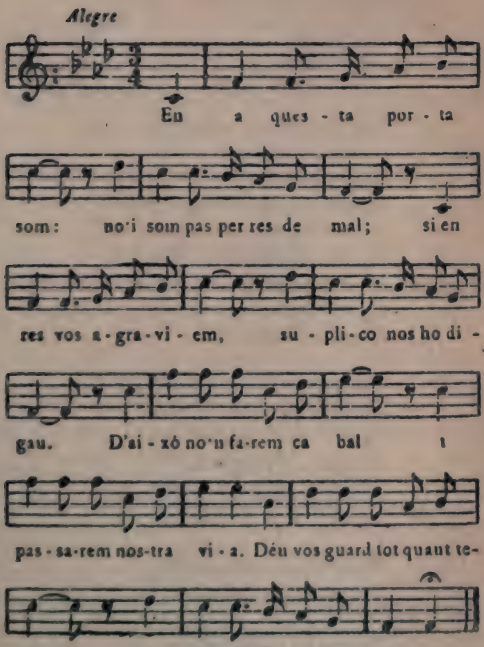
Alegre
En a ques - ta por - ta
som: no·i som pas per res de mal; si en
res vos a - gra - vi - em, su - pli - co nos ho di -
gau. D'ai - xò no·n fa-rem ca bal i
pas - sa-rem nos-tra vi - a. Déu vos guard tot quant te-
nia i l'u-mil Ver-ge Ma - ri - a.

En aquesta porta som:
no·i som pas per res de mal:
si en res vos agraviem,
suplico nos ho digau.
D'això no·n farem cabal
i passarem nostra via.

Déu vos guard tot quant teniu
i l'umil Verge Maria.

Digueu, viudetes, casades,
i donzelles que sou dins,
si gusteu de la musica
d'aquestos galants fadrins.
La resposta no es tornada:
jo crec que bé·n gustaran.

Cantem tots amb alegria:
si volen donar, daran.

Lo primer, oh donzelletes!
que vos supliquem rendits
es que vos isqueu llestetes
de dintre de vostres llits.
Eixiu, doncs, amb alegria,
que cobles no·n faltaran.

Cantem tots amb alegria:
si volen donar, daran.

Isquen els pares i mares,
que·ls agradarà també;

I així mateix les comares,
que per elles se fa·l bé.
Isca tota la casada,
que tots junts s'alegraran.

Cantem tots amb alegria:
si volen donar, daran.

Isquen també vostres avis,
i els sogres si n'hi ha;
però aquestos, que no isquen,
molt poc nos importarà:
ara es el temps d'alegria
i ells sempre van rondinant.

Cantem tots amb alegria:
si volen donar, daran.

La Quaresma es acabada,
Jesús ja ha ressucitat:
deu-nos ous, figues o coques,
puix que a Pasqua hem arribat.
Les cobles són acabades:
per això no cessarem,
i al peu de la vostra porta
alegrement cantarem.

LA PRESÓ DEL REI DE FRANÇA

Alegret

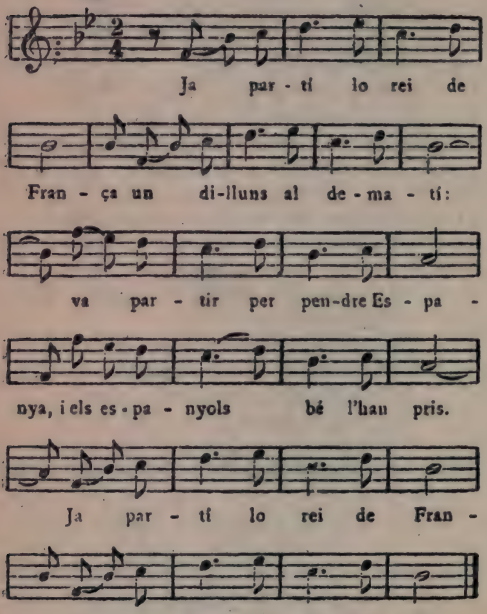

Ja partí lo rei de França
un dilluns al dematí:
va partir per pendre Espanya,
i els espanyols bé l'han pris,
posant-lo en presó molt fosca
que no·s coneix dia i nit
sinó per una finestra.
dóna al camí de París.
Treu el cap a la finestra
i un passatger veu venir:
—Passatger, bon passatger:
a França què·s diu de mí?
—A París i a França deien:
«—Nostre rei es mort o pris.»
—Passatger, retorna a França
portaràs noves de mí:
diràs a la meva esposa
que·m vinga a treure d'aquí.
Si no·i ha prou diné a França,
que vagin a Sant Denís,
que venguin la conxa d'or,
que·s venguin la flor de lis.
Si no·i ha prou diné en bossa,
que vagin a Sant Patriç.

DON BERTRAN I DONYA MARIA

Poc a poc

La ma - re de don Ber - tran i

la de do - nya Ma - ri - a, to -

tes du - gues han pa - rit en u - na nit i un

di - a; to - tes du - gues han pa -

rit.

rit en u - na nit i un di - a.

La mare de don Bertran
i la de donya Maria,
totes dugues han parit
en una nit i en un dia.
Tots dos dormen en un breç;
tots dos els cria una dida.
Quan els dos s'han fet grandets,
l'amor ja·ls ne perseguía.
Els parents de don Bertran
ja·l porten a Lombardia.
La filla diu a sa mare
don Joan si tornaria.
— Ai, filla, la meva filla!
què voleu que vos hi diga?
Un consell vos donaré,
un consell vos donaria.
Sembreu, filla, sembreu sal
i arena de la marina:
quan tot allò serà nat
don Bertran ja tornaria.
— Això, mare, això vol dir
que jo mai més lo veuria.
Ai, mare! fèu-me un vestit
a modo de pelegrina;
pare! fèu-men un bordó,
i vós, mare, una esclavina;
que me n'aniré pel món
a veure si·l trobaria. —
Son pare paga·l barret
i sa mare l'esclavina.
Cent llegües va caminar
sens trobar poble ni vila,

A l'ultim troba una font,
una font d'aigua molt viva,
que set bugaderes hi ha
que pel rei renten camises.
—Bugaderes, Déu les guard.
—Benvinguda, pelegrina.
A fe que me·n sembleu bé
la figura de Maria,
aquella de don Bertran,
que sospira nit i dia:
al quarto la té pintada
i a l'arma la porta escrita.
—Bugadera, no só jo,
que jo mai m'he dit Maria:
ma mare, Tecla me·n deia
quan jo n'era molt petita.
Só filla de pares pobres:
no·s poden guanyar la vida.
Jo me·n só anada pel món
de feina si·n trobaria.
—Quina feina sabeu fer
vós, ermosa pelegrina?
—Sé brodar amb plata i or,
or i plata, si·n tenia.
També sé tallâ i cosir
de la tela bona i fina.—
Allí, al palacio del rei,
de feina prou n'hi avia.
Ja n'arriba an el palau
i n'encontra la regina.
—Linda reina, Déu la guard.
—Benvinguda, pelegrina.

A fe que·m sembleu ben bé
la figura de Maria,
aquella de don Bertran,
que sospira nit i dia:
al quarto la té pintada
i a l'ànima la duu escrita.
— Linda reina, no só jo,
que jo mai m'he dit Maria:
ma mare, Tecla me·n deia
quan jo n'era molt petita.
Só filla de pares pobres:
no·s poden guanyar la vida.
Jo me·n só anada pel món
de feina si·n trobaria.
— Quina feina sabeu fer
vós, ermosa pelegrina?
— Sé brodar amb seda i or,
or i seda, si·n tenia;
i també tallà i cosir
de la tela blanca i fina. —
Ja li dóna, per brodar,
feina per un any i un dia.
Se·n posa a tallà i cosir,
se·n posa a fe una camisa:
en l'un pany hi broda·l sol,
en l'altre·i broda lo dia,
en l'altre·i broda Bertran,
en l'altre la pelegrina.
Quan la regina això veu,
tot seguit s'engelosia.
— Pelegrina, fuig d'aquí:
vés-ten, vés-ten, pelegrina;

que, si·u veia don Bertran,
de tu s'enamoraria.
L'estimada fores tu,
i jo, trista, l'avorrida.
—Regina, me n'aniré:
m'estaré per 'quí escondida. —
Quan don Bertran arribà
demanà mudar camisa.
—Vés-hi, vés-hi tu, criada:
dóna-li aquella camisa. —
Així que Bertran la veu
pregunta qui l'ha cosida.
—Jo l'he cosida, Bertran:
jo l'he tallada i cosida.
—Digueu-me la veritat:
si no, us llevaré la vida.
—Jo l'he brodada, Bertran,
amb aquestes mans tan lindes.
—Ments pel coll, falsa i traidora!
que tal traça no tindries.
—Jo l'he tallada, Bertran:
pelegrina l'ha cosida.
—La pelegrina aont es?
Aont es la meva aimia?
—Pelegrina se n'ha anat,
se n'ha anat per 'quí escondida.
Ja la busca i l'ha trobada
darrera d'una cortina.
—Alça-t, alça-t, mon amor;
alça-t, alça-t, pelegrina:
que tu seràs l'estimada,
i la reina l'avorrida.

LA BUGADA

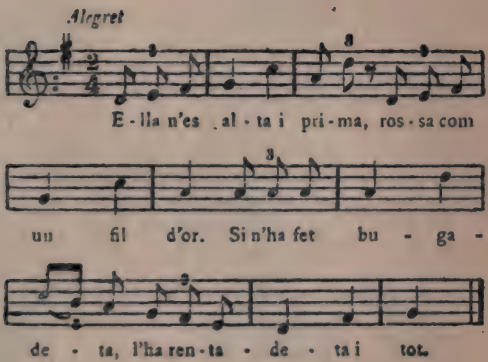

Ella n'es alta i prima,
rossa com un fil d'or.
Si n'ha fet bugadeta,
l'ha rentadeta i tot.
Si la n'ha esbandideta
en un riuet airós,
si la n'ha estenedeta

en un jardí de flors.
Ja la n'ha aixugadeta
en un jardí de flors;
ja la n'ha plegadeta
en una capsa d'or.
Cada plec que ella·n feia
tot són llantos i plors.
Son pare l'escoltava
desde dalt del balcó.
—Què s'es estat, ma filla?
què s'es estat això?
—Prou ho sabeu bé, pare;
prou ho sabeu bé vós,
que me n'aveu donada
a un mal omenot
que me·n fa anâ a la farga
a vendre lleig carbó.
Ai! Si això dura gaire,
jo no·u faré pas, no,
que·n pararé botiga,
i no pas de carbó:
la pararé de roba
de ben gentils colors,
de blanqueta i de grana
que es el color millor.

LA MORT I L'ENAMORAT

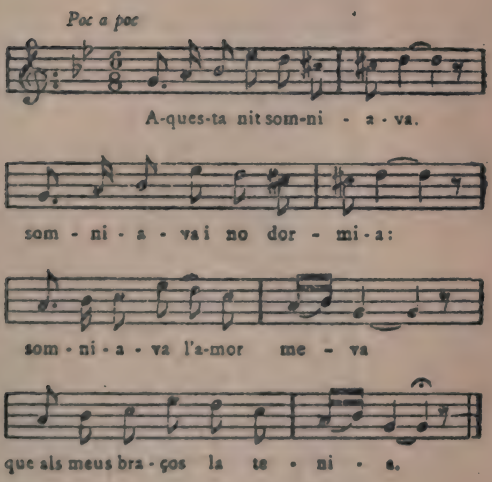

Aquesta nit somniava,
somniava i no dormia:
somniava l'amor meva

que als meus braços la tenia.
Mentres això somniava
una veu me deixondia:
— Jo no só, no, l'amor teva:
só la Mort, que Déu t'envia.
— Ai, Mort trista i rigorosa!
deu-men un dia de vida
per confessâ i combregar
i anar a veure l'aimia! —
A l'instant ja se·n calçava,
a l'instant ja se·n vestia:
se·n va plorant pel carrer
on la seva amor vivia.
Ja·n pega un truc a la porta: —
Baixa a obrir, aimada mia,
que la Mort m'està buscant:
potsê aquí no·m trobaria.
La seva amor, quan el sent,
li respon tot desseguida:
— Ja t'allargaré un cordó,
un cordó de seda fina.
— Si la seda prima n'es,
el cordó se·n trencaria, —
Mentres ell està parlant,
ja veu a la Mort que arriba.
— Vaja, vaja, cavaller,
que l'ora ja està complida. —
Ja s'agafen de les mans
i un camí molt aspre enfilen:
se·n van per una montanya
que no·i ha sinó una ermita.
— Deu lo guard, bon ermità,

ermità d'aquesta ermita.
Si una pregunta li fés,
la resposta no·m daria ?
— Si la pregunta sabés,
jo resposta li ·n faria.
— El qui ·s mor de mal d'amors,
no perd l'ànima, amb la vida?
— Això sí que no·u sé jo:
Déu del Cel li respondria.

LA COMTESSA DE FLORIS

Moderat

La vi - la na se n pas - se - ja a - munt i a vall de sa cam - bra, pen - ti - nant sa ca - be - lle - ra i ren - tant sa er - mo - sa ca - ra.

I

La Vilana se'n passeja
amunt i avall de sa cambra,

pentinant sa cabellera
i rentant sa ermosa cara.
Un serpent de vius colors
al seu davant s'es plantada.
— Ai, valga-m el Déu del Cel,
i la Verge sobirana!
La meva vida s'escursa
la meva vida s'acaba!
— Un rei encantat ne só:
no te m'espantis, Vilana.
Si regalada vols viure,
ne seras tu ma estimada:
seras reina de Castella
i princesa de Granada;
més, si per cas no·u vols ser,
moriras de fil d'espasa.
— Més val onrada morir
que no viure desonrada —
La reina·u va sentir tot
desde la cambra ont estava,
i una crida n'ha fet fer
per tot Sevilla i Granada:
«Tots els cavallers i comtes,
que·i vagin a presentar-se,
i també lo comte Floris;
i aqueat que no·i faci falta.»
Quan arriben a palau
troben la taula parada:
quan ne són a mig dinar
mala vianda·ls han dada.
La reina es la que a tots ells
aixi mateix els hi parla:

— Tots els cavallers i comtes
ne tenen la dòna onrada,
menos el comte de Floris,
que es casat amb la Vilana
— No digueu pas això, reina,
que es onrada la Vilana. —
La reina ja se n'aixeca
per dar-li una bofetada.
— Lo dit ho tinc per ben dit:
no·m desdic de ma paraula. —
Quan el comte sent això,
promptament baixa l'escala.
Mentres davalla alterat,
així mateix ell parlava:
— Quan arribo, ma muller
sempre·m dóna una abraçada. —
La seva muller, que·l sent,
l'espera al peu de l'escala.
— Fuig d'aquí, mala muller!
fuig-me d'aquí, desonrada!
que avui al palau del rei
per culpa teva·m befaven:
que eres la maca del rei
me n'han dit, mentre dinavem
— Si·l rei es el que·u ha dit,
a la veritat faltava.
— Tant si mentia com no,
has de morir de ma espasa.
— Mata-m, comte; més abans
t'haig de dir que estic prenyada,
prenyada de los set mesos,
que es lo que més desitjaves.

—Si per lliurar-te·u has dit,
encar més t'has condemnada.
Moriras ara mateix:
a Déu i als sants encomana-t,
que, si paries un fill,
no fóra jo lo seu pare;
si una filla aguessis tu,
se semblaria a sa mare.
—Mata-m, comte; més abans,
deixa-m demanâ una gracia:
de tres filles que jo tinc,
a la més gran fèu que parli. —
Quan la filla té al davant,
li fa una bona abraçada.
—Filla meva del meu cor!
Ai, filla de mes entranyes!
Quan ton pare m'aurà mort
i m'haurà deslliurat l'ànima,
el meu cap agafaras,
rentaras-lo amb aigua clara:
posa-l dins la tovallola
aquella que jo brodava
quan el meu comte de Floris
per esposa·m demanava.
Quan estigui·l rei dinant
aniras a presentar-l'hi.
Li parlaras com se dèu
parlà amb testes coronades:
que conegui ja amb el dir
que ets filla de mare onrada.

II

— Bon profit vos faci, rei.
— Ben vinguda sies, infanta.
— Aquí ·us vinc a fé un present
de la muller més onrada.
— Destapeu-lo, bona filla;
destapeu-lo vós, infanta.
— Destapeu-lo vós, el rei,
que a mi ·l cor no m'hi abasta. —
Destapa la tovallola:
veu el cap de la Vilana.
— Per lo menut de les dents
aquest cap es de ta mare.
Aquesta mort, qui l'ha feta?
Esta mort, qui·l'ha causada?
— La n'ha causada la reina
i l'ha feta lo meu pare.
— Ton pare ne serà mort
i la reina aparedada;
i després, casant-te amb mi,
seràs reina i respectada.

LA TORNADA DEL PELEGRI

Mogudet

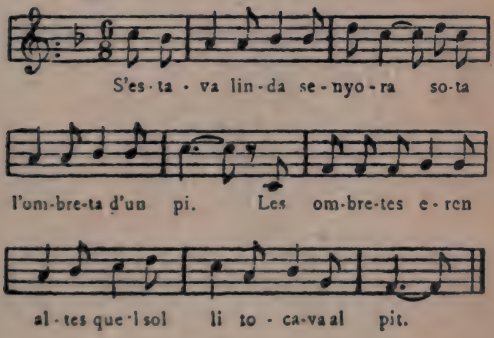

S'estava linda senyora
sota l'ombreta d'un pi.
Les ombretes eren altes,
que·l sol li tocava al pit.
Sota l'ombreta dormia
dormia a tot bell dormir.
Ja·n passava un cavaller:

no la ·n gosa despertí.
Li tira un pom de violes:
al pit les hi va tirí.
Les violes eren fresques:
la senyora ·s despertí.
—Qui es aquest cavaller
que m'ha quitat el dormir?
—No só un cavaller, senyora,
que só un pobre pelegrí
que vinc de terres de França,
i encara de més enlli.
—¿No·m diria ·l cavaller
les noves que·i ha per 'lli?
—Les noves que·us duc, senyora,
se n'es mort un pelegrí.
—No·m diria ·l cavaller
de quin color va vestit?
—Porta la capa d'orlanda
i la valona d'or fi,
i en el cap de la valona
n'hi penja doble satí.
—Ai, trista de mi més trista,
que serà lo meu marit!
¿No·m diria ·l cavaller
quan hi ha d'aquí an allí?
—Cent llegües n'hi ha, senyora;
i, aqueixes, de mal camí.
—Jo·l ne tinc d'anar a veure
més que·n sapiga morir.
—No·i vagi, linda senyora,
que·l seu marit es aquí.

EL PODER DEL CANT

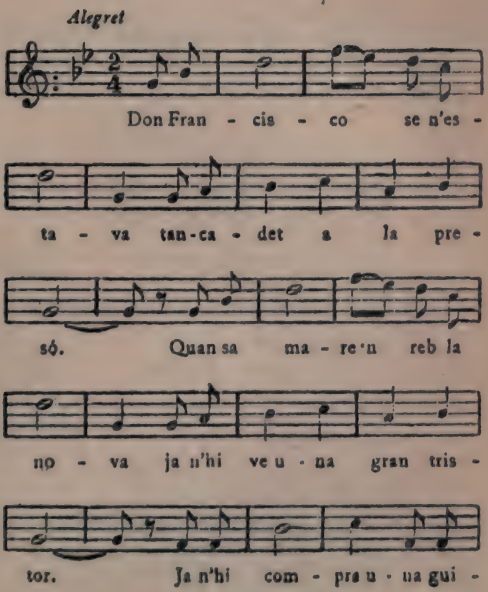

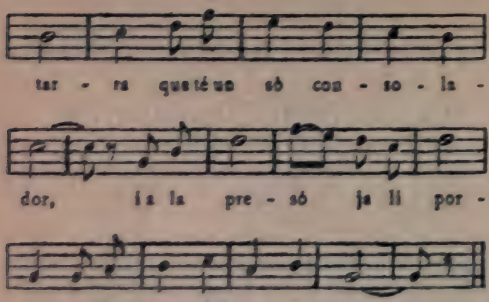

Don Francisco se n'estava
tancadet a la presó.
Quan sa mare ·n reb la nova
ja n'hi ve una gran tristó.
Ja n'hi compra una guitarra
que té un sò consoladò,
i a la presó ja li porta
que la tempri al seu tenò.
—Quan l'aureu a to posada,
cantareu una cançó.
—Quina cantaria, mare?
quina cantaria, jo?
—La que cantava ·l teu pare
a la nit de l'Ascensió. —
Don Francisco la cantava
amb un to enamoradò.
Els aucells, aixi que·l senten,
se paren per sentir·l sò.

Tots els patges de la reina
no saben caminar, no.
La reina s'ho escoltava
desde·l més alt miradó.
Ja pregunta·an els seus patges:
—Qui es aquest cantadó?
—Aquest es el don Francisco
que està tancat en presó. —
Ja respon així la reina:
— Per fill el voldria jo. —
Ja responia l'Infanta:
— Per marit, mare, el vui jo. —
La reina mana als seus patges
que·l treguin de la presó.
La resposta que·ls hi feia
que no se·n vol anar, no;
que no·i ha més galant vida
que estar tancat en presó.

LA LLANTIA DEL REI MORO

No gaire depressa

Pre - cio - sa es i mo - re ne - ta la

Ver-ge de Mont-ser - rat; pre - cio-sa es i mo - re -

ne - ta la Ver - ge de Mont-ser rat. per

sa ga-la-ls au-cells vé - nen de l'al - tra ban-da de

mar. Pre - cio - sa es' i mo - re - ne ta la

Ver - gé de Mont-ser - rat.

Preciosa es i moreneta
la Verge de Montserrat:
per sa gala ·ls aucells vénen
de l'altra banda de mar;
per sa gala tots ells canten
i la de son fill aimat;
per sa gala en la montanya
un altar n'hi té aixecat.
Doscentes cinquanta llantiés
cremen davant de l'altar.
Totes son de plata fina,
menos una que n'hi ha
que es la llantia del rei moro,
que mai l'han vista cremar.
Un dia la van encendre
i un angel del Cel baixà:
— Apagueu aquesta llantia,
si no·l món s'enfonsarà.

PERFIDIA

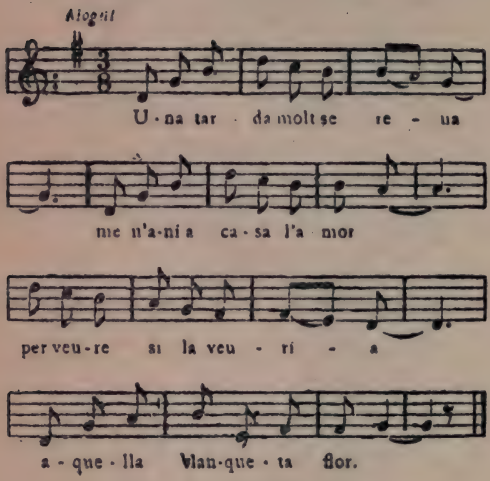

Una tarda molt serena
me n'ani a casa l'amor
per veure si la veuria

aquella blanqueta flor.
Ja la veig a la finestra
que·n llança gran resplendor.
La vaig encontrar soleta,
soleta l'encontri jo.
Ja li dono lo bon dia:
ella no me·l torna, no:
—Diumenge faran ballades,
que n'es la festa major:
prou vos diria, minyona,
si voldrieu ballâ o no. —
A la primera danceta
ja li demano l'amor.
— Jo no·m calço ni·m vesteixo
ni m pentino per a vós.
—Valga-m Déu, galan minyona!
quin parlar més rigorós!
Ni·ls esclaus de Moreria
ne són tant catius com jo! —
A la segona danceta
ja n'hi dono un pom de flors.
Ja les prenc i les olora,
i·n llaça un sospir molt gros.
A la tercera danceta
ja n'hi demano l'amor:
— Preneu-vos-la, galant jove,
que n'es vostra i de mi no.

DARIDETA

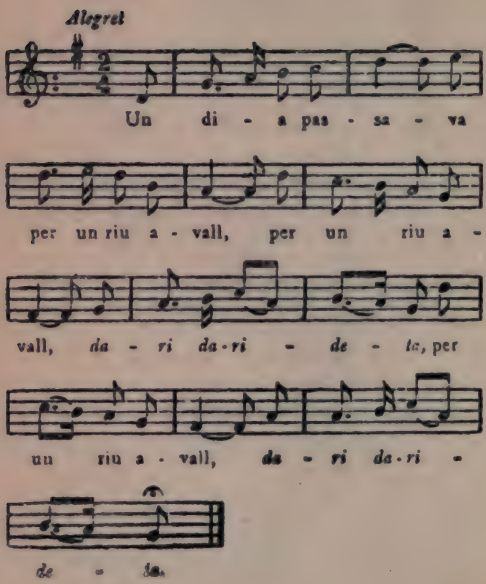
Alegret
Un di - a pas - sa - va
per un riu a - vall, per un riu a -
vall, da - ri da - ri - de - ta, per
un riu a - vall, da - ri da - ri -
de - ta.

Un dia passava
per un riu avall,
per un riu avall,
darideta,
per un riu avall.

Encontra una dama:
rentava galan,
darideta,
rentava galan.

Ja li diu: — Vós, jove:
on teniu l'aimant?
— El tinc a la guerra,
soldat de cavall.
— No·i es, a la guerra,
que·l teniu davant. —
Ella ja se·l mira:
— No·l conec per tal. —
Ne plega la roba:
se·n torna a l'ostal.
Ne truca a la porta
un jove galant.
— Caritat, senyora,
per un passatjant.
— Vés a dalt, ma filla:
baixa-li pa blanc.
— No es això, senyora,
lo que·us demanam:
el camí de Lleida
o·l de Portugal.
— Vés, filla, acompanya-l'

vés fins al portal. —
Quan es fòra vila,
ja puja a cavall.
Mira l'atrevida
s'ha passat avant.
— Mira, l'atrevida!
S'ha passat avant!
— Adéu, pare i mare
i tots mos germans!
M'haguessiu casada
al complir quinze anys,
ara no·m veurieu
amb un passatjant.
— No só lo que·us sembla,
que só general,
general d'exèrcit,
mariscal de camp.

LA TUIES

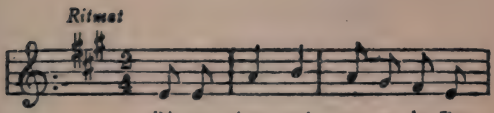

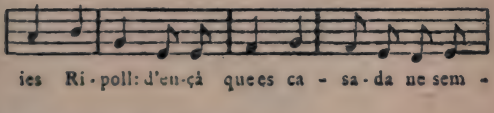

Bé sabeu qui era
la Tuies Ripoll:
d'ençà que es casada
ne sembla un tiboll.

Quan jo la vaig veure
la vaig concertar:
a les meves ordres
n'avia d'estar.

Ja li dono una onça:
· Vés-la a canviar,
i cols i verdura
me·n podras portar. —

Les cols les duu a carros,
a piles el pa;
i·m diu, quan la renyo,
que s'ho menjarà.

La trobo, un cap-vespre,
amb el cor dormit.
Li vaig dir: —Tuietes,
te·n pots anâ al llit. —

Aquestes paraules
ella va escoltar,
i agafa·l llum d'oli
i al llit se·n va anar.

A les set me llevo
i esmorso a les nou,
i encara la trobo
roncant com un bou.

Li vaig dir: — Tuietes:
que no has prou dormit?
—Com no·m diu que·m llevi,
encara m'hi estic. —

Li dono un cigarro
que me l'encengués,

i el tira a les brases
sense més ni més.

I, quan li pregunto
si l'avia encès:
— Tirat l'he a les brases
i no l'he vist més.

LA FALGUERA

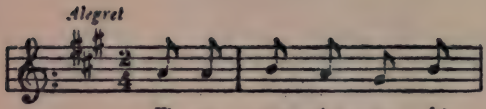
Alegret
El pa - re·n té u - na fal -

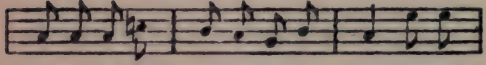
gue - ra: me l'ha do - na-da a se - gar. De tant

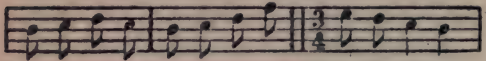
pe - ti - te - ta que e-ra, promp-te ne va re-bro -

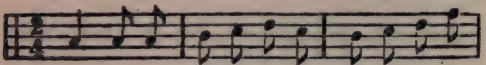
tar. A la fal-gue - ra, ni - ne-tes; a la

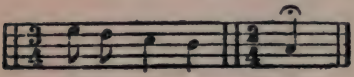
fal-gue - ra, a se - gar.

El pare ·n té una falguera:
me l'ha donada a segar.
De tant petiteta que era,
prompte ne va rebrotar.

A la falguera, ninetes;
a la falguera, a segar
Vaja, a la falguera, nines;
a la falguera, a segar:
mentre la falguera brota,
el meu pare ·m vol casar
— Una cosa ·us vui dir, pare,
i una altra ·us vui explicar:
ni per béns ni per riqueses
un mal vell me volgueu dar.
Dèu-me un jove sense barba:
si no·n té, ja ·n posarà.
Un jove anirà a la guerra,
i un mal vell no·i podrà anar.
Un mal vell s'estarà a casa:
farà sinó rondinar.
Ne pendrà un bastó d'alsina
i un altre d'avellanar,
ne pendrà un bastó de roure,
i amb ells m'apalliçarà:
tres o quatre cada dia,
molt bé s'hi coneixerà. —

A la falguera, ninetes;
a la falguera, a segar.

EL GAÑIVET DE DOS TALLS

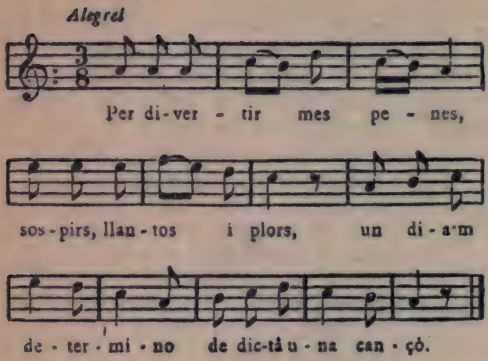

Per divertir mes penes,
sospirs, llantos i plors,
un dia·m determino
de dictâ una cançó
sobres d'una donzellà
i del que m'ha passat:
cregueu que mor en vida
qui viu enamorat.

Jo no·us-e la nomeno
per què no li sé·l nom:
la terra que ella abita,
vora ·l Salt de Colom.
Ditxa de pare i mare,
de germans i parents,
dintre d'aquell llinatge
s'hi crii un tal clavell.
Els traginers que passen,
passen pel camí ral,
pel camí de Cardona,
quan van a buscar sal.
Ja la senten que canta:
no·s cansen d'escoltar,
que·n sembla la sirena
quan canta dintre ·l mar.
Que si me·n caso amb ella
els meus no·i vénen bé:
volen treure-m de casa
i no·m volen dar re.
Un dia, a casa seva,
prou me·n puc recordar,
que erem per Carnestoltes,
lo que a mi·m va passar.
Jo, conversant amb ella,
ja vareig plegar tard:
quan vaig arribà a casa
trobo ·l pare enfadat.
D'enfadat, si n'estava,
que·m volia pegar:
la trista de la mare
s'afanyava a plorar.

M'acut a la memoria
en aquella ocasió:
als peus me li agenollo,
li demano perdó.
— Perdoneu-me, el meu pare,
si jo ·us he agraviat,
que·l tractar més amb ella
per mi ja està acabat.
Lo que no·l fet fins ara
ja m'he reconegut:
jo avia viscut cego
tota ma joventut.
Ara he cobrat la vista
sens fer-me cap remei,
que, encara que la vegi,
ja se fer com-aquell.
Ara la tracta un altre
que fa de cisteller:
fa coves i cistelles,
que l'aigua no s'hi té.
Ella ·s pensa casar-s'hi,
que així m'ho van dí a mí,
que li porta les canyes
i els vimets per teixí.
A mi no m'acomoda
ganivet de dos talls,
que, si no anava alerta,
m'hi podria fer mal.

EL PRESUMIT

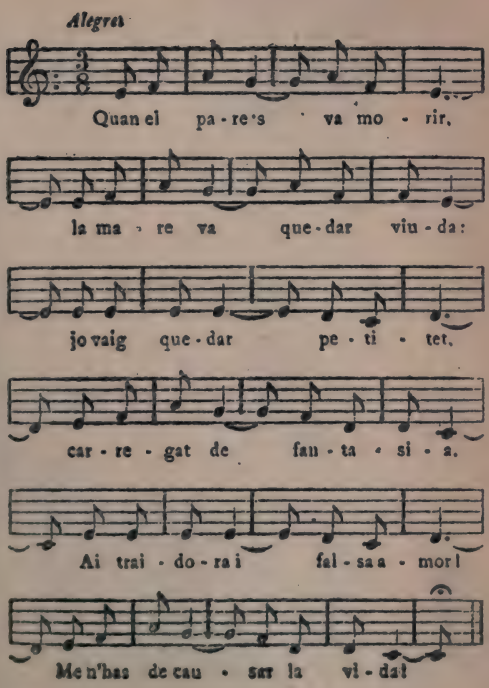
Alegre
Quan el pa - re·s va mo - rir,
la ma - re va que - dar viu - da:
jo vaig que - dar pe - ti - tet,
car - re - gat de fan - ta - si - a.
Ai trai - do - ra i fal - sa a - mor!
Me n'has de cau - sar la vi - dat

Quan el pare·s va morir,
la mare va quedar viuda:
jo vaig quedar petitet,
carregat de fantasia.

—Ai traidora i falsa amor!
Me n'has de causar la vida!

Avia de posseir béns,
els que·l pare posseïa.
No tenia enteniment:
m'he dat a la bona vida:
vinguen fires i aplecs,
que per mi res hi valia.
Ja me·n van encarregar
a una tia que tenia.
Me·n feia anar ben vestit
a la moda que corria:
sabatetes amb talons,
mitjetes de seda fina,
calces de vellut refi
i ermilla d'escarlatina;
capa de vintiquatret:
de vellut ne són les gires;
barret a la decantada;
més trincant que·l sol del dia.
No·i ha fires, no·i ha aplecs
que jo no·i doni una vista.
Les noies, quan a mi·m veuen,
ja·n queden embadalides.
Agués cregut pare i mare
i els parents que bé·m vollen,

·no·m veuria amb els treballs
que ara ·m veig avui al dia
anâ a morí a un ospital,
tant que jo ja m'ho temia!
Ja vénen els cirurgians
tres vegades cada dia,
traient-se mofes de mí,
dient si les coneixeria
les d'enagos amb serrell
i aquelles cares tant fines!·

—Ai traidora i falsa amor!
Me n'has de causar la vida

ELS BALLAIRES DINTRE UN SAC

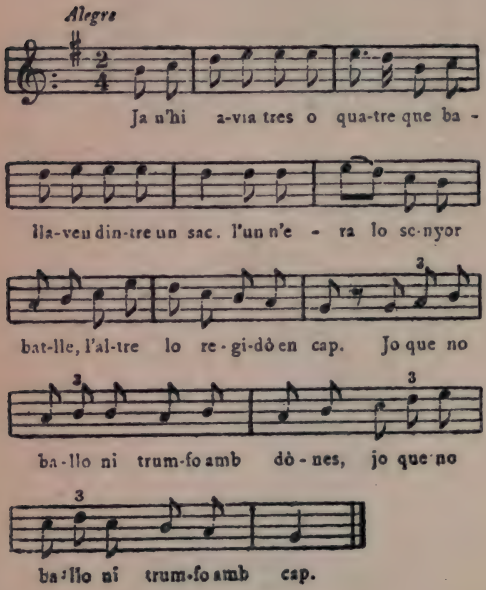

Ja n'hi avia tres o quatre
que ballaven dintre un sac:
l'un n'era lo senyor batlle,
l'altre lo regidô en cap...
Jo que no ballo ni trumfo amb dònes,
jo que no ballo ni trumfo amb cap.
... l'altre n'era lo vicari,
que dançava més que cap.
Ja n'ha vingut el dimoni
i se n'ha emportat el sac.
Jo que no ballo ni trumfo amb dònes,
jo que no ballo ni trumfo amb cap.

SÓ PATIT SET I CALOR

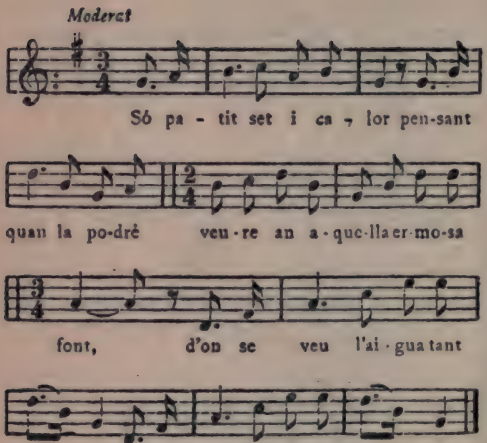

Só patit set i calor
pensant quan la podré veure
an aquella ermosa font,

d'ont se beu l'aigua tant bella.
Só perduda la salut:
no la puc cobrar sens ella.
Esteu atents i oireu:
tot serà alabances d'ella.
Té lo front blanc i espaiós,
la cara fresca i alegre,
i amorosa en el pàrlar
com ho tenen les donzelles.
Que la sort bé m'ha tocat
d'haver-men d'anâ a la guerra,
a l'espai de Camp-rodó,
per defensa de la terra.
El meu cor sempre m'ho diu,
el meu cor sempre m'ho deia:
—Ai, que te la casaran
o la trobaras promesa! —
Tant bon punt he estat aquí,
prompte l'he anada a veure:
ja l'he trobada a la font
que prenia l'aigua freda.
Jo li dic. —Déu me la guard,
rosa de la primavera. —
Ella no·m torna raó,
pensant que era més cortesa.
—Ara jo m'explicaré
amb els ulls baixos a terra.
Perdoneu-me, jovenet,
que jo ara só promesa,
perquè ·ls meus pares ho han fet
sense demanâ-m llicencia:
per no trencà·ls manaments,

jo só estada obedienta. —
Quan el meu cor ha sentit
una nova tant dolenta,
ferit del mal de l'amor,
esmortuït, cau a terra:
—Cent escuts m'has de costar,
tant com tinc m'has de fer perdre,
la vida m'has d'acabar,
i ara·m dónes la sentencia.
Amoretà, dô-m la mà;
dô-m la mà, tu, amoreta:
si a la terra no·ns veiem,
dalt del Cel nos poguem veure:
viudeta t'esperaré
si no·t puc haver donzella. —
A l'espai d'un any i mig
la donzella ja es viudeta.
Ja li van envlâ a dir,
an en Josep Albareda
de la vila de Ripoll,
si·s volia casâ amb ella.
Li van escriure·l dissabte,
i ell ja va venì·l diumenge:
els papers els varen fer
i els van cloure·l dimars vespre.

LA MARIA ERMOSA

No massa depressa

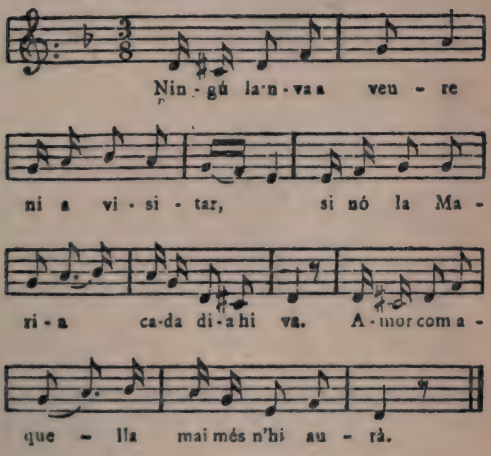

Ningú la·n va a veure
ni a visitâ,
sinó la Maria
cada dia·i va.

Amor com aquella
mai més n'hi aurà.

A l'entrant del quarto:
— Francisco: com va?
— Pera mi, Maria,
molt malament va:
tinc un fret i febre
que·m cuida matâ. —
Ara ve·l dilluns:
el metge ja·i va;
ara ve·l dimars:
s'ha de confessâ;
ara ve·l dimecres:
s'ha de combregâ;
ara ve·l dijous:
s'ha d'estremunciâ;
ara ve·l divendres:
Francisco finà;
ara ve·l dissabte:
Francisco a enterrà;
ara ve·l diumenge:
ballades n'hi ha:
la Maria ermosa
també se n'hi va.
Un jove aixerit
ja la·n va a buscâ:
ella gira cara
i·s posa a plorâ.

— Amor com aquell
mai més n'hi aurà.

ELS FADRINS DE SANT CUGAT

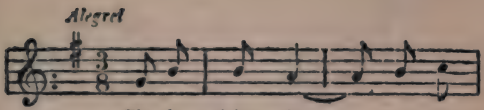

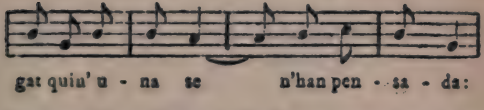

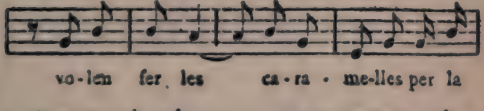

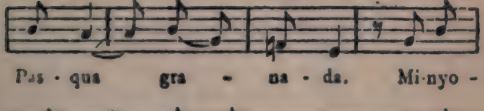

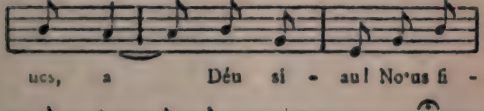

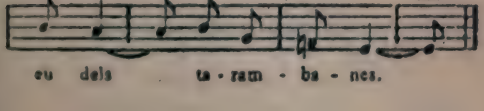

Els fadrins de Sant Cugat
quin' una se n'han pensada:
volen fer les caramelles
per a la Pasqua granada.

—Minyones, adeussiau!
No·us fieu dels tarambanes.

El batlle diu que no·u vol
perquè no s'acostumava.
Els fadrins ne són valents:
passen avant la batalla:
ja roden tota la nit
de la una porta a l'altra.
El batlle s'estava al llit
que tot això s'escoltava.
Al sent demà dematí
les bulles ja se plegaven,
i a la porta de l'iglesia
els batlle ja·ls esperava.
Els lliga de dos en dos:
dalt del castell els pujava.
El castell no era prou fort,
que·ls forrellats sorollaven.
—Si d'aquí voleu eixir
heu de gratà-us la butxaca:
vosaltres aplegueu ous,
jo aplego pessetes blanques:
per a mi n'es estat poc,
per vosaltres ha estat massa.

—Minyones, adeussiau!
No·us fieu dels tarambanes.

LA PASTORA

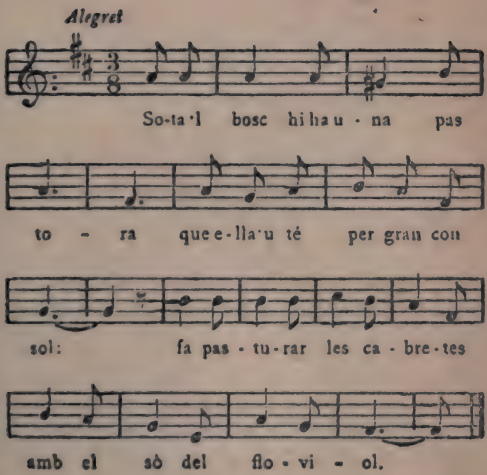

Sota ·l bosc hi ha una pastora
que ella ·u té per gran consol:
fa pasturar les cabretes

amb el sò del fluviol.
Té mirada carinyosa
i un cabell com un fil d'or,
i al mig de la seva cara
n'hi porta pintat el sol.
De bona matinadeta
molts ne té de miradors:
l'un n'hi diu papelloneta,
l'altre garlanda de flors.
Jo n'hi dic: «— Rica pastora,
mirada de serafí,
que amb les teves amoretes
el meu cor me fas glatí.»
I ella, més per a alegrar-me,
dóna un cop de fluviol:
fa acudir papellonetes
calandries i rossinyols.

MARIAGNA

Poc a poc

El mal del a - mor es mal de mi -

gra - nya, que jo·u sé per

mi de quan fes - te - ja - va; que

jo·u sé per mi de quan fes - te - ja - va.

El mal de l'amor
es mal de migranya,
que jo·u sé per mi
de quan festejava.

Festegí molt temps
una Mariagna
que de voluntat
jo prou li·n portava.
Ella també a mi,
ja·s veu a la clara:
les claus del meu cor
ella les portava,
que les hi vaig dar
una matinada
anant a la font,
a la font del Carme.
Un dia vaig anar
fer-li una tocada
amb dos fluviols
i una guitarra.
Ja·u ha tot tancat,
portes i *ventanes*,
sinó un finestró
per a despertar-la·n.
Li·n tiro pedretes
per a despertar-la·n.
Ella me·n fa·l sort
com si fos un lladre
que volgués robar
els béns de sa casa
o potser les joies
que ella·n té guardades.
Jo no vull els béns
ni res de sa casa,
que lo que vull jo
es la Mariagna.

LA MORT

Moderat

Des - per - teu - vos don - ze -

lle-tes, que ja n'a-veu prou dor - mit: a - ra

n'ha arri - ba - da l'o - ra, l'o - ra que a - veu de mo -

rir. Fuig - me d'a-qui, cu - ca

fe - ra: no me'n do - nis tal es - pant,

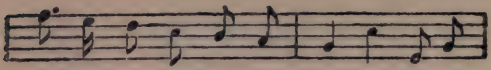

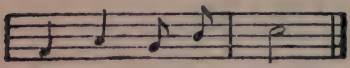

Desperteu-vos, donzelletes,
que ja n'aveu prou dormit:
ara n'ha arribada l'ora,
l'ora que aveu de morir.
—Fulg-me d'aquí, cuca fera:
no me·n donis tal espant,
que jo porto la bandera
de les nines principals.
— Donzelleta: só la Mort,
si mai l'heu vista pintada.
— La Mort pintada bé·s veu,
però no matant com fèu.
Aon tal vos heu posada?
Mata·l meu pare, que es vell;
a la mare després d'ell.
— Al teu pare i a ta mare
l'ora no·ls es arribada:
quan arribada serà,
a mi vindran a parà.
— Valga-m Déu! que sou crudell
Tingau pietat de mi!
Que un arbre sense fer fruit

aixís agi de morl!
Jo podria esser casada,
posada amb el bé del món:
els comtes me n'han aimada,
per muller m'han demanada,
i ara la Mort m'ha citada
per anar no sé aon.
— No t'espantis, donzelleta,
ja que tu aniras a un lloc
que no·i ets estada mai:
a l'infern seras per sempre:
grans sorolls ne sentiras.

EL SASTRE

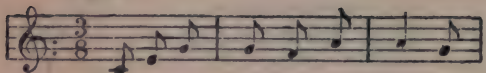
Alegret
A - cí n'hi a - vi - a un sas - tre

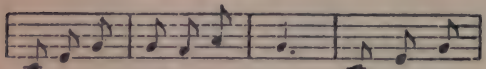
que n tor-na va de cu - sir: se n'en-con -

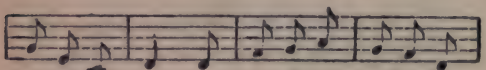
tri tres ni - ne - tes a la vo - ra del ca -

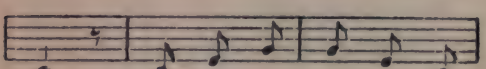
mí, Com pa - nys a de ni -

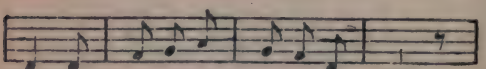
ne - tes no vindran mai més amb mí.

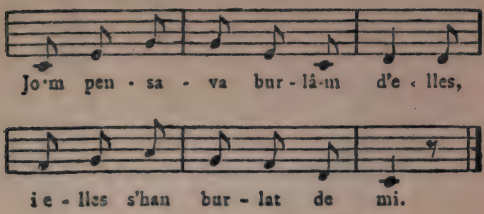

Ací n'hi avia un sastre
que·n tornava de cosí.
Si n'encontri tres ninetes
a la vora del camí. *

Companyia de ninetes
no vindran mai més amb mi.
Jo·m pensava burlá-m d'elles,
i elles s'han burlat de mi.

—Voldrieu venir, ninetes,
una oreta i mitja amb mi?
—Ai sí, per cert, el bon sastre!
cap allà volem veni.
Quan ne pujen la pujada
se les comencen de dí.
Ja li·n desfeien les calses:
les hi penjen dalt d'un pi.
Amb una espardenya blanca

* Totes les estrofes d'aquesta cançó comencen amb el 3.r y 4.t vers de l'anterior.

les hi feien esclafi.
L'en tiren en una rasa
que s'hi pensava morí.
Reclamava sants i santes:
Gloriós Sant Pelegrí!
que si puc sortir d'aquesta
una missa faré dir
Ja mentre·ls treballs passava
son germà passa per 'lli:
—No·m pensava que tu, sastre,
te·n deixessis arrendi
per dugues o tres ninetes
a la vora del camí

EL POMERET

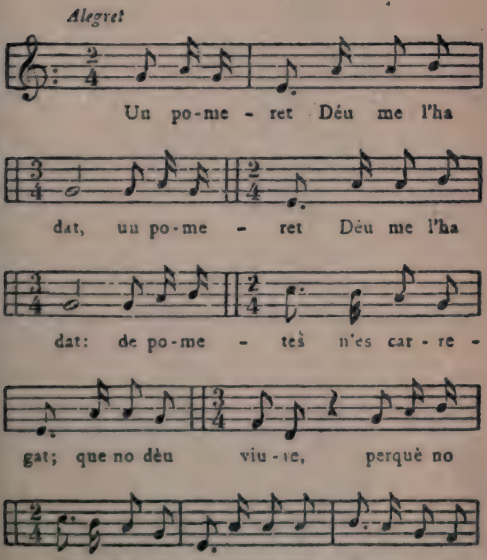
Alegret
Un po-me - ret Déu me l'ha
dat, un po-me - ret Déu me l'ha
dat: de po-me - teà n'es car - re -
gat; que no dèu viu - re, perquè no
sab de ben ai - mà; que no viu - rà, que no viu -

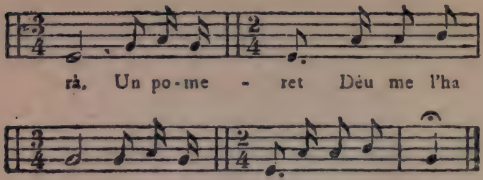

Un pomeret Déu me l'ha dat:
de pometes n'es carregat;
que no dèu viure,
perquè no sab de ben aimà;
que no viurà, que no viurà.
De pometes n'es carregat:
de vermelletes la meitat;
que no dèu viure, etc.
De vermelletes la meitat
i de groguetes l'altra part;
que no dèu viure, etc.
I de groguetes l'altra part:
un aucellet s'hi ha posat;
que no dèu viure, etc.
Un aucellet s'hi ha posat:
de les aletes n'es daurat;
que no dèu viure, etc.
De les aletes n'es daurat:
un caçador li ha apuntat;
que no dèu viure, etc.
Un caçador li ha apuntat.
—Ai, caçador! No m tiris pas;

que no pot viure, etc.
—Al, caçador! No·m tiris pas,
que del rei só l'enamorat;
que no pot viure, etc.
—Jo menjo i bec en el seu plat,
i també dormo al seu costat;—
que no pot viure,
perquè no sab de ben aimà;
que no viurà, que no viurà.

BACH DE RODA

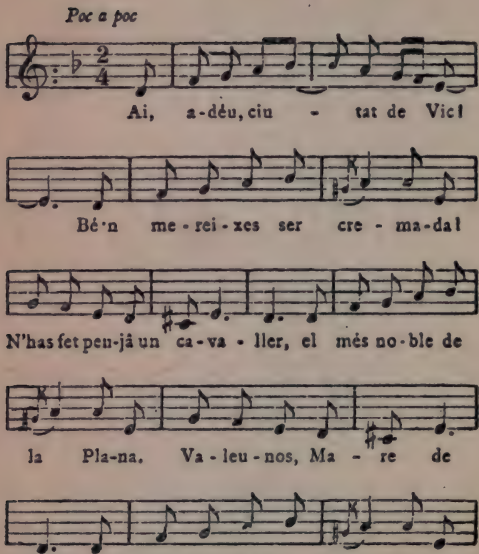
Poc a poc
Ai, a-déu, ciu - tat de Vic!
Bé·n me-rei-xes ser cre - ma-da!
N'has fet pen-jà un ca-va - ller, el més no-ble de
la Pla-na. Va-leu-nos, Ma - re de
Déu, la del Ro-sè i la del Car-me,

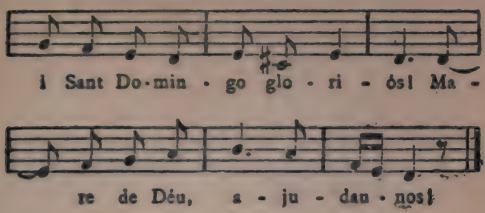

Ai, adéu, ciutat de Vic!
Bé·n mereixes ser cremada!
N'has fet penjà un cavaller,
el més noble de la Plana,
que per nom li diuen Bach
i al terme de Roda estava.

Valeu-nos, Mare de Déu,
la del Rosè i la del Carme,
i Sant Domingo glorióst
Mare de Déu, ajudau-nos!

A nou ores de la nit
el destacament marxava.
Se·n van dret al Colom-gros:
al terme de Roda estava.
Quan n'arribaven allí,
ells a la porta trucaven.
—Està aquí un cavaller?
Voluntaris el demanen.
—No està aquí aquest cavaller:
al Mas-nou de Roda estava. —

Quan ne foren en el Mas,
allí a la porta trucaven.
—Està aquí un cavaller?
Voluntaris el demanen.
—No està aquí aquest cavaller,
que al Torrent té la posada.—
Quan ne foren al Torrent,
allà a la porta trucaven.
—Dieu an el Bach que surti,
que·l Vallfogona ·l demana.
—Déu los guard, els meus amics:
benvinguts sigueu vosaltres.
—No som, no, els vostres amics:
ben contraris vos som ara.—
Quan en Bach va sentí això,
—Trist de mi! Penjat som ara.—
Tant prompte com va sê a baix,
fortament l'agarrotaven,
i a la cua del cavall
ciutat de Vic el portaven.
Quan a Vic el van tenir
la sentencia li dictaven.
—Anem a avisâ ·l domer,
el domer de Santa Clara,
que vingui a confessâ en Bach,
que sigui al peu de l'escala.
Aneu a avisâ ·ls fusters,
fusters i mestres de cases,
que vagin a fer les forques
al cap de les Davallades.—
El domer fa de resposta
que·l seu cor no li bastava.

Ne responen els fusters
que no tenen fusta obrada.
Va respondre·l general:
— Farem aterrar les cases. —
Espatllen molts candeleros,
també les llanties de plata.
Ja respongué lo Noi-Ros:
— No·i aurà prou fusta encara. —
Ja·n respongué·l Xirinola:
— Veniu-ne a buscar a casa,
que tanta com n'hi aurà
tota serà per vosaltres. —
Van a visità·l domer,
domer de les Davallades,
que vingui a confessâ en Bach,
que la vida se li acaba.
Ja·n varen fer unes crides
que tots els portals se tanquin.
Quan els portals són tancats
el perdó ja n'arribava.
Ja l'emprenen, i el lliguen
i a la forca l'en portaven.
Quan es al peu de la forca
ja·n va dir aquestes paraules:
— Del que·t suplic, general,
si·m daras terra sagrada.
— No te n'espantis, no, Bach,
que ja te·n serà donada. —
Quan es a dalt de la forca
treu una capsa de plata:
diu que la facin a mans
del pare Ramon del Carme.

—Ell era·l meu confessor.
la tindrà per recordança.
A mi no·m raca·l morir
ni·l ser la mort afrontada,
sinó tres filles que tinc:
totes tres són encartades
i no poder-les deixar
totes tres emmaridades!—
Les tres filles que tenia
als peus se li agenollàven.
—Aixequeu-s, les meves filles:
de Déu sigau perdonades.
No·m maten per ser traidor,
ni tampoc per ser cap lladre.
sinó perquè he volgut dir
que visqués tota ma patria!

EL ROSSINYOL

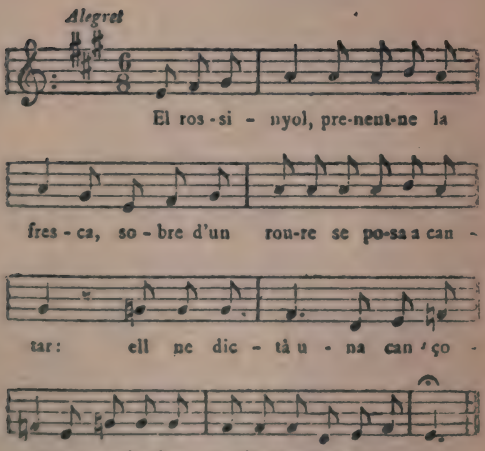

El rossinyol, prenent-ne la fresca,
sobre d'un roure se posa a cantar:
ell ne dictà una cançoneta

per les donzelles poder-ne alegrar.
El rossinyol, a la primavera,
canta, s'alegra i fa niu tot sol:
sempre se·l fa al cimet d'una branca,
que no l'alcança aquell qui ·l vol.
Si ·l rossinyol allí molestar-lo
algú intenta, com solem dí,
luego ·ls canta la seva amoreta
i, repetint-la, els diu així:
— Vós, donzelleta, que anau a la plaça
i una cistella de flors ne portau:
vostres mirades pera mi són falses,
i al rossinyol vós no l'enganyau. —
Quan són promesos, de cop són entesos:
l'afició luego ·ls farà casar:
el rossinyol, amb aquella alegria,
antes de dia se posa a cantar.
Quan són casats, els primers vuit dies
tot norabones i tot són consols:
el rossinyol, amb aquella alegria,
sempre vos canta aquell sò tant dolç.
Antes d'un any de fetes les bodes
tot són sospirs, llantos i plors:
el rossinyol, amb tota la pausa,
vos anuncía sereu més de dos.
Ditxós el pare i també la mare!
Que Déu els dô un bon ereuet!
El rossinyol, amb tota canturia,
sempre vos diu: — Guardeu-lo del fret. —
I si ·l marit ne porta bon sangro,
quan la partera ·l va alletant
mata gallina i li porta recapte,

i amb el caldo se va reforçant.
Si ell ne té vicis, quina desgracia!
sovint la tusta amb el bastó.
El rossinyol, de dalt de la branca,
luego·ls canta: — Aquí no·i só jo. —.
Si ella té sogra i es mostatxuda,
si es iracunda, quina aflicció!
El rossinyol ja se·ls-e contempla.
i no·ls hi canta dolça cançó.
Si en Cota-blanca allí se barreja,
seguit no·i falta desunió:
el rossinyol, a l'apuntâ·l dia,
canta l'aurora i·s riu d'això.
Molt a menut segueix els seus passos
per saber qui tracta amb afició:
el rossinyol d'això sempre·s burla
i pren la rosada amb son bon to.
Si l'experimenta, quina desgracia!
tota alegria mor amb allò.
El rossinyol, amb sa melodia,
canta amb gran pena: — Que Déu els perdô! —
Qui no té culpa, tot això paga:
es la familia amb viu dolô.
El rossinyol molt bé vos avisa
i amb melodia alaba·l Senyô.
El rossinyol per a totom canta
i més alaba an els bons casats;
i an els que sou alxís, al contrari,
sempre vos canta desgraciats.

TAULA

	Pags.
L'esquerpa	5
L'enramada	9
La venjança	11
Sant Magí	14
El bou i la mula	16
La cita	19
El Pastoret	21
La filla perduda	23
L enuig de Sant Josep	26
La prometença	28
La carta de navegar	30
L'Infanta	34
La Comtessa	38
La filla del rei	41
Caramelles	45
La presó del rei de França	48
Don Bertran i donya Maria	50
La bugada	55
La mort i l'enamorat	57
La comtessa de Floria	60
La tornada del Pelegrí	65

Pags.

El poder del cant. 67
La llantia del rei moro 70
Perfidia 72
Darideta. 74
La Tuies. 77
La Falguera. 80
El ganivet de dos talls 82
El presumit. 85
Els ballaires dintre un sac. 88
Só patit set i calor 90
La Maria ermosa. 93
Els fadrins de Sant Cugat. 95
La Pastora. 97
Marlagna. 99
La Mort. 101
El Sastre. 104
El pomeret. 107
Bach de Roda. 110
El Rossinyol 115

30 CANÇONS POPULARS CATALANES

D'aquesta obra s'ha fet un tiratge especial
de 50 exemplars en paper satinat

Adolf Carma

30 Cançons Populars Catalanes

Aplegades per ADOLF CARRERA

(QUARTA SERIE)

BARCELONA

BIBLIOTECA POPULAR DE L'AVENÇ

1916

Tip. L'Avenç : Rambla de Catalunya, 24

QUATRE MOTS DE BIOGRAFÍA

SEMPRE mes recordaré amb goig inefable aquella tarda daurada d'un diumenge d'octubre en el seminari de La Seu en què vaig entrar en relació i franca amistat amb el dolç company que tots plorem. Ens coneixíem del curs anterior, mes no havíem parlat cap vegada; en aquell any, o sigui en el curs de 1909 a 1910, ell havía passat del col·legi al seminari per haver entrat al primer any de teología. Feia pocs dies que Mn. Brisa (amb qui tinc l'honor de compartir la tasca plaent, si bé que dolorosa, d'homenatjar l'amic desaparegut) m'havía innovat de què havía feta coneixença amb l'Adolf Carrera, en ocasió de concórrer tots dos als assaigs de la funció teatral que s'estava preparant per a re-

presentar durant les properes fèstes de Tots Sants. Aprofitaven les estones que els deixava lliures la tasca de l'assaig (un i altre s'havíen encarregat d'un paper en la representació escènica) per a parlar d'afers literaris, en lo qual l'Adolf Carrera donava palesa mostra de la seva il·lustració gens comuna. Aiximateix un altre seminarista, als ulls del qual l'Adolf era quelcom misteriosament agradable, m'enterava de la seva afició en fer arreplega del nostre lèxic, ponderant-me entusiàsticament la seva intensa amor a tot lo català. Realment, la troballa que se m'ofería era per a mi completament insospitada; es tractava d'un jovincel, qui, malgrat l'ambient, respirava a ple pulmó les aures sanitoses de la nostra renaixença.

En la mig-diada d'aquell diumenge, passejant amb l'amic Brisa en l'ample i senyorial claustre que fa testera al pati del seminari, escometérem el novell company, qui, segons tenía per costum, s'encaminava a una de les aules a tocar el piano. No cal dir que la nostra primera sentada fou digne començament de les

moltes que sense interrupció s'anaren succeint; sols tinc d'afegir que aquell mateix dia la meva biblioteca de llibres catalans entrava tota sencera dintre el calaix de la taula d'estudi de nostre amic. Des d'aquell instant la nostra coral amistat quedava afermada, rebent ell afectuosa acollida dintre la colla dels ribatans.

L'Adolf, com a bon muntanyenc (amb tot i que la seva elegant i esvelta figura semblava delatar un anyívol ciutadà de terra baixa), no es prodigava massa en el parlar. Era, abans, un esperit observador, estudiós, reflexiu... Fruía d'estar sol, i era molt aficionat a la lectura, a la que dedicava moltes estones lliures destinades a l'esbargiment; aprofitant, aximateix, les hores de recreació, i fins moltes vegades les del passeig, per a practicar-se més i més en l'execució musical. Se comportava sempre amb notable serietat, i, no obstant, en les estones de gatzara sabía fer admirablement el seu paper, aconseguint atraure's l'interès i simpatía dels circumstants amb els seus acudits sempre acertats i ses entremaliadures

plenes d'ironía. El seu caràcter, una mica fret i indiferent, fruit més aviat de les circumstancies del moment que d'altra cosa, l'inclinava algún tant al pessimisme. Amb tot, les seves altes qualitats d'intelligencia i voluntat, enrobustides per la força latent d'arrelades conviccions, li permetíen eixir-se airosament dels contratemps que les miseries de la vida podíen acumular-li.

En les nostres amicals conversades, sobretot en les hores del passeig, l'Adolf no podía faltar-hi. En aquell sagrat racer de les nostres il·lusions i entusiasmes eren comentades les migrades noves que ens ofería l'ensopida actualitat, i quasi sempre, per espolsar-nos aital regust de prosaïsme, les empreníem amatents sobre assumptes de caràcter literari o científic, i canviàvem impressions sobre els treballs dels nostres caporals que havíem llegit o teníem en vies de lectura. La intervenció del nostre amic, sempre escaient i atractiva, captivava sovint la nostra atenció. La seva vasta il·lustració li permetía donar raó de moltes coses, i la seva cons-

tant afició a la música, per la qual reunía excel·lents condicions, li confería certa originalitat molt agradable per a nosaltres.

Tenía indiscutiblement temperament d'artista; des de molt jove s'havía distingit en la composició musical, en la qual havía fet progressos admirables, revelantse compositor de força i de caràcter que, a son degut temps, hauría pogut figurar dignament al costat dels millors entre els nostres clergues compositors. Sempre recordaré amb emoció els inicis de la seva carrera musical que ens havía referit alguna vegada. ¡Amb quin heroïsme hagué de lluitar per a combatre els inevitables contratemps de la vida que s'oposaven als impulsos de sa vocació irresistible!

Ben aviat aconseguí posseir una envejable cultura musical. Coneixía a meravella les pesses principals dels nostres millors artistes, i estava aiximateix al corrent de les més importants publicacions dels nostres musicògrafs.

Manifestà ben aviat la seva predilecció per les cançons populars. Aquests bells

exemplars de nostra ingenua poesía el teníen verament encisat.

¡Amb quin fervor ell aimava les nostres cançons tan amarades de sentiment i rublertes de l'odorant perfum de l'amor a la patria!

Amb alguns companys havíem anat aplegant, en època de vacances, al santuari de Nuria, un nombre ben regular de cançons populars catalanes, les quals esperaven una mà intel·ligent que les revisés per a oferir-les algun dia a la publicació. No cal dir amb quin entusiasme el nostre amic s'encarregà de semblant tasca; essent aquest petit recull com el germe de la col·lecció que féu créixer amb activitat incansable. Potser passaven d'un centenar les que tenía aplegades i anava preparant, quan el sorprengué la mort traidora. Avui sols hem pogut disposar, per a la publicació, de la petita part que formen el present volum dedicat a sa memoria.

Ressenyaríem detingudament la seva tasca literaria si la manca d'espai no ens ho privés. En ella, no menys que en els estudis musicals, el nostre amic sabé dis-

tingir-se. Pel maig de 1913 obtingué un premi en els *Jocs Florals* de Lleida, amb un remarcable treball en prosa intitulat *Aires Vells* : lema *Romancesca.* Ja durant l'any anterior havía anat publicant en el setmanari ripollès *El Pirineu Català* algunes *Odes d'Horaci* magistralment traduïdes en vers català, com també els dos articles *Pro Cultura* i *De la primera neu.* Publicà, aiximateix, en el calendari per a 1913 de la revista infantil *En Patufet,* un graciós treball que firmà en pseudònim amb les inicials *O-U.* Per últim, cal fer esment de l'hermós article *De Nadal,* que aparegué en la fulla literaria d'*El Correo Catalán,* de 28 de gener de 1913, en el qual canta entusiàsticament la joia popular de la gran festa, copiant dues nadalenques que també figuren en la present col·lecció. Acaba amb un inspirat record al gran Maragall «el gran poeta — com ens diu l'Adolf — d'esperit senzill i pur, qui sentía tota la ingenua poesía de les cançons de Nadal, i de paraula lluminosa qui n'aclaría tota llur pregonesa». Acostumava signar els

seus treballs amb el pseudònim *Xavier Viana*.

En la part musical assolí també alguns triomfs importants. Compongué una *Salve Regina* que li meresqué un primer accèsit en el certamen de 1911 de l'*Academia Mariana* de Lleida, i havía compost igualment altres motets de tema religiós que li valgueren en distintes ocasions l'entusiasta felicitació de sos professors.

S'havía sabut conquerir l'afecte i estimació de tot-hom... Molts érem els qui teníem posades en ell grans esperances. Precisament, quan semblava arribada l'hora en què l'esdevenidor començava a somriure-li li sobrevingué la mort sobtadament. S'estava preparant per a concórrer a oposicions d'organista, i al mateix temps havía de rebre, dintre poc, les primeres ordres. M'escrivía, amb data de 20 d'agost de l'any 1913, una carta tota plena d'optimisme, la qual acabava amb les següents ratlles : «A primers de setembre (s. D. p.) cap a La Seu; el dia 6, exàmens; el 10, exercicis; oposicions, no sé quin dia...».

Pobre amic meu! Qui podía predir-li la tràgica fi que se li esperava!

Estant de passeig, en la tarda del 27 del propi mes i any, en la seva població natal, La Pobla de Segur (Conca de Tremp), amb l'amic caríssim Mn. Daniel Cortès, vicari de la localitat, tingué la fatal pensada de pendre un bany en el Noguera, on, als pocs moments de trobar-se dintre l'aigua, li sobrevingué un fort atac al cor, efecte segurament del cansanci, que li llevà la vida.

L'Adolf Carrera i Aleu comptava escassament vint-i-dos anys, ja que havía nascut el 14 de novembre de l'any 1891.

MN P. PUJOL

OÏU-LA

OÏU-LA la cançó vinguda de muntanya. Ella sola, felinament, ha anat baixant avall com l'aigua, fins al pla, portant-vos l'exquisit perfum de les coses santes, d'allò que conten els pastors dins les fumades i rialleres barraques de son estatge. Oïu-la i, abastament marrits, després canteu-la fortament, suaument, a ple pulmó, car en ella hi trobareu l'aroma dels pins, dels boscos encantats, de la mare-selva; és la cançó que floreix, la dels amors, dels desmais i dels ensomnis : és tota bella. Plena de llum i d'horitzons i fresca com riallades de pastors, ella us visita : feu-li pas i oïu-la, que és bellíssima floració d'una primavera esclatada meravellosament en tot temps, al cor de l'hivernada.

Per camins desconeguts i lluminosos, blancs com nit de neu al clar de la lluna i blonds com la boirina, ella ha feta via tota sola, calcigant arreu matolls florits de sana poesía, car els bells camins qui travessen els emboscats recons de les muntanyes tots vessen de claror i de poesía, i per ço les cançons us la porten la poesía dels camins; per ço són belles.

En aquest ramell de flors boscanes no hi trobareu pas, amics, aquell suau i odorant perfum de la donzella brodadora de la cançó d'*El Mariner*, amb gronxament de dòna enamorada; ni aquell ploricó ritmat, cadenciós, del *Plany* escrit amb notes; ni aquell adormiment pausat, sublim, de la cançó eterna *Muntanyes de Canigó*... Què hi trobaràs, doncs, oh tu, amic, en aquesta garba? Ja ho sabs : un deix de melangía, un cant d'amor qui bé semblarà transportar-te enllà del temps, als temps heròics dels cavallers qui compartíen la seva amor entre una dama i un glavi; l'encís particular que mostren al vivent les nostres muntanyes amarades de sol, la nostra mar blava, el nostre cel

immensament obert i ple de clarianes; en pocs mots, el sentiment suprem de patria que porten congriat les cançons de la nostra terra, de nostra dolça i hospitalaria Catalunya.

Us sembla poc, encara? I bé : sigui com sigui, veus-aquí el garbelló que avui us oferim sens un bell i agençat pròleg que l'acompanyi, car qui havía la comanda — i era el mateix col·lector — va traspassar fa poc extingint sa vida dins les pures i temptadores aigües d'un riuet. Mes, bé caldrà apuntar-li aquí mateix unes ratlles que ens deixà escrites. Elles, encara que curtes, són palesa mostra de la fina percepció de nostre malhaurat company, qui tan intensament sabé estimar eixos meravellosos esplais del sentiment artístic de nostre poble. Fan així: «En l'actual esplendorós desvetllament de la nostra terra, té una importancia cabdal el recull de les cançons populars, i, en general, del Folk-lore; una importancia tal com la que teníen les troballes religioses, que els cristians primitius feien després d'una invasió d'infidels, les quals els servíen

per a conèixer la fe dels seus pares, no-resmenys que per enrobustir la llur propia.

La cançó, l'agermanament de la parla i la tonada, és la més bella manifestació del pensar i del sentir dels nostres avant-passats; car si la parla tradueix especialment el pensar, les idees, la tonada expressa millor els sentiments, la manera de bategar del cor. Hi ha en les cançons nostrades un perfum misteriós, un *no sé què* de comú amb les nostres muntanyes, amb el nostre cel, amb els nostres rius, amb nosaltres mateixos, un *no sé què* que sentim, però que no sabem explicar i nomenem *agre de la terra*.

Les nostres cançons són monòtones, d'una monotonía placèvola, com la del salmejar, com la del parrupeig dels coloms, i que és la vera expressió dels sentiments de la nostra raça, dels sentiments grans, perdurables i intensos perquè són reconcentrats. Mn. Verdaguer ho ha sintetitzat amb aquests dos versos:

«L'amor quan és gran
té sols una nota.»

En elles no hi trobareu aquella amplada d'intervals que fa ésser deslloriqades i buides certes altres cançons, filles del poc seny i de la mandra; com el cant gregorià — el qual algunes ressemblen per la llibertat del ritme i àdhuc per la tonalitat * — sempre es mouen pèr grans conjunts i intervals no gaire amples; són plenes, granades com les espigues, vora de les quals varen náixer fecundades...»

Aquí fineix la seva prosa, que no pogué acabar per haver-se-li estroncada la vida arràn mateix d'una forta i vigorosa joventut.

Permeteu-me, doncs, vosaltres, amics meus, qui també ho fóreu del plorat amic i excel·lent artista, que en nom seu us faci present d'aquesta garba florida, collida en plena primavera; permeteu que us en faci ofrena tot recordant l'expressiva llegenda *Plantem cantant, som la llevor*, que ell havía triada per títol de son flairós recull, perquè féu d'ell una bella escam-

Els popularíssims *Goig del Roser*, tal com els havem sentit cantar alguna vegada.

padissa; car aital com ell va copçar-lo virginalment dels llavis inspirats de la nostra gent muntanyana, arreli, aiximateix, fortament, i fructifiqui en el cor bategant d'esperança de la nostra joventut al ritme de la cançó

«Catalunya, triomfant,
tornarà a ser rica i plena!»

MN. VALENTÍ BRISA

LA BONA MARE DE DÉU

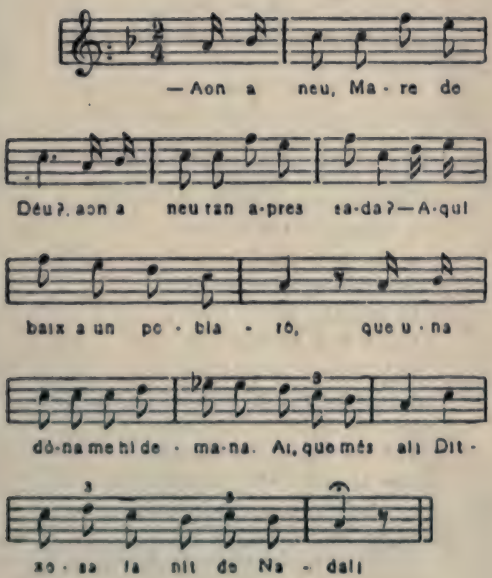

— Aon aneu, Mare de Déu?,
aon aneu, tan apressada?
— Aquí baix, a un poblató,
que una dòna me hi demana.
Ai, que més ai!
Ditxosa la nit de Nadal!

— No hi aneu, Mare de Déu,
que és una dòna molt rara.
— Amb ella vui anar jo;
tot lo món la desimpara. —
Quan ella ha arribat allí,
l'ha trobat desinfantada;
n'ha tingut un infantó
que en pareix l'estel de l'alba.
L'han portat a batejar
a les fonts de Santa Clara,
Sant Josep n'és lo padrí,
la padrina Santa Clara.
Quan han arribat allí
han trobat taula parada
del bon pa i del bon vi,
de regalos no n'hi falten.
Per allí passa un pastoret
que al coll porta la samarra.
— Pastor, lo bon pastoret,
voleu tocâ una sardana?
— No pot ser, Mare de Déu,

que en tinc sola la ramada.
— No la'n teniu sola, no,
prou la teniu ben guardada;
trenta tres àngels n'hi ha
que li donen la girada;
si d'aqueixos no n'hi ha prou,
també l'àngel de la guarda,
i també Sant Armingol
que n'era cap de ramada —
A dotze hores de la nit
lo pastoret ja finava,
los àngels li giren llum,
la Verge l'amortallava
Se le'n pugen dret al cel
amb gran canturia dels àngels

LA CANÇÓ DEL POBRE

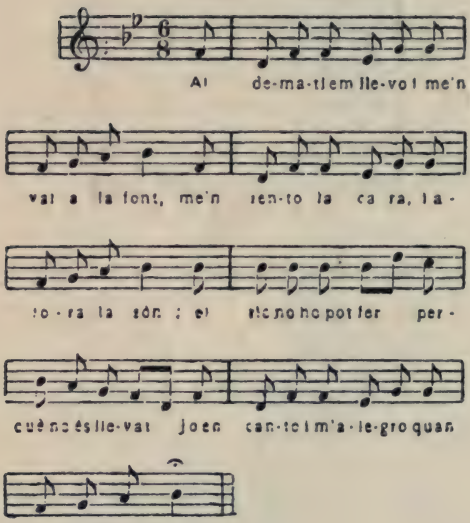

Al dematí em llevo
i me'n vai a la font,
me'n rento la cara,
i afora la sòn:
lo ric no ho pot fer
perquè no és llevat.
Jo en canto i m'alegro
quan Jesús és nat.

Jo en tinc una jupa
tota de vellut,
no és llarga, ni curta,
i hi cabo tot just:
ai, pobre de mi,
se m'ha esparracat!
Jo en canto, etc.

Lo ric surt de casa
ben engalanat,
amb sabata baixa
i el coll ben planxat:
de coll com aquell
no n'heu vist mai cap.
Jo en canto, etc.

Capons i gallines
es mengen los rics:
i molts estàn magres,

puix no els fa profit:
més profit fa al pobre
un crostó de pa.
Jo en canto i m'alegro
quan Jesús és nat.

CASA EL COIX D'ALINS...

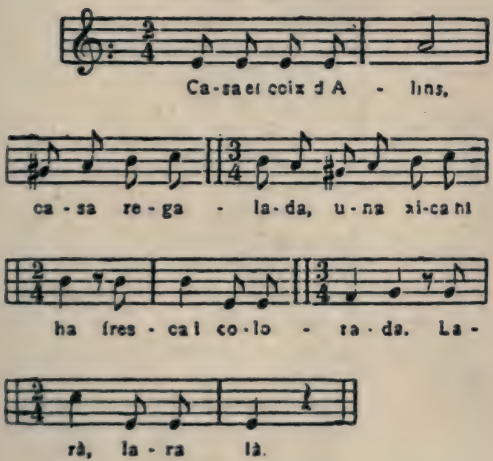

Casa el coix d'Alins,
casa regalada,
una xica hi ha
fresca i colorada.
La rà, la ra là.

Allà, per l'Istiu,
a Sant Joàn anava,
amb un germà seu
que l'acompanyava.
Al sê a mig camí
ja la n'han robada;
al veure'ls venir
ja en cau desmaiada.
— No us desmaieu, no,
gentil cor de dama,
que no us robarem
ni l'or ni la plata,
sinó les amors,
que a tots mos agraden.
Torna-te'n, xiquet,
torna-te'n a casa,
no la veuràs més
la teua germana. —
Lo xic n'és discret,
a La Seu anava;
a câl Governador
trobà que sopaven.
— Bona nit, senyors,
bon profit que els fassa;
quan hauràn sopat
contaré el que em passa.
— Conta-mos-ho, xic,
conta-mos-ho ara.

— Que me n'han robat
la meua germana.
— No em diríes xic,
qui te l'ha robada?
— Un del casquet vermell,
gravat de la cara. —
Toquen sometent;
repic de campanes.

L'AMOR TRAIDORA

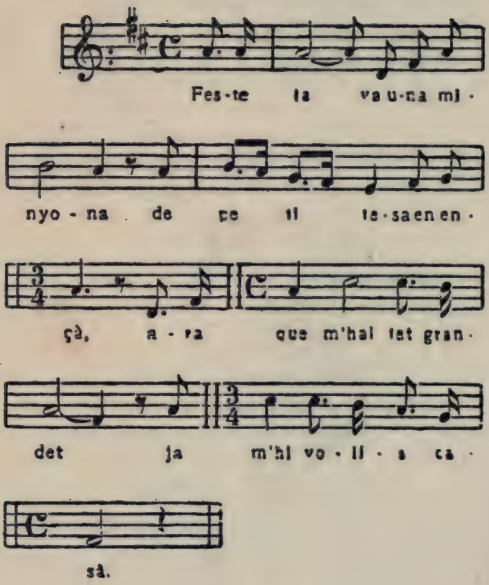

Festejava una minyona
de petitesa en ençà;
ara que m'hai fet grandet
ja m'hi volía casâ.
Ella, la fals i traidora,
me n'ha volgut deixâ estar
— Mare, dau-me l'escopeta,
que la vui anâ a matar.
— Ai fill meu, això no ho fasses,
de minyones prou n'hi ha.
— No pas de tan boniquetes,
i de tan de bon amar. —
A la porta de l'esglesia
allí mo'n vam aturar;
al sortir lo matrimoni
jo al *novio* vaig matar.
Me'n cordo les espardenyes,
i a corre me'n vai posar;
ja s'aventen les campanes,
lo sometent se va alçar,
allà, a sota d'una roca,
la vida me'n vai salvar
A l'essent a la vesprada,
a casa me'n vai tornar;
ja en trobo la meua mare
que no hi veu de tant plorar
— Què en feu, la meua mare,
què en feu, de tant plorar?

— Que la justicia de Targa
te'n volen agafar.
— Mare, dau-me'n la guitarra,
que la vui anâ a rondar —
Quan vai sê a la porta d'ella,
allí me'n vai aturar;
ja en surt a la finestreta,
ja me n'allarga la mà.
— Ara sí, falsa traidora,
amb mi n'hauràs de tornar

LA CANÇÓ DE L'ESTEVE

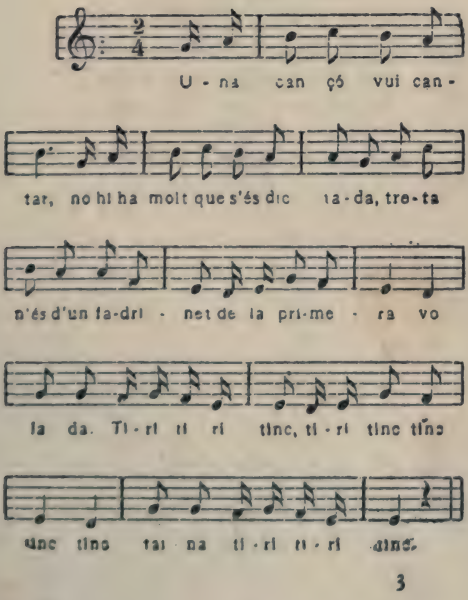

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que s'és dictada,
treta n'és d'un fadrinet
de la primera volada.
Tiri, tiri tinc, tiri, tinc, tama;
tiri, tiri, tinc.

Esteve se diu per nom,
que en té gran anomenada;
no hi ha aplec ni sarau
que l'Esteve ja no hi vaiga.
La primera que hi fa anar
és la seva enamorada.
Ella sempre està dient:
— Esteve, no et cansis massa,
que en sería un bon perill
de rebre'n alguna airada. —
Quan ne són a mig sarau
van a fer la refrescada,
i ella amb el mocadoret
si li'n eixuga la cara.
I ella, sempre està dient:
— Esteve, per què no et cases?
— De casar ja em vui casar,
pro jo no em puc casâ encara;
tinc de gonyar lo diner
per arrendar-ne una casa. —
Qui li'n havía de dir!

Quina noia tan galana!
Si serà d'un veiot,
o d'un veí de can Saumanya,
de can Saumanya de Boix,
que n'és capità de banyes!

LA MORT DE LA MISSENYORA

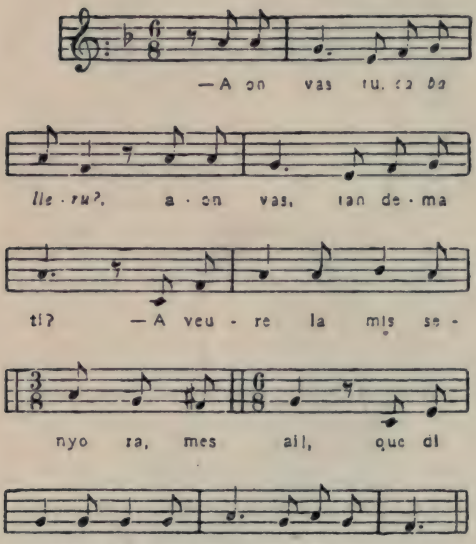

— Aon vas, tu, *caballeru?*
aon vas, tan dematí?
— A veure la missenyora,
Mes ai!,
que diuen que està al morí. —
Mes ai de mi!
— Vostra senyora n'és 'morta,
jo hi era quan va finir;
tres-centes monges hi havía
a ajudar-la a ben 'morir.
El dia del seu enterro
sant Ofici varen dir;
ne cremaven tres-cents ciris,
tot l'altar feien lluir.
Les campanes d'aquell poble
tot ho feien retrunyir;
enterraren missenyora
allà al peu del monestir. —
Ell se'n corre i no reposa;
ja és al peu del monestir,
ja se n'arrenca l'espasa
i la sepultura obrí.
— Alça't, alça't, missenyora,
que ton marit és aquí.
— Com m'alçaré, *caballeru,*
si sola no em puc tenir?
Casa't, casa't, *caballeru,*
i no quedis pas per mí;

i si Déu te'n dóna filles
posa'ls-hi el nom de mi,
i fê'ls-hi dir el pare-nostre
al vespre i al demati.

LA MALLARENGA I EL PINÇÀ

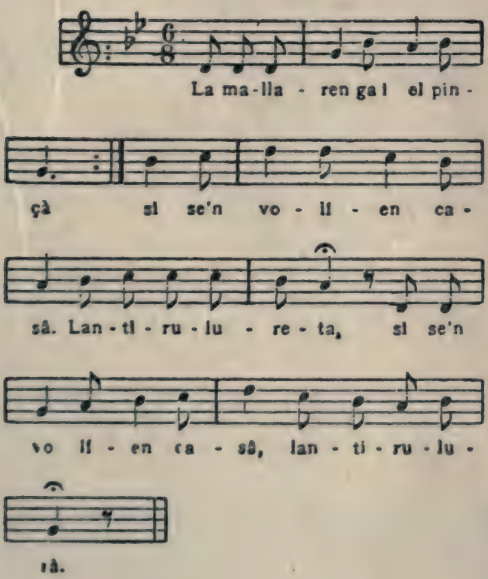

La mallarenga i el pinçà
si se'n volíen casâ,
lan tiru lureta,
si se'n volíen casâ,
lan tiru lurà,
mes diu que els ne manca pa.
Si en veuen venir un grill,
lan tiru lureta,
si en veuen venir un grill,
lan tiru lurill,
que en portava un pa de mill.
— Ara de pa ja en tenim,
lan tiru lureta,
ara de pa ja en tenim,
lan tiru lurim,
de vi ja ens en estarem,
tot cantant i tot rient,
lan tiru lureta,
tot cantant i tot rient
ens en pairarem!

L'AIMADOR

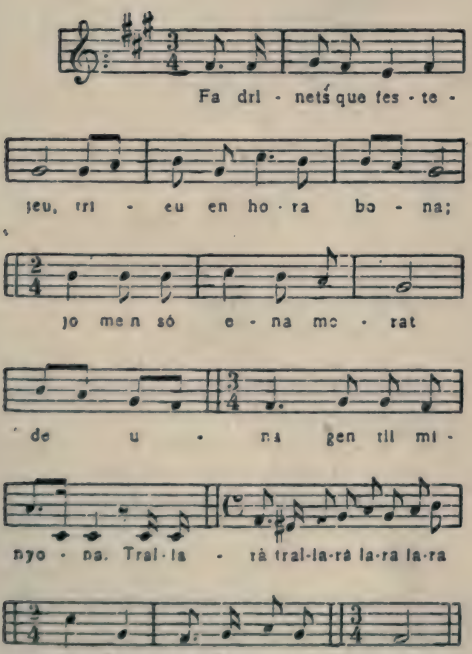
Fa dri - netś que fes - te -
jeu, tri - eu en ho - ra bo - na;
jo me n só e - na mo - rat
de u - na gen til mi -
nyo - na. Tral - la - rà tral-la-rà la-ra la-ra
la ra tral la ral - la - là.

Fadrinets que festejeu,
trieu en hora bona;
jo me'n só enamorat
d'una gentil minyona.
Tral-la-rà, tral-larà, lara,
larà, larà, tral-la ral-la-la.

De nits no en dormo, no;
de dies no en reposo;
sempre n'estic pensant
quan l'encontraré sola.
Un dia vaig saber
que era a l'hort tota sola,
i que regava les flors,
que n'hi havíen de bones;
la flor del geçamí
i un roseret de roses.
De tan lluny com me veu
ella a riure se'n posa.
— De què rieu, l'amor?
De què rieu, l'esposa?
— Jo, de què ric? De vós,
del gran amor que us porto.

EL CAMP DE TARRAGONA

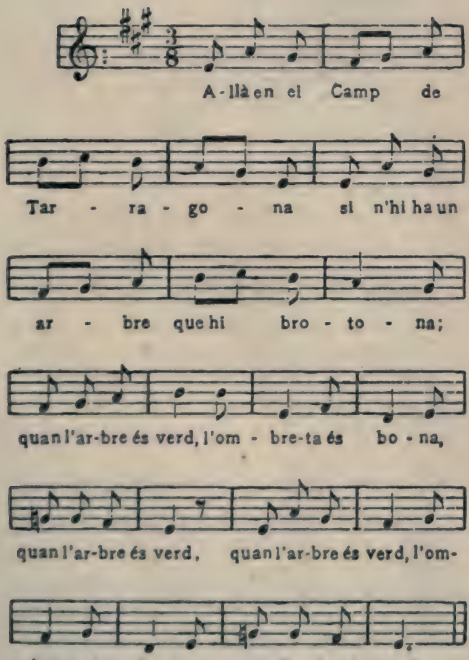

Allà, en el Camp de Tarragona,
si n'hi ha un arbre que hi brotona;
Quan l'arbre és verd, l'ombreta és bona,
quan l'arbre és verd.

Se n'hi ombreja una pastora,
i un frare blanc l'enseremona,
tantes li'n diu, la fa fellona;
s'arrenca el fus i la filosa,
li venta un cop a la corona
i la sang del cap a terra brolla.
— Ai, que n'has fet, falsa traidora!
Per tal pecat has d'anâ a Roma
a dî al Sant Pare que et perdone.
— Com hi aniré, jo tota sola?
L'un dia plou, i l'altre trona,
i l'altre cau pedra rodona.

LA MINYONETA DEL ROSSELLÓ

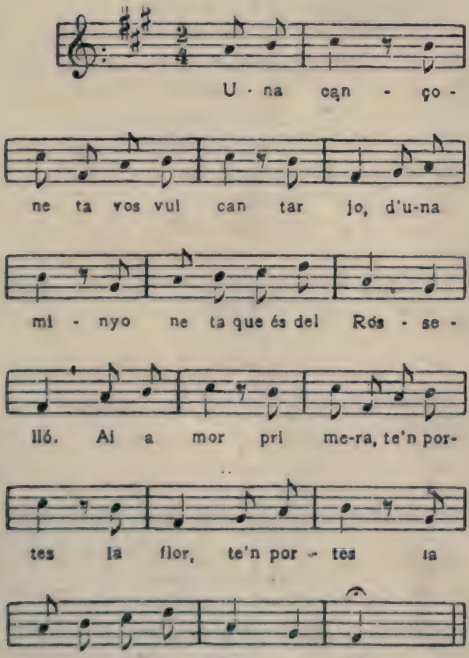

Una cançoneta
vos vui cantar jo,
d'una minyoneta
que és del Rosselló.
Ai, amor primera,
te'n portes la flor,
te'n portes la palma
de tot Rosselló.

Ella cuina i pasta,
fa bugada i tot,
i ella la'n rentava
en un riu molt gros,
ella l'esclaría
en un d'espaiós,
ella l'estenía
en un jardí de flors,
i ella la'n plegava
en una capça d'or,
cada plec que hi feia,
un sospir o dos.
— Què sospires, filla?
Què sospires, tu?
— Bé ho sabeu prou, mare;
bé ho sabeu prou, vós,
que n'era promesa
amb un xicot ros.

LA FLOR DEL LLINET

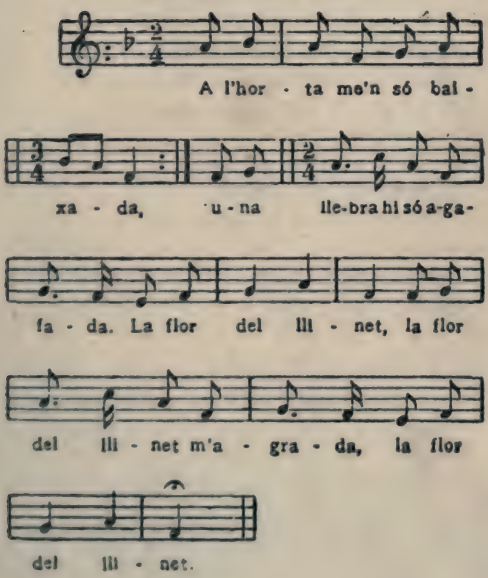

A l'horta me'n só baixada,
una llebra hi só atrapada.
La flor del llinet,
la flor del llinet m'agrada,
la flor del llinet

La'n só cuita i empebrada,
tot tastant me l'he menjada
Què em dirà, la meva mare?
Bona escusa hauré trobada;
diré · « — El gat se l'ha menjada.»
El gat no menja empebrada,
sinó ous i cansalada.
Al celler me'n só baixada,
una bóta só eixugada,
i una altra n'he començada.

LES TRES XIQUETES

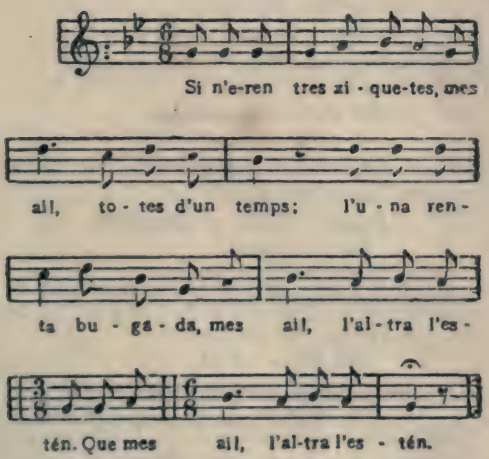

Si n'eren tres xiquetes, mes ai!,
totes d'un temps;
l'una renta bugada, mes ai!,
l'altra l'estén.

Que mes ai!,
l'altra l'estén

L'altra cull violetes
vora el torrent.
Mentre que ella en collia,
passa l'amor;
tira pedreta enlaire
toca l'amor
— Bé me n'has ben tocada
del mig del cor.
— No em diríes, amoreta,
si t'hai fet mal?
— Un poquet i no gaire,
ja curarà.
— Metges n'hi ha a l'Espanya
per a ordenar;
si Espanya no hi abasta,
la França és gran.
A l'horta del meu pare
una herba hi ha,
que del mal d'amor cura,
de festejar. —

. . . . . .

L'amoreta s'és morta,
Déu la perdó;
no es farà més en finestra
ni en balcó.

LA FRANCISQUETA

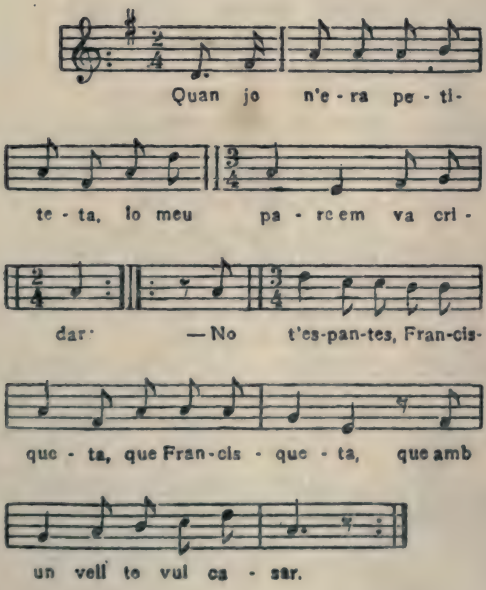

Quan jo n'era petiteta,
lo meu pare em va cridar:
— No t'espantes, Francisqueta,
que Francisqueta,
que amb un vell te vui casar.
— Més m'estimo un de jove,
sia de mon compliment,
que un vell amb sa riquesa
i amb sa noblesa.
Déu mantingue lo jovent. —
Soleta me'n vai a l'aigua,
soleta m'hi tinc d'anar,
quan ja de l'aigua m'entorno,
que ja de l'aigua,
ja n encontro lo promès
Ja me'n regala uns rosaris
de grans de *gloria coral*,
per passar-los a la missa,
que a la missa,
lo dia de Sant Joàn.

DESENGANY

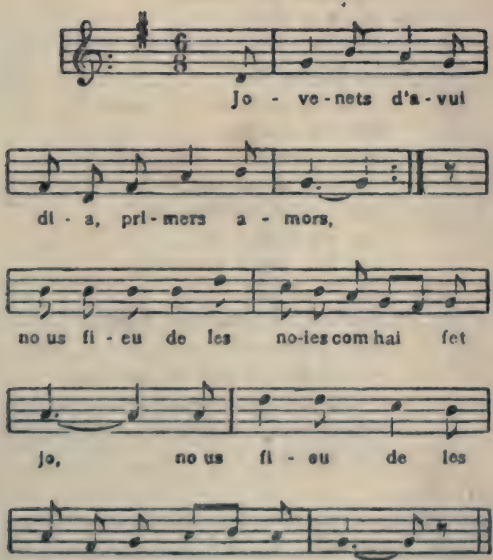
Jo - ve - nets d'a - vui
di - a, pri - mers a - mors,
no us fi - eu de les no-les com hai fet
jo, no us fi - eu de les
no - les com hai fet jo.

Jovenets d'avui dia,
primers amors,
no us fieu de les noies
com hai fet jo.
Totes són falses, elles;
creieu-me a mi.
Una que jo en festejo,
me'n fa morir.
Un dia, per a provar-la,
jo li vaig dir:
— Si me'n vols dar de l'aigua
del teu jardí? —
Me'n respòn, tota aixerida:
— Això sí que no,
que'n fóra murmurada
per un minyó. —
Un dia, per a provar-la,
jo li vai dir:
— Mira, la gent que diuen
de tu i de mi
diuen que jo amb tu em caso
— Això no és veritat;
no en serà ditxa teua
ni llibertat.

L'ULL-DE-BOU

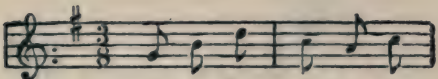
U - na ma - ti - na - da

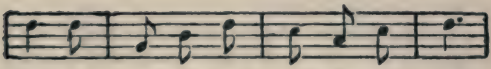
fres - ca ma - ti - net me'n lle - vi jo,

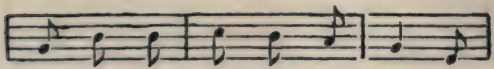
i trec el cap en fi - nes - tra

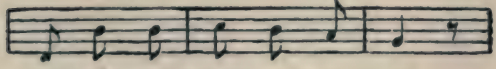
sén - ti can - tâ un o - ri - ol.

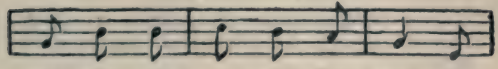
Ai, tots els o - ce - llets can - ten

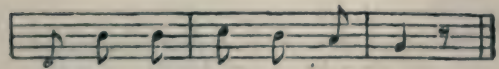
per - què la per - diu ho vol.

Una matinada fresca,
matinet me'n llevi jo,
i trec el cap en finestra,
sentí cantâ un oriol.
Ai, tots els ocellets canten
perquè la perdiu ho vol.

Jo que agafi l'escopeta
i surti donant el vol;
no en trobi caça ninguna,
sinó un petit ull-de-bou.
Li tiri una escopetada
i le'n fai caure an el sol,
l'agafi per les alasses
per carregar-me'l al coll;
com és tan gran bestiassa
no l'en puc moure del sol,
vai a buscar la carreta
i també el parell de bous.
La mare em diu *troç de cossi*,
i el pare *cap de mussol*.
Anâ a buscar la carreta
per arrocegar l'ull-de-bou!
. . . .
Férem una gran festassa,
hi convidàrem tot-hom;
d'entre el cap i les alasses
ne soparen vint-i-nou.

ELS MICALETS D'ESPANYA

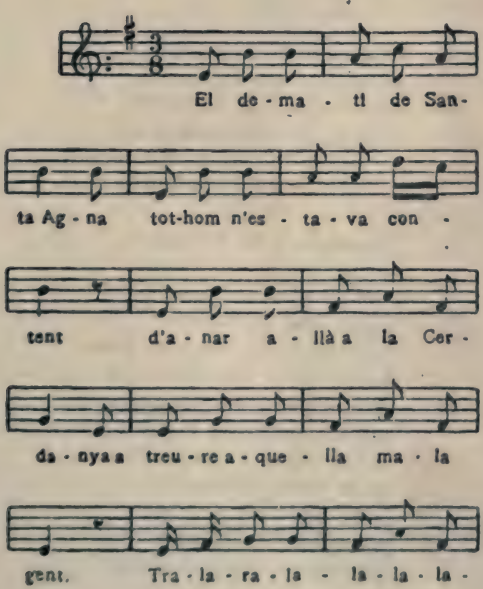

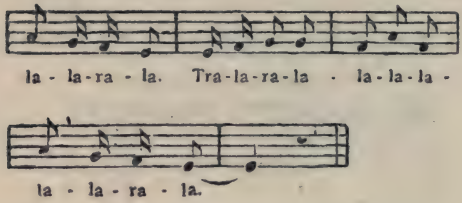

El dematí de Santa Ana
tot-hom n'estava content,
d'anar allà a la Cerdanya
a treure aquella mala gent.
Tra-la-ra-la-la-la-la-la-la-ra-la.
Tra-la-ra-la-la, la-la-la-la-ra-la.

Travessàrem la muntanya
al mig del cor de la nit,
i els micalets d'Espanya
fugien amb gran delit.
Sort tinguérem, en bona hora,
dels baluarts que allà hi ha,
vam pendre'ls les bateries
allà als camps de Puigcerdà.
Els de Palau i Osseja
no es volien entregar;
hasta les dònes s'hi feien,
que sempre varen tirar.
Les paus ne foren firmades,

l'ordre és a Vilallovent
les monges foren tornades
a Puigcerdà an el convent.
Acabades les veremes,
dels micalets, què en farem?
Acabades les veremes
a fangar los posarem
Hi ha fills de moltes marés,
no els hi sab bo el treballar;
acabades les veremes
se'n posaràn a robar.

COTIRÓ

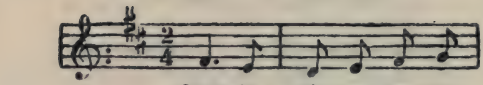
Quan jo n'e - ra pe - ti -

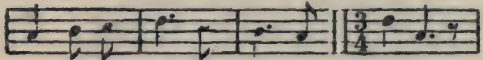
tet fes-te - ja-va i pre - su - mí - a,

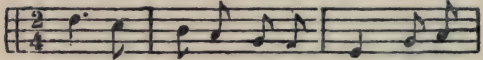
es - par - de-nya blan-ca al peu i mo - ca -

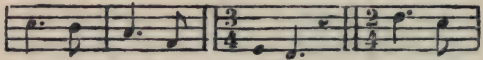
dò a la fal - cí - a. A - deu,

cla - vell mo - re - net! A - deu, es - tre -

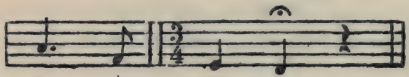
lla del di a.

Quan jo n'era petitet
festejava i presumía,
espardenya blanca al peu
i mocadó a la falcía.
Adeu, clavell morenet!
Adeu, estrella del dia!

Ara que en só estat grandet,
m'he dat a la mala vida;
me'n poso a matar i robar,
l'ofici de cada dia.

Só robat un mercader
que venía de la fira,
li só robat els diners,
tots els diners que tenía;

i encara molt més d'això,
li en só quitada la vida.
Trist de mi, com m'han posat
tan malvades companyíes!

Tan que m'ho deia sovint
meva esposa Marguerida,
que em deixés d'estar el robar.
Per mi remei no hi havía!

Ara ja estic en presó,
me'n fan guardia nit i dia;
treballar voldría jo
i esmenar la meua vida.

Quan jo correvía el món,
tot-hom Cotiró em cridava;
ara que som en presó,
tot-hom me diu *el traidor*
sols per fer-me'n més sumaria.

Jo som fill de Montagut,
allà tinc lo sant baptisme,
allà tinc mon pare amat,
la mare que m'ha criat,
partit de la meua vida.

A LA VALL D'ESTOLA

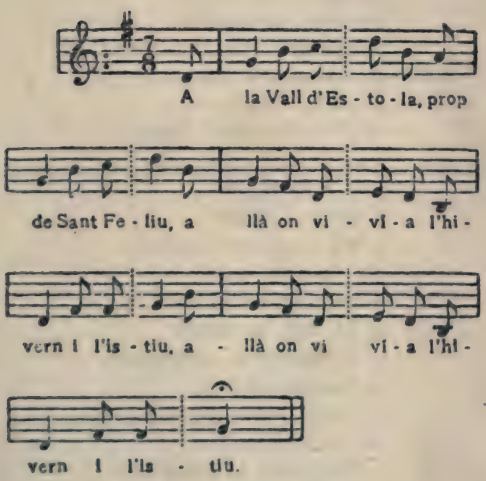

A la vall d'Estola,
prop de Sant Feliu,
allà on vivía

l'hivern i l'istiu,
tardô i primavera,
tot lo mes d'abril,
n'hi ha una pastora,
guarda el bestiar;
no le'n guarda sola,
que hi té el rebadà,
per més companyía
tres estudiants;
tots tres le'n voltegen,
le'n van voltejant.
— ¿Vols tu venir, Pepa,
vols tu venî amb mi,
avui a la tarda
o demà al matí?
— Ne vaig mal vestida
per 'nar de camí.
— No t'espantis, nina,
jo et faré un vestit;
ni a França ni a Espanya,
ni tampoc Madrid,
no n'hi haurà un altre
que en sigui més ric.
— Vaig amb la mestressa
a dar-li'n raó,
que si no ho volía
no vindría jo. —
Passà Collcerola.

a posta de sol,
on més resplandía
la lluna que el sol,
i on més clà hi cantava
gentil rossinyol

EL MESTRE

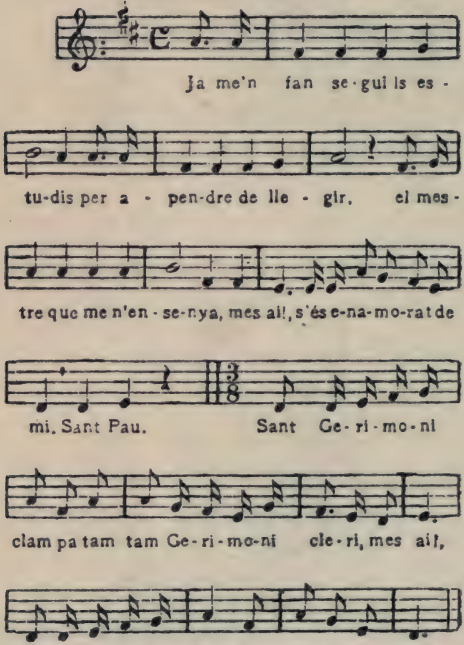
Ja me'n fan se-gui ls es-
tu-dis per a - pen-dre de lle - gir, el mes-
tre que me n'en - se-nya, mes ai!, s'és e-na-mo-rat de
mi. Sant Pau. Sant Ge-ri-mo-ni
clam pa tam tam Ge-ri-mo-ni cle-ri, mes ai!,
Sant Ge-ri-mo-ni clam pa tam te-na tam.

Ja me'n fan seguí els estudis
per apendre de llegir;
el mestre que me n'ensenya,
mes ai!,
s'és enamorat de mi.
Sant Pau.
Sant Gerimoni clam
pa tam tam
Gerimoni cleri,
mes ai!,
Sant Gerimoni clam
pa tam tena tam.

Me diu que no em fassia monja,
que se'n casaría amb mi.
— Ne soc massa petiteta,
no le'n sabría servir.
— Bé me'n faràs com les altres,
quan me veuràs a venir,
bé me'n pararàs la taula
del bon pa i del bon vi,
també ous amb cansalada,
i també algún colomí;
a cada cap de la taula
hi haurà un llibre per llegir.

MARIETA

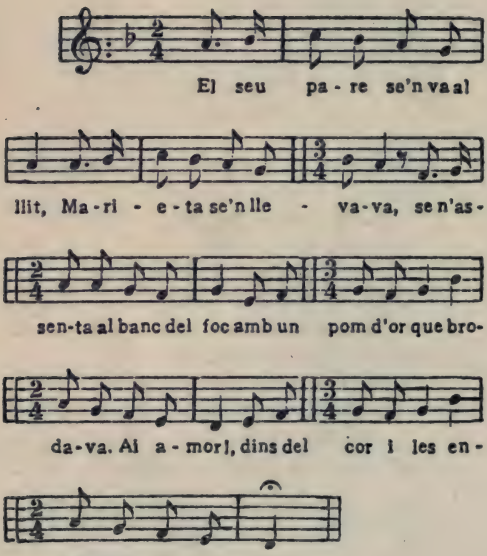
El seu pa - re se'n va al
llit, Ma - ri - e - ta se'n lle - va - va, se n'as -
sen - ta al banc del foc amb un pom d'or que bro -
da - va. Al a - mor!, dins del cor i les en -
tra - nyes. Al a - mor!

El seu pare se'n va al llit,
Marieta se'n llevava,
se n'assenta al banc del foc
amb un pom d'or que brodava.
Ai amor!,
dins del cor i les entranyes.
Ai amor!

Mentre que n'està brodant,
son galant puja l'escala.
— Marieta, vols venir?
Som quatre de camarada.
— No em digues si vui venir,
la robeta en tinc plegada. —
L'agafen per ses mans blanques,
a cavall le n'han muntada.
A la plaça que han estat,
vestit d'home li han posada,
les calcetes de vellut,
l'ermilleta d'andiana,
espardenya blanca al peu,
beta fins a mitja cama.
— Minyons, anemo'n d'aquí,
que a mi me'n coneixen massa. —
Ja se'n van a l'Hostal nou
a fer una gran brenada.
Mentre que n'estant brenant
l'hostalera molt mirava.

— Què mirau, vos, hostalera,
que n'estau tan admirada?
— De què me n'admiro jo,
de deixâ el pare i la mare.
— No en *deva* pas ser jo,
me *deveu* pendre per una altra —
Mentre estava *dint* això,
son pare puja l'escala.
— Marieta, vols venir?
Te'n pendré de bona gana.
— No em digueu si vui venir;
no en vui pas venir jo ara.

EL CAÇADOR I LA PASTORETA

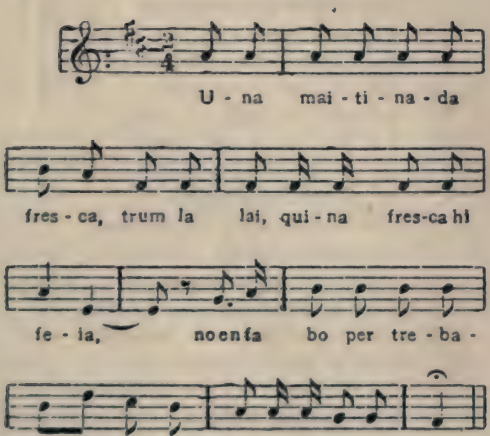

Una maitinada fresca,
trum la lai, quina fresca hi feia,
no en fa bo per treballar,
trum la lai, quina fresca hi fa.

Me n'agafo l'escopeta,
i me'n vaig anâ a caçar;
no en trobo cap pessa bona
per a poder-li tirar,
sinó una pastoreta
que en guardava el bestiar,
que n'estava adormideta
a sota d'un olivar.
Si li'n tiro o no li'n tiro,
no li'n vaig voler tirar;
en cullo un pom de violes
i al pit les hi vaig posar,
les violes eren fresques,
la pastora es despertà.
— No em diríeu, la pastora,
de qui és, aquest bestiar?
— Les ovelletes són meues,
i els moltons del meu germà.
— No em diríeu, la pastora,
si se'ls voldría jugar? —
Ja en treuen un joc de cartes,
i se'n posen a jugar,
lo caçador n'era pràctic,
totes les hi va guanyar.
— Ara que m'heu guanyadeta,
aon me'n fareu anar?
— A les muntanyes més altes,
que ningú mos hi veurà,

sinó els ocellets que volen,
que no saben de parlar,
que tenen la llengua curta
i no la'n poden retumbar. —
En passà un de xerraire
que tot ho va anâ a contar.

LA VIDA DE LES GALERES

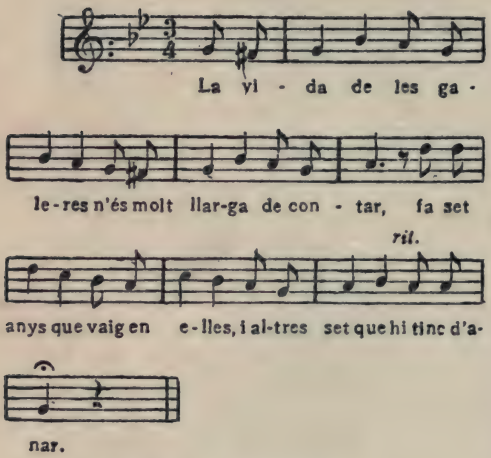

La vida de les galeres
n'és molt llarga de contar;
set anys fa que vaig en elles,
i altres set que hi tinc d'anar.

Al cap de la catorzena
llicencia en vui demanar;
la demano al senyor Comte,
no me l'ha volguda dar;
la demano a la Comtessa,
promptament me la va dar.
Tanta és la meua alegría,
que amb dos hores passo el mar
Quan ne só a mitja carrera,
ja n'encontro el meu germà.
— Ai germà, lo meu germà,
la meua mare, què fa?
— Don Lluís, la nostra mare
ja no hi veu de tant plorar. —
Al sê a la porta de casa
la mare en vai encontrar.
— Ai mare, la meua mare,
la meua muller, què fa?
— Don Lluís, la teua esposa
se n'ha tornat a casar,
s'ha casat a llunyes terres
amb un noble capità.
— Mare, baixeu la guitarra,
la que solía tocar,
que la vui anâ a rondar-la,
a veure si em coneixerà —
Arribo a la porta de casa,
al pedrís me'n vai sentar

— Dama, feste a la finestra,
si vols veure ocell cantar.
— Aquí no hi ha ocell que cante,
ni sirena de la mar;
sinó que era don Lluís,
don Lluís de Montellà.
— Si aquell n'era don Lluís
prompte le'n faré matar.
— Si tu mates don Lluís
amb mi ja pots començar,
perquè n'era amor primera,
que costa molt d'oblidar. —
Al punt de la mitja nit
don Lluís mort ja n'està.
A la punta de l'albada
la dama ja va finar.
L'un l'enterren al solç de l'esglesia,
l'altre al peu del campanar.
De l'un va eixir-ne un xipré
i de l'altre un olivar.
L'un créixer i l'altre créixer
tots dos se van ajuntar,
perquè les amors primeres
ne costen molt d'oblidar.

L'HOME PETIT

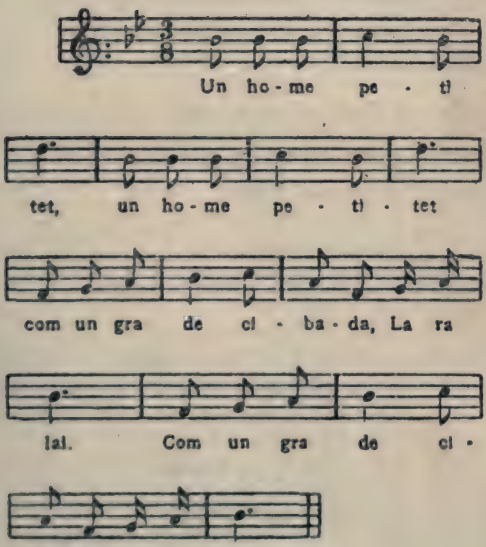
Un ho - me pe - ti
tet, un ho - me pe - ti - tet
com un gra de ci - ba - da, La ra
lal. Com un gra de ci -
ba - da, La ra lal.

Un home petitet
com un gra de cibada,
ba ra bai,
per fer-lo pujâ al llit
li n'hai fet fê una caixa;
una caixa i un caixó,
i encara no hi abasta.
L'agafo amb un pessic
i al colgó le'n tirava,
quan lo tenía al colgó
lo gat l'esgarrapava.
L'agafo amb un pessic
i al poller le'n tirava,
quan lo tenía al poller
lo gall l'espicassava.
L'agafo amb un pessic
i al riu le'n tirava,
quan lo tenía al riu
l'aigua se l'emportava.
Amb un ganxo le'n trec,
i amb la pala l'hi tornava
Me volía posâ a plorar,
i el riure se m'escapava.
Me volía posar de dol,
i de vermell me'n posava.
Quan lo vam enterrar
els músics hi tocaven.

LA CATARINETA

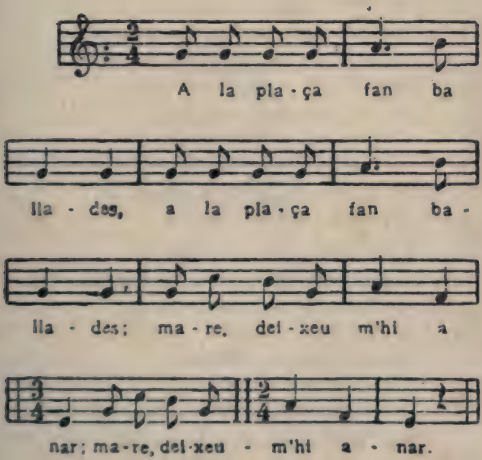

— A la plaça fan ballades,
mare, deixeu-m'hi anar;
jo, com soc tan boniqueta,
balladors no em faltarà.

— No hi vagis, Catarineta,
que ton pare arribarà.
— Tant si arriba com no arriba,
jo a la plaça vui anar. —
Al cap d'una hora que hi era,
son pare ja va arribar,
— Aon és la Catarineta,
aon és, que no fa el sopar?
— A la plaça n'és, que ballen;
se n'hi ha volgut anar. —
Ja n'agafa una buscalla,
i un bastó a l'altra mà.
— Passa, passa, Catarina,
passa, passa, a fê el sopar. —
La primera garrotada
l'un braç ja li feu sagnar,
la segona garrotada
l'altre braç li va trencar,
la tercera garrotada
morta ja la va deixar.
Sota l'oliver l'oliva,
sota l'oliver s'està.
La mare se'n va a la cuina,
reventant-se de plorar.
— Tant si plores com no plores
la teua filla morta està. —
Lo dia del seu enterro
dos paraules va llençar:

— Ai, mares que en teniu filles,
no les deixeu festejar,
que a la pobra Catarina
la vida li n'ha costat.

EL MATÍ DE SANT JOÀN

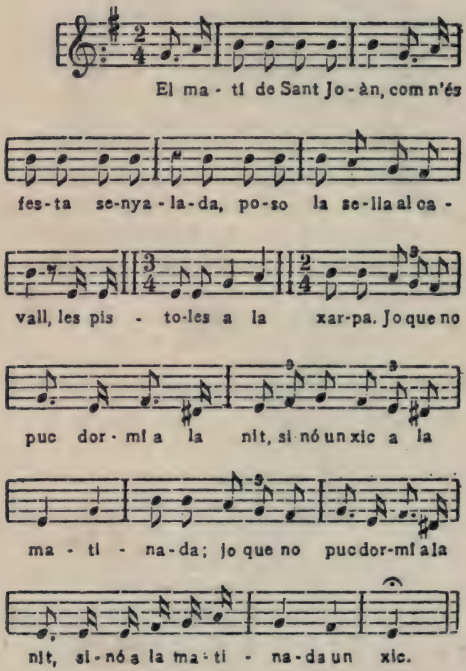

El matí de Sant Joàn,
com n'és festa senyalada,
poso la sella al cavall
les pistoles a la xarxa.
Jo, que no puc dormí a la nit,
sinó un xic a la matinada;
jo, que no puc dormí a la nit,
sinó a la matinada un xic.

Ja me'n vai tot carrê avall,
carrer de l'enamorada,
quan soc al mig del carrer
trobo la porta tancada.
Ja li fai un truc o dos:
— Baixa a obrir, l'enamorada;
malaent tan esperar,
que la barba tinc glaçada;
les anques del meu cavall,
són blanques de la rosada.
— Lleva't, lleva't, tu, marit,
i ves-te'n a la caçada,
trobaràs conills al jaç,
i perdius a la llevada.
— Lleva't, lleva't tu, muller,
que a tu te n'han demanada.
— Allò era lo forner
que manava la fornada.
— Qui et pogués veure, muller,

en una sala ben llarga,
voltada de capellans
i tu al mig amb la mortalla.
— Qui et pogués veure, marit,
dintre d'un paller de palla,
als quatre cantons lo foc,
i la porta ben tancada,
i jo fossa lluny d'allí
amb les claus a la butxaca.

LA DAMA DEL PONT D'OLIÓN

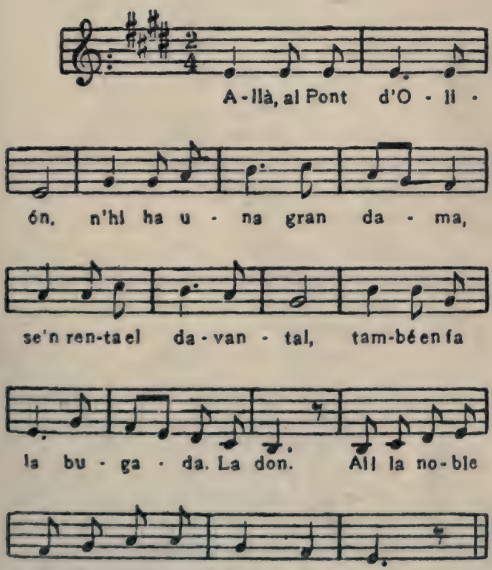

Allà, al Pont d'Olión,
n'hi ha una gran dama,
se'n renta el davantal,
també en fa la bugada.
La don.
Ai! la noble dama
del Pont d'Olión.
Passen tres cavallers,
tots tres la'n saludaven;
ja diu lo del davant:
— Déu la guard, la gran dama. —
Ja respòn lo del mig:
— Per a mi fos criada. —
Respòn lo del detràs:
— Deixeu estar la dama,
que si en tingués marit
en fóra castigada,
i si fossa fadrina
en fóra murmurada. —
La sogra n'era a l'hort,
que tot s'ho escoltava;
ja n'agafa el cistell
i a casa se n'anava.
Hi troba lo seu fill,
tot això li contava;
ja n'agafa un buscall,
la sogra una buscalla.
Quan són a mig carrer

ja n'encontren la dama.
— No em diríes muller,
d'aon veníes ara? —
— Això ja ho sabs bé tu,
de rentar la bugada. —
N'acabant de dir això,
li'n dóna buscallada;
de tantes que li'n don
la deixa mig baldada;
se'n puja escala amunt
i al llit se n'és posada.
Arriba un oncle seu,
dels que més l'estimaven.
— La gran dama, on és,
que no volta per casa?
— Per un bofet o dos
al llit se n'és posada.
— Deu passar de bofet,
bofet i bofetada.
La dama : dieu, vós,
quin metge voleu, ara?
— Lo metge que jo en vui,
és ser-ne combregada;
després del combregar,
vui sè extremunciada;
després l'extremunció,
en vui sè amortallada.

NADAL

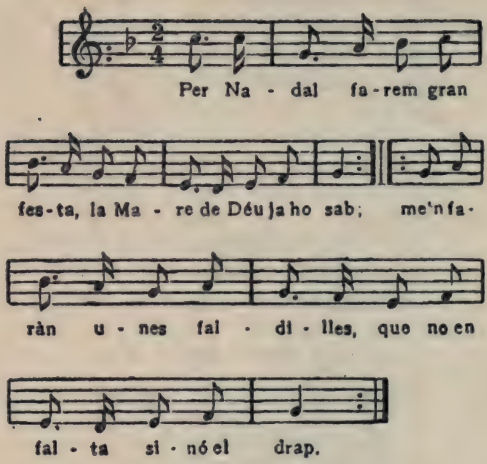

Per Nadal farem gran festa,
la Mare de Déu ja ho sab;
me'n faràn unes faldilles,
que no en falta sinó el drap.

Lo drap n'és a Barcelona,
a casa d'un botiguer,
la seda n'és a Girona,
a casa un passamaner
l'agulla n'és espuntada
lo didal n'és foradat
les estisores no tallen,
i el sastre encara no és nat
De la soca en surt la rama,
de la rama en surt la flor
de la flor en surt la Verge,
de la Verge el Redemptor

FADRINETS D'ALINS

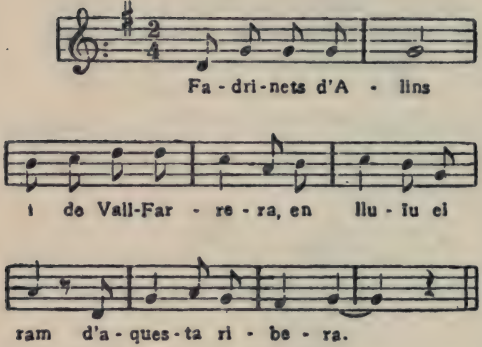

Fadrinets d'Alins
i de Vall-Farrera,
en lluïu lo ram
d'aquesta ribera.
Porteu davantal,
manteta i coberta,
també cascabells,

per fer més fatxenda.
Primer cant del gall,
traginers, alerta,
ja els han agafat
en una taverna,
ja els han posat
en una presó estreta,
ja s'han escapat
per una finestra.
No ho ha vist ningú,
sinó una donzella
que en prenía el sol,
allà, en una era
Ja se'n posa a crits
a l'escarcellera.
— Els presos han fugit,
ja en colen la serra. —
Moreu va al davant,
Jordi va al darrera.
— Camina, Moreu,
que ja mos atenyen.
— Camina-hi tu,
si pots 'nar depressa;
que jo no puc més,
de tan gran flaquesa.

EL ROMER I LA ROMERA

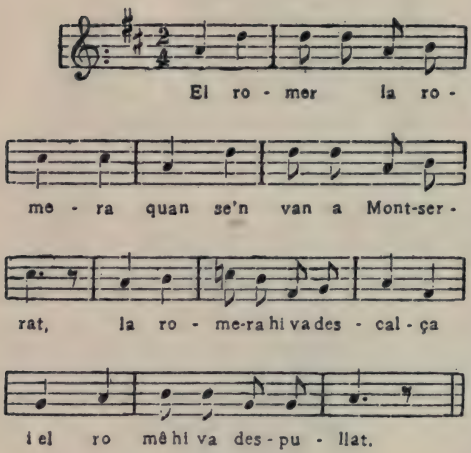

El romer i la romera,
quan se'n van a Montserrat,
la romera hi va descalça
i el romê hi va despullat.
Quan ja n'eren pel camí
la romera va de part;

ja se'n reclama a la Verge,
la Verge de Montserrat.
Ja se'n gira de mà esquerra,
se veu molt lluny de poblat;
ja se'n gira de ma dreta,
se veu la Verge al costat.
— Jo só la Verge María,
la que tant heu invocat
Jo só la Verge María,
la Mare de Montserrat. —
Ella n'és desocupada,
un infantó li ha donat.
— Feu-lo bisbe, o bé canonge,
o abat de Montserrat.
— No el vui bisbe, ni canonge,
ni abat de Montserrat,
que el vui un àngel del cel
que cantarà al meu costat.
Pregarà per lo seu pare,
que en aquet món l'ha engendrat;
pregarà per la seua mare,
que els nou mesos l'ha portat;
pregarà pels seus padrins,
que a les fonts le n'han portat;
pregarà pel capellà,
que la crisma li ha posat;
pregarà per l'escolà,
que llum li n'haurà girat.

LA FILLA DEL REI

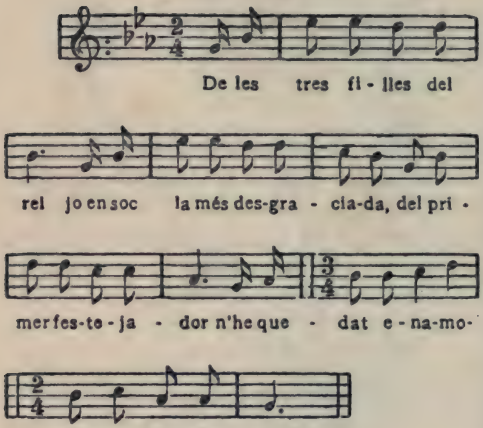

De les tres filles del rei,
jo en soc la més desgraciada;
del primer festejador
n'he quedat enamorada.
La ra là.

Set anys le n'he tingut mort,
tancat a la meua cambra;
totes les festes de l'any
jo le'n vesteixo de gala,
i per a fer-lo anar millor
li poso les seves armes.
Un dia, estant-lo vestint,
sòs òssos s'esmicolaren:
Torna't, torna't polvorí
com la neu de la muntanya,
que jo, pobreta de mi,
com m'ho arreglaré ara?
Si an el meu pare ho dic,
serà capaç de matar-me;
si a la meva mare ho dic,
és capaç de no callar-m'ho,
i si ho dic als meus germans,
de l'amor no en saben gaire.
Ja n'oviro un llaurador
que, allà, prop un camp, llaurava.
— Déu lo guard, lo llaurador
— Benvinguda, bella dama.
— Me'n vindríeu a enterrar
un hom mort que tinc a casa?
— Per vós, sí que hi vull venir,
amb bon gust i bona gana,
a dotze hores de la nit,
quan la gent és retirada.

Pujant de balcó en balcó,
i d'escala en escala,
al ser al primer replà
li fa un petó a cada galta,
  a l'arribar al capdamunt
ja li'n dóna una abraçada:
— Adeussiau, bona amor;
ja tornaré a visitar-vos.
La visita que li féu,
va ser per amortallar-la!

LA FI DEL TOCASSONS *

Tocassons en cau malalt
a l'Hostal de Vilafranca;
mentres ha tingut diners
l'hostalera lo cuidava.
Adeu, Tocassons, adeu;
arbolero de gran fama.

Quan ha acabat los diners,
l'hostalera li diu que marxe.
Ell li diu «— Ja marxaré
ans d'acabar la setmana.
Me n'aniré al camí ral
a robar tot-hom que passa. —
Ja veu venir un munyonet;
capa de pastor portava
— Acosta't, tu, munyonet,

* No hem pogut trobar, entre els papers del col·lector, la interessant melodia de aquestes dèu cançons que, amb tot, continuem en el recull, per si algún dia algú pot completar-les

que et vui pendre aquesta capa
— Tocassons, no n'és per tu;
te n'hauràs de buscâ una altra. —
Tres bales que duu al fosill,
al front les hi ha pintades.
Minyonet si se'n va anar
a explicar-ho al senyor batlle.
— Senyor batlle, som aquí
a explicar-li lo que em passa
Si só mort lo Tocassons,
ell al darrera m'anava,
i *hasta* me feia raons
de pendre'm aquesta capa.
— Si tu has mort lo Tocassons,
gran soldada hauràs gonyada.
Daven cent i vint escuts
a qualsevol que el matava,
si *canses* tu l'hauràs mort
també les hauràs gonyades. —
Senyor batlle se'n va anar
a fer tocar les campanes.

LA MINYONA DE CASTELLÀ

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que s'és dictada,
d'una minyona que hi ha,
filla n'és de Castellà.
Té la cara com un àngel,
els cabells té com l'or fi,
i al cap unes grosses trenes,
i a mi me'n té el cor robat
i l'enteniment lligat
amb unes fortes cadenes.
Les cadenes que en som pres,
són d'amor d'una donzella;
i amb la gracia que ella hi va
i amb l'aire del caminar
mariners pendríen vela.
An el seu pare vai dir,
i també a la mare d'ella,
si me la volíen dar,
si no l'iría a robar
com s'estila a les donzelles.

— No pot ser, jove gentil;
la minyona n'és promesa,
n'és promesa amb un soldat
que en serveix vora la mar
en el reine de Valencia. —
Medecina per aquest mal
no n'hi ha als apotecaris,
els metges no hi tenen vot;
i a mi em causarà la mort
si a la noia no alcanço.
Al senyor bisbe de Vich
li vui demanar llicencia
per poder ser capellà,
per poder-la confessar,
sols per dar-li penitencia.

LA MONJA RENEGADA

Si n'hi ha una monja
dintre d'un convent,
passa quarts i hores
plorant i rient.
La mare abadessa
n'ha tingut esment:
— De què ploreu, monja,
de què tant ploreu?
— Ploro per un jove
que se'n diu Climent,
que si no m'hi caso
moriré per ell.
— Moriu-se'n la monja,
ja us enterrarem,
un ofici d'àngels
vos en cantarem,
de flors i violes
vos enramarem;
les tombes són noves,
les estrenareu.

— No vui ser enterrada
dintre del convent,
que vui ser enterrada
com la demés gent.

LA FILLA DEL MOLINER

Una cançó nova
cantant vos la diré,
treta d'una minyona,
filla d'un moliner.
    Adeu polleta d'aigua,
    jo mai t'oblidaré,
    que si no hi vaig de dia
    de nit jo hi aniré.

Ella s'enamorava
d'un fadrí cabaler;
son pare no vol que hi tracte
ni que lei digue res.
— Filla, la meva filla,
te'n deseretaré.
— Ai pare, lo meu pare,
això a mi no em fa re.
Dot de la meva mare
jo me l'emportaré;
set centes lliures puja,

bones robes també.
Me'n 'niré a Barcelona
casa d'un botiguer,
del drap de la botiga
me'n vestiré molt bé.

LA FALSA PROMESA

Allà, vora Arenys de Mar,
n'hi ha una gentil donzella
que té un cabell ros com l'or,
a la fe una bona trena
En porta el gipó vermell
i cordat à l'aixamberga;
un de negre en sol portar
que li està a la meravella.
Un amic sempre me'n diu,
un amic sempre me'n deia,
un amic m'està dient
que la minyona és promesa.
N'agafo capa i barret,
també la faixa de seda,
me'n baixo a Arenys de Mar
sols per poder parlà amb ella.
N'encontro la dolça amor
que es pentinava soleta:
— Déu la guard, la dolça amor,
casada, viuda o donzella?

— Casadeta no en só jo;
seré la vostra promesa.
— En porteu un anell d'or
al dit xic de la mà dreta!
— En porto aquest anell d'or
perquè ja n'estic promesa. —
Se n'arrenca un gros punyal
al sentir que ja és promesa,
li clava al bell mig del cor
i l'amor ja en cau a terra.
Se n'és pegat a fugir,
la justicia al seu darrera,
també l'Arcalde major
i tota la junta entera.
Lo han anat a agafar
a baix el pla d'en Falguera.
Lo han anat a portar
en el presiri de Ceuta;
li posen grillons als peus,
també unes fortes cadenes,
també un canti d'aigua al cap
per fer-li'n passar més pena.
Amb un amic que allà té
nit i dia ne peleien;
n'han foredat les parets,
han travessat parets seques;
han mort a l'escarceller
i també les centinelles.

A França se n'han anat
a aixecar-ne gran guerra;
han robat molt de diner
i ara viuen molt alegres.
Nines que veniu al món,
una cosa tinc de dir-vos:
Que si acàs vos prometeu,
per sempre més ateniu-ho.

LA FILLA DEL REI DE FRANÇA

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que s'és dictada,
d'una minyona que hi ha,
filla n'és del rei de França
Color de rosa i clavell,
la teva hermosura em mata
N'ha caigut en pecat gran
amb un criat de la casa;
son pare la vol matar,
los seus parents li ajudaven.
S'és vestida de soldat,
Barcelona n'és entrada,
quan a Barcelona fou
s'és assentada a la plaça.
Un capità ja li diu:
— Vós ne sou una gran dama.
— No en só una gran dama, no,
que'n só un soldat de campanya. —
Ja le'n convida a dinar
per un dissabte a la tarda;

quan són per un bosc enllà,
d'amor le n'ha atormentada.
— Capità, deixa'm estar,
o sinó, et tiro 1 et mato. —
Ja li aplana lo fusell
i li venta escopetada.
Quan el capità ha esset mort,
Barcelona n'és tornada.
Quan a Barcelona fou
de procés no li en faltava;
no li falta prou procés
per una espía malvada.
Ja li donen paper blanc,
que n'és l'istil de penjar-los.
Quan dalt de la forca n'és,
llicencia n'ha demanada,
n'ha demanada llicencia
per dir aquestes paraules:
— Juraré sobre una creu,
sobre d'una creu sagrada,
juraré sobre una creu
que só dòna com les altres;
si só mort el capità
és perquè m'hi ha obligada.

LA DONZELLA ISABEL

N'eren tres fadrins
de La Vilatona;
han anat a Urgell
robâ una minyona.
    Ai,
    robâ una minyona!
A l'arribar allà,
les portes són closes;
tot tustant, tustant,
les portes se n'obren.
— Bon dia, Isabel.
— Déu vos guard, bons joves.
— Vostre pare, on és,
que us esteu tan sola?
— Mon pare és a Urgell,
i també la mare;
han anat molt lluny
a casar ma germana.
Ara, també a mi
diu volen casar-me

amb un vell vellot,
que a fe no m'agrada.
Es borni d'un ull,
no s'hi veu de l'altre,
esgarrat d'un braç
i coix d'una cama.
— Donzella Isabel,
voleu ser robada?
— Tot això pot ser
si el lladre m'agrada.—
Surt en lo balcó,
veu la cavalcada;
trenta de cavall,
quaranta de l'altre.
Cavall d'un de blanc
bé la n'han muntada.
Surtint del portal,
troben lo seu pare:
— Déu vos guard, minyons,
quina galant dama! —
Un troç més enllà
trobaven sa mare.
— On vas, Isabel?
On vas, desditxada?
Baixa de cavall,
tornem-se'n a casa. —
Ne respòn un d'ells:
— Bé en serà guardada. —

Tot marxant, marxant,
Isabel plorava.
— De què ploreu tant?
De què ploreu, ara?
— Ploro de tristor;
vull tornar a casa.
— No ploreu pas tant,
a casa us aguarden;
menjareu pa blanc,
beureu aigua clara,
i també bon vi
si acàs us agrada.

EL SERRALLER

Una cançó vui cantar,
no hi ha molt que s'és dictada,
treta de dotze fadrins
que tots dotze n'eren lladres.
Adeussiau, Plana de Vich,
mala fortuna ets estada.

Minyons, si voleu venir,
farem vida regalada,
no matarem a ningú,
sinó escurarem butxaques
An el Hostal del Boló
allà hi tenen la posada.
Arriben an el Hostal,
demanen un joc de cartes,
ja se'n posen a jugar
tots els diners que portaven;
acabats tots els diners,
ja se'n jugaren les mantes.
El mosso an el amo diu:

— Mireu que a casa hi ha lladres. —
L'amo *manda* el mosso a Vich,
a dir-ho al comandant d'armes
Li fa anar cinc-cents soldats
i vint-i-cinc homes d'armes
Al punt de la mitja nit
la casa fou enrondada.
Ja en venten cop de trabuc
per fer-ne la despertada;
Serraller féu un gran crit:
— Apa, minyons, a les armes;
jo carregaré els trabucs,
vosaltres descarregar-los,
de bales ne rajaràn
més que grans de pedregada. —
Set hores va durâ el foc,
sense ningú desmaiar-se,
sinó és un dels Hostalets
que a l'Hospital lo portaren.
Serraller els diu: « — Minyons,
minyons, haurem d'entregar-nos.
vosaltres salveu-me a mi,
jo vos salvaré a vosaltres,
jo us ne trauré de per tot
d'aquelles presons tan males,
mentre que a mi m'amagueu
entremig de fems i palla.»
Ja fiquen en Serraller

entremig de fems i palla,
una post an els costats,
i an el cim una de llarga.
Quan ne foren entregats
van per registrar la casa;
encontren dotze trabucs,
no hi ha sinó onze lladres.
— Aquí falta en Serraller,
que n'és capità dels altres. —
El comandant, que és molt llest,
mireu quina n'ha pensada:
Se'n va a cercenâ el paller
amb la punta de l'espasa;
ja troba an en Serraller,
ja li don forta punxada
que li atravessa el pit,
i ell ja no pot soportar-la,
i llença un gran crit al cel:
— Avui a mi, demà a un altre.

L'AMOR SINCERA

Allà, a sol ixent,
sota d'una roca,
n'hi ha un bell poblet
que en diuen La Pobla,
que jo hi tinc l'amor
que se'n diu Antonia.
De tan blanca que és
n'apar una monja,
monja del convent
del de Barcelona.
Diumenge al matí
me'n pujo a La Pobla.
me'n poso a jugar
el joc de pilota
Mentre estic jugant,
m'arriba una nova,
nova que m'han dat:
N'han casat l'Antonia.
Me'n poso el barret
i la capa bona;

me'n vai carrè avall,
carrer de l'Antonia.
Al sols del carrer
la n'encuantro sola,
sentada en un banc
al peu de la porta,
los peuets al sol,
la careta a l'ombra.
Li'n dic : «— Déu vos guardo»;
molt millor me'l torna
— Diu que us heu casat
amb un fadrí d'Aitona?
— No ho cregueu, Josep,
no cregueu tal cosa;
que jo, fins ací,
sempre só estat vostra,
i d'ací endavant
la mateixa cosa.

CANÇÓ DEL SOLDAT

Matí de Sant Joàn,
sorteig assenta plaça,
i tots els joves en massa
se n'hi van sospirant,
i el pobre que en treu negre
se'n va a casa plorant.
Me'n vaig a despedir
del pare i de la mare,
dels germans i germanes,
i de l'amor també;
me'n tinc d'anar a la guerra,
no sé si en tornaré
Ai mare, bé ho sabeu
que tinc d'anar a la guerra,
valga'm Déu, quina pena!
Quin desconsol tan gran!
Me'n tinc d'anar a la guerra,
a servir el rei vuit anys!
Partirem de Llansà
per anar dret Figueres,

seguirem les carreteres
passant per Mataró;
seguirem les Castelles,
Valencia i Aragó.
Adeu, vila de Madrid,
tens gran i rica vista;
per mi no hi ha vila més trista
com és la de Llansà,
i ciutat com Barcelona
a Espanya no n'hi ha.

TAULA

	Págs.
Quatre mots de biografía	5
Oïu-la	14
La bona Mare de Déu	21
La Cançó del pobre	24
Casa el coix d'Alins	27
L'Amor traidora	30
La Cançó de l'Esteve	33
La mort de la missenyora	36
La mallarenga i el pinçà	39
L'Aimador	41
El Camp de Tarragona	43
La Minyoneta del Rosselló	45
La Flor del llinet	47
Les Tres xiquetes	49
La Francisqueta	51
Desengany	53
L'Ull de Bou	55
Els Micalets d'Espanya	57
Cotiró	60
A la vall d'Estola	63
El Mestre	66
Marieta	68

Págs.

El caçador i la pastoreta 71
La Vida de les galeres 74
L'Home petit 77
La Catarineta 79
El Matí de Sant Joàn 82
La Dama del Pont d'Oliór 85
Nadal 88
Fadrinets d'Alins 90
El romer i la romera 92
La Filla del rei 94
La fi del Tocassons 97
La Minyona de Castellà 99
La Monja renegada 101
La Filla del moliner 103
La falsa promesa 105
La Filla del rei de França 108
La Donzella Isabel 110
El Serraller 113
L'Amor sincera 116
Cançó del soldat 118

3929
Q37
1909

popular

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY